ἡ Παιδόπολις

1950

FFSET
ΑΝΙΔΗ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

Ο ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ

Ἵδρυση νέων ὁμάδων ὁδηγῶν.

Ἱδρύθηκαν νέες ὁμάδες ὁδηγῶν, τρεῖς στὴν Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Γλυφάδας «Ἁγία Βαρβάρα» καὶ μιὰ στὴν Θεσσαλονίκη. Ἐπίσης δύο καινούργια σμήνη, ἕνα στὴν Παιδόπολη Διπλωματῶν στὸ Γαλάτσι καὶ ἕνα στὸν Ἀπόστολο Παῦλο, Καστρί.

Τελετὴ ὑποσχέσεως.

Σὲ μιὰ ὡραία καὶ συγκινητικὴ ἀτμόσφαιρα ἔδωσαν τὴν ὑπόσχεσή τους τὸ Σμῆνος Πουλιῶν Ἁγ. Ἑλένης Ἰωαννίνων καὶ οἱ ὁδηγοὶ τῶν ὁμάδων Παιδοπόλεων Σύρου, Κερκύρας, καὶ Πατρῶν.

Κόψιμο τῆς πήτας.

Στὶς 2 τοῦ μηνὸς κόπηκε ἡ πήτα ὅλων τῶν ὁμάδων Παιδοπόλεων ποὺ εἶναι στὴν περιφέρεια Ἀθηνῶν. 360 ὁδηγοὶ συγκεντρώθηκαν καὶ γιόρτασαν, εὐχηθέντες στὰ παιδιὰ «τοῦ χρόνου στὸ σπίτι τους, στὸ χωριό τους»!

Ἐκδρομές.

Τελευταίως οἱ ὁμάδες ἄρχισαν ἡμερήσιες ἐκδρομὲς μὲ μεγάλη ἐπιτυχία. Ἡ ὁμάδα τοῦ Καστριοῦ πῆγε στὸ Ρέμμα τοῦ Λοβέρδου καὶ στὴν Κηφισσιὰ καὶ πέρασε μιὰ ἀλησμόνητη μέρα. Ἐπίσης οἱ ὁμάδες τῆς Γλυφάδας ἔκαναν μὲ μεγάλη ἐπιτυχία τὴν πρώτη τους ἐκδρομή.

Δῶρα τῆς Α′ ὁμάδας Ναυτοπροσκόπων Ἀθηνῶν

Ἡ 1η ὁμάδα Ναυτοπροσκόπων Ἀθηνῶν μάζεψε καὶ προσέφερε 439 παιγνίδια στὰ παιδιὰ τῆς Παιδοπόλεως «Ἅγιος Ἀλέξανδρος» στὸν Ἅγιο Ἀνδρέα Ἀττικῆς.

Οἱ πρόσκοποι τῆς Παιδοπόλεως «Ἅγιος Χαράλαμπος»

Οἱ Πρόσκοποι τῆς Παιδοπόλεως «Ἅγιος Χαράλαμπος Ἀθηνῶν μοίρασαν ἀναμνηστικὰ δῶρα στὴ διεύθυνση καὶ τὸ προσωπικὸ τῆς ἴδιας Παιδοπόλεως. Ἐπίσης κατασκεύασαν καὶ παράδωσαν στὴ Παιδόπολη 60 παιχνίδια.

Χριστούγεννα στὰ Ἀμερικανικὰ πολεμικὰ

Τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων 120 παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων φιλοξενήθηκαν στὰ τέσσαρα Ἀμερικανικὰ πολεμικὰ ποὺ εἶχαν τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες καταπλεύσει στὸν Πειραιᾶ. Τὴν πρωτοβουλία τῆς προσκλήσεως εἶχε ὁ διοικητὴς τῆς Μοίρας πλοίαρχος Τζὼν Ἄτκεσον. Τὰ 120 παιδιά, σὲ 4 ὁμάδες ἀπὸ 30 σὲ κάθε μία, μοιράστηκαν στὰ πολεμικά, ὅπου τοὺς περίμενε πλούσιο Χριστουγεννιάτικο τραπέζι καὶ ἄφθονα δῶρα. Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πολεμικὰ—τὸ Δ. Δ. 696—ὁ πλοίαρχος Ἄτκεσον κάθησε στὸ τραπέζι τῶν παιδιῶν κι' ἔφαγε μαζί τους. Ὁ ὑποπλοίαρχος κ. Ο' Λάσκυ εἶχε τὴν γενικὴ ἐπίβλεψη γιὰ νὰ εἶναι πλήρης ἡ περιποίησητῶν παιδιῶν καὶ νὰ μὴ τοὺς λείψη τίποτα.

Τὰ μικρὰ ἑλληνόπουλα, ὕστερα ἀπὸ τὸ φαγητό τους παρακολούθησαν στὶς εἰδικὲς αἴθουσες τῶν πολεμικῶν κινηματογραφικὴ παράσταση.

Στὸ τέλος τὰ παιδιὰ παρακολούθησαν τὴ γιορτὴ τοῦ Χριστουγεννιάτικου δένδρου καὶ πῆραν ὡραῖα δῶρα.

Κατενθουσιασμένα τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ἔφυγαν ἀπὸ τὰ ἀμερικανικὰ πλοῖα ἀφοῦ εὐχαρίστησαν τοὺς ξένους φίλους τους γιὰ τὶς στοργικές τους περιποιήσεις.

Βράβευσις παιδιῶν Παιδοπόλεως

Στὶς 18 Δεκεμβρίου στὸ Ζηρίνειο Γυμναστήριο ἔγινε μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα μαθητικὴ γιορτή. Κατὰ τὸν ἑορτασμὸ πῆραν βραβεῖο 9 παιδιὰ γιὰ τὴν «ἐπιμέλεια καὶ τὴν χρηστοήθειά τους». Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ τρεῖς τρόφιμοι τῆς Παιδοπόλεως «Ἀπόστολος Παῦλος» (Καστρί) οἱ : Ἰωάννης Ραμμόπουλος ἀπὸ τὸ Παλισσέλι Κονίτσης, Χρῆστος Σακκᾶς ἀπὸ τὸ Ἐλεύθερο τῆς Κονίτσης καὶ ἡ Ἀλεξάνδρα Καραντζούνη ἀπὸ τὸ Συκέραγο Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ὁ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ θὰ τὰ λέμε κάθε 15 μέρες. Ἐντελῶς μεταξύ μας. Ἐσεῖς κι' ἐγώ. Θὰ μοῦ λέτε τὶς σκέψεις σας, θὰ μοῦ λέτε τὶς χαρές σας, θὰ μοῦ ἐμπιστεύεστε τὶς λύπες σας, θὰ διατυπώνετε τὰ παράπονά σας, θὰ μοῦ στέλνετε ὅτι γράφετε γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» καὶ τῶν σπαζοκεφαλιῶν, θὰ μοῦ ζητᾶτε νὰ λύσω τὶς ἀπορίες σας. Κι' ἐγὼ θὰ σᾶς ἀπαντῶ, σὰν ἕνας καλὸς φίλος. Στὸν καθένα χωριστά. Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ σ' ὅλους μαζύ. Ἡ ἀπάντηση δηλαδή, ποὺ θὰ δίνεται σὰ νὰ ποῦμε στὸ ὄνομα τοῦ Νίκου, θὰ εἶναι γιὰ ὅλους σας. Πόσες φορὲς ἀλήθεια, δὲν εἶναι κοινὲς οἱ ἀπορίες μας, ἴδιοι οἱ δισταγμοί μας, ὁλόϊδια τὰ προβλήματα ποὺ ἔχουμε μπροστά μας;

Θὰ μοῦ γράφετε φυσικὰ καὶ σεῖς τὶς δικές σας παρατηρήσεις. Μπορεῖ νὰ μὴν συμφωνεῖτε μὲ μιὰ συμβουλὴ ποὺ θὰ σᾶς δώσω ἢ νὰ μὴ παραδέχεστε γιὰ σωστὴ μιὰ γνώμη μου. Αὐτὸ δὲν θὰ μὲ δυσαρεστήση καθόλου. Ἀντίθετα θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ διαβάσω τὶς ἀντιρρήσεις σας καὶ νὰ μπορέσω νὰ κρίνω, ἂν ἐσεῖς ἔχετε δίκιο κι' ἐγὼ ἄδικο, ἢ ἐσεῖς δὲν καταλάβατε ὅσο ἔπρεπε ἐκεῖνο ποὺ σᾶς εἶπα. Ἔτσι μὲ τὴν κουβέντα μας,—τὴν ἀλληλογραφία, ποὺ θ' ἀνοίξουμε ἐσεῖς μὲ τὰ γράμματά σας κι' ἐγὼ μὲ τὶς ἀπαντήσεις μου ἀπὸ τὴ στήλη αὐτή,—θὰ βροῦμε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυό μας ἔχει τὴν ὀρθὴ γνώμη μὲ τὸ μέρος του.

Ἐμπρὸς λοιπόν, ἀγαπητοί μου φίλοι· περιμένω τὸ γρηγορώτερο τὰ γράμματά σα ν' ἀνοίξωμε τὴν κουβέντα μας. Θὰ διαβάζ ω τὰ γράμματά σας μὲ στοργή. Καὶ θὰ σᾶς ἀπαντῶ μὲ ἀγάπη.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ἡ Παιδόπολις

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ «ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ διεύθυνση: Καρνεάδου 24

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1950

ΕΤΟΣ Α′, ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι . . . . . Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ Ἰδιῶται . . . . » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες . . . . » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται . » 10.000

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 Α — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΧΑΡ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ, Κορυζῆ 11

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ ΜΑΣ

Στὸν μεγάλο κίνδυνο, τὴν ὥρα ποὺ πολλὰ ἀδέλφια μας, ἀγόρια καὶ κορίτσια, εἶχαν ἀπαχθῆ καὶ σκοτωθῆ, ἡ Μητέρα Ἑλλὰς ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά της καὶ σᾶς ἔσωσε, παιδιά μου, ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ τὴν καταστροφή.

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες, πλούσιοι καὶ φτωχοί, ἔδωσαν τὸν ὀβολό τους καὶ τὴν ἀγάπη τους γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ βρῆτε μέσα στὴν Παιδόπολη τροφή, ζεστασιά, ροῦχα, εὐτυχία καὶ γαλήνη.

Τώρα ποὺ ὁ ἐχθρὸς διώχτηκε ἀπὸ τὸ ἱερὸ ἔδαφός μας θὰ ἐπιστρέψετε καὶ θὰ βοηθήσετε τὶς οἰκογένειές σας καὶ τοὺς φίλους σας νὰ ξαναχτίσουν τὰ καταστραμμένα σπίτια τους.

Γιὰ νὰ δείξετε τὴν εὐγνωμοσύνη σας, ἡ ζωή σας ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἐμπρὸς ἂς ἀφιερωθῆ στὴ χώρα μας καὶ στὸ λαό μας. Ἐγὼ προσωπικῶς σᾶς ἀγαπῶ σὰν τὰ δικά μου παιδιὰ καὶ θὰ σᾶς ἀγαπῶ πάντα ὅπου καὶ ἂν βρίσκεσθε. Τὸ ξέρω πὼς πάντα θὰ μπορῶ νὰ εἶμαι ὑπερήφανη γιὰ σᾶς καὶ μαζὶ μὲ μένα θὰ εἶναι ὑπερήφανο καὶ ὅλο τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος.

Ἀπὸ μιὰ καρδιὰ μητέρας ποὺ εἶναι γεμάτη ἀγάπη, πάρετε μαζί σας αὐτὴ τὴν εὐχὴ γιὰ ὅλη σας τὴ ζωή:

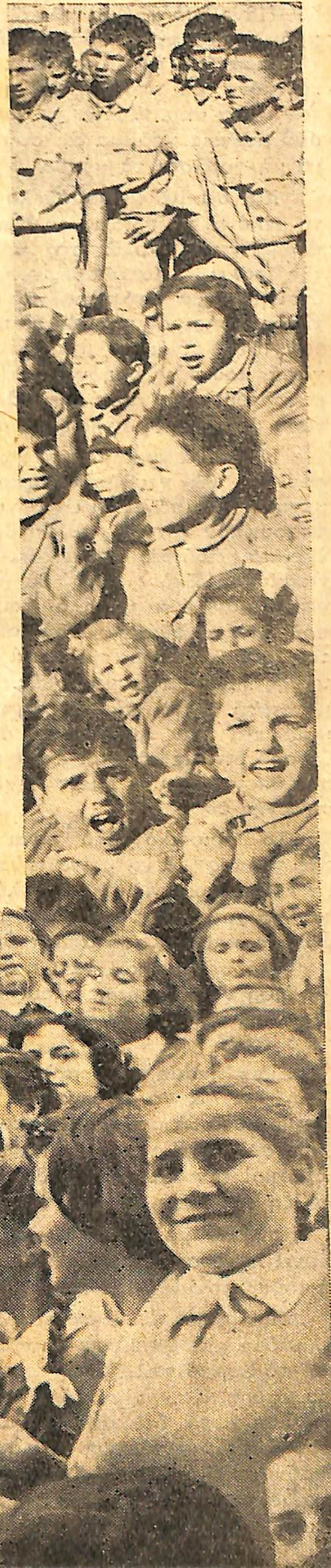
Ἡ εὐτυχία ποὺ βρήκατε στὴν Παιδόπολη ἂς γίνη γιὰ σᾶς πηγὴ εὐτυχίας γιὰ πάντα.

Πηγαίνετε καὶ δῶστε τὴ χαρὰ ὅπου εἶναι λύπη, τὴν ἐλπίδα ὅπου εἶναι ἀπελπισία, τὴ δύναμη ὅπου εἶναι ἀδυναμία, τὴν ὁμόνοια ὅπου εἶναι διχόνοια καὶ πάνω ἀπ' ὅλα τὴν ἀγάπη. Ἀγάπη γιὰ τὸ Θεό, ἀγάπη γιὰ τὴν οἰκογένειά σας, ἀγάπη γιὰ τὸ χωριό σας, ἀγάπη γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ἔτσι σὰν μεγαλώσετε θὰ γίνετε καλὲς Ἑλληνίδες καὶ καλοὶ Ἕλληνες, οἱ πολίτες τοῦ μέλλοντος, γιὰ τοὺς ὁποίους θὰ εἴμαστε ὅλοι πάντα ὑπερήφανοι.

Ὁ Θεὸς μαζί σας

Φρειδερίκη Β

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ...

Πᾶνε δυὸ χρόνια τώρα, ποὺ σὲ πρωτογνωρίσαμε, δυὸ χρόνια, ποὺ προσπαθοῦμε, μὲ κάθε τρόπο νὰ σοῦ δώσωμε τὴ χαρά. Καὶ ἂν τὸ πετύχαμε, αὐτὸ ὀφείλεται σὲ σένα καὶ μόνο σὲ σένα, γιατὶ ἡ χαρὰ ἦταν δική σου, κοιμόταν μέσα σου. Ἐμεῖς, σὲ βοηθήσαμε ν' ἀνοίξης τὰ μάτια, σοῦ μάθαμε γράμματα, σοῦ μάθαμε τέχνες, σοῦ μάθαμε νὰ μὴ φοβᾶσαι τὸ μόχθο.

Καὶ σύ, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, πῆρες τὸ φτυάρι, τὴ βελόνα, τὸ πριόνι, τὸ σφυρί, τὸ ροκάνι καὶ ἔνοιωσες περήφανα νὰ κυλᾶ στὸ πρόσωπο σου ὁ τίμιος ἱδρῶτας τῆς δουλειᾶς. Κατάλαβες, χωρὶς νὰ σοῦ τὸ ποῦμε ἐμεῖς, ὅτι ἔτσι μόνο θὰ γινόσουν ἕνας ἄνθρωπος ἐλεύθερος, ἀνεξάρτητος, χρήσιμος γιὰ τὸν ἑαυτό σου καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικὴ χαρά, ποὺ σὰν στήριγμα θὰ σὲ συνοδεύη στὸν δύσκολο, ἀλλὰ τόσο ὡραῖο δρόμο τῆς ζωῆς σου.

Ὅταν θὰ γυρίσης στὸ χωριό σου καὶ θὰ χτυπήσουν χαρούμενα οἱ καμπάνες γιὰ νὰ γιορτάσουν τὸν ἐρχομό σου, θὰ βρῆς ἐρείπια, πού θὰ πρέπει νὰ ξαναχτίσης. Στὴν ἀρχὴ θὰ σοῦ φανῆ σὰν ἕνα μεγάλο βουνό, ποὺ γιὰ νὰ φθάσης στὴν κορφή του καὶ θὰ κουρασθῆς καὶ θὰ πέσης καὶ θὰ τραυματισθῆς. Τὸ μονοπάτι αὐτὸ θὰ τὸ πάρωμε μαζὶ καὶ σὰν σκοντάφτης ἐσύ, θὰ σοῦ δίνωμε τὸ χέρι ἐμεῖς καὶ σὰν σκοντάφτουμε ἐμεῖς θὰ μᾶς σηκώνης ἐσύ.

Τὸ περιοδικὸ αὐτὸ εἶναι ἕνας τρόπος γιὰ νὰ μείνωμε πάντα κοντά σου, γιὰ νὰ σοῦ λέμε καὶ νὰ μᾶς λές, γιὰ νὰ μᾶς γράφης καὶ νὰ σοῦ ἀπαντοῦμε.

Μὲ τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα, τὰ παιδάκια τῶν παιδοπόλεων τρῶνε τὸ μεσημεριανό τους φαγητό, γιὰ νὰ ξαναρχίσουν τὴν ἐργασία καὶ τὸ παιχνίδι.

Φιλοδοξοῦμε καὶ κάτι παραπάνω: Τὸ περιοδικὸ νὰ σὲ βοηθήση ν' ἀποκτήσης νέους φίλους καὶ σιγὰ-σιγὰ νὰ γίνη ὁ κρίκος, ποὺ θὰ δέση ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας μεταξύ τους.

Σκεφθήκαμε πολὺ πρὶν τοῦ δώσωμε ἕνα ὄνομα καὶ καταλήξαμε νὰ τὸ ὀνομάσωμε ἡ «Παιδόπολις». Ἐσένα τὸ ὄνομα αὐτὸ θὰ σοῦ θυμίζη πάντα μιὰ παρήγορη σελίδα τῆς ζωῆς σου, ἐνῶ γιὰ τ' ἄλλα παιδιά, ποὺ δὲν ἔνοιωσαν τὸ φόβο καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ διωγμοῦ, ἡ «Παιδόπολις» θὰ συμβολίζη τὴν θέληση τοῦ λαοῦ μας σὲ δύσκολες στιγμές.

Καὶ σὰν μεγαλώσης καὶ τὰ παιδιά σου σὲ ρωτοῦν: «Γιατὶ λέγεται, «Παιδόπολις» τὸ περιοδικό μας;» θὰ ἔχης νὰ τοὺς διηγῆσαι ἕνα ὡραῖο παραμύθι σὰν κι' αὐτό:

«Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, στὰ βορεινὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδας μας κατέβηκε ἕνας ἀπαίσιος δράκος. Ἐρχόταν ἀπὸ τὸ Βορρᾶ, καὶ ἡ ὄψη του ἦταν σκοτεινή, καὶ ἡ καρδιά του μαύρη. Καὶ πρὶν ἀκόμη ἁπλώσει τὰ ματωμένα νύχια του στὴ χώρα, ὁ ἴσκιος του ἁπλώθηκε ἐπάνω στὰ χωριά, στοὺς ἥρεμους κάμπους ὅπου κάρπιζαν μὲ τὸ μόχθο τοῦ ἀγρότη οἱ ἐλιές, τ' ἀμπέλια καὶ τὸ στάρι, στὶς χρυσὲς ἀκρογυαλιὲς ὅπου οἱ ψαράδες τραβοῦσαν τραγουδῶντας τὰ δίχτυα. Βαρὺς καὶ μαῦρος ὁ ἴσκιος του ἁπλώθηκε σὰν μαύρη καταχνιά, καὶ ἡ γαλανὴ εὐλογημένη χώρα, ἀναρρίγησε... Τί γύρευε, ὁ δράκος, τί ἤθελε ἀπ' τὴ χώρα: Ὅ,τι θέλουν ὅλα τὰ θεριά!

Φύσησε, καὶ τὸ φύσημά του ἦταν φωτιά. Κατέβηκε πιὸ χαμηλά, κι' ἀπ' ὅπου πέρασε ἄφησε στὸ διάβα του χαλάσματα κι' ὄλεθρο καὶ φρίκη... Καὶ τότε, ὁ σκαφτιὰς πέταξε τὴν τσάπα καὶ ὁ ψαρὰς τὸ δίχτυ. Καὶ στὴν πολιτεία, ἔκλεισε τὸ βιβλίο ὁ γραμματισμένος. Κι' ὁ κάθε λεβέντης ζώστηκε τ' ἄρματα—τ' ἄρματα τῶν Ἑλλήνων, ποὺ περιμένουν πάντα ἕτοιμα—κι' ἕνας Ἀκρίτας ὁ καθένας, ρίχτηκε μὲ τὸ σπαθὶ στὴ μάχη.

Μούγκρισε ὁ δράκος, τρόμαξε, ἔκανε πίσω!

Ἡ μαύρη ἀπειλή, ἡ κόκκινη κατάρα ντροπιάστηκε καὶ γονάτισε μπροστὰ στὸ γαλάζιο καὶ λευκὸ φέγγος τῆς σημαίας μας. Μὰ τὸ χειρότερο δὲν εἶχε ἔρθει ἀκόμη... Τὸ νικημένο τέρας, ὁ δράκος μὲ τὴ μαύρη καρδιὰ καὶ τὸ κόκκινο βλέμμα, ψυχορραγώντας ἅπλωσε τὰ ματωμένα χέρια του κι' ἅρπαξε μέσα ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἀνυποψίαστης μανούλας τους, μιὰ φούχτα ἑλληνόπουλα, μιὰ φούχτα μικρὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας... Μὴ μπορώντας νὰ τὰ βγάλη πέρα μ' ἄντρες, γύρεψε σὰν ὅλους τοὺς δράκους πιὸ τρυφερή, πιὸ εὔκολη λεία...

Στέναξε ὁ τόπος κι' ἀναρρίγησε κι' ὅλες οἱ μανάδες ἔκλαψαν σὰ νὰ ἦταν μιά. Καὶ στὸ παλάτι της μιὰ μάνα Βασίλισσα, πόνεσε ἀπ' ὅλες πιὸ πολύ...

Γιὰ δεύτερη φορά, γιὰ τρίτη, ἅπλωσε τὰ χέρια του τὸ τέρας. Ἄχ! ἦταν εὔκολο κυνῆγι τὰ ὀρφανὰ παιδιὰ ποὺ ἔτρεχαν νὰ ξεφύγουν τὶς φλόγες ποὺ εἶχαν ρημάξει τὸ χωριό τους, τὸ ὅραμα τὸ τρομακτικὸ ποὺ ὅλο τοὺς θύμιζε μὲ τί τρόπο εἶχαν χάσει τοὺς γονεῖς τους.

Τὰ τρομαγμένα μάτια στράφηκαν στὴ Μάνα Βασίλισσα ζητώντας σωτηρία.

Κι' Ἐκείνη ἔχτισε γοργὰ τὰ κάστρα της— τὶς Παιδοπόλεις.—Ἄνοιξε διάπλατες τὶς πύλες τους γιὰ νὰ δεχθοῦν, νὰ προστατέψουν πίσω ἀπὸ τὰ γεροχτισμένα τείχη τους τὰ ἑλληνόπουλα. Ἦτανε πραγματικὰ σὰν κάστρο ἡ κάθε μιὰ Παιδόπολη ποὺ τὴν εἶχε θεμελιώσει ἡ θερμὴ ἀγάπη τῆς Βασίλισσας καὶ τὴν εἶχε στεριώσει ἡ λαχτάρα ὅλων τῶν μανάδων. Κι' ἦτανε τείχη ἀπαρτα, ἡ περιφάνεια τῆς φυλῆς, ὁ τίμιος μόχθος, ἡ φιλοξενεία καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη ποὺ προστάτευαν τὸ Κάστρο.

Κι' ἀπάνω του συντρίφτηκε ὁ δράκος ποὺ πληγωμένος πιὰ θανάσιμα γύρισε στὸ Βορρᾶ ἀπ' ὅπου εἶχε ξεκινήσει καὶ πῆγε ἐκεῖ νὰ ξεψυχήση, μακρυὰ ἀπὸ τὴ γαλανὴ Πατρίδα, μακρυὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μας, ποὺ ὁ οὐρανός της φωτίστηκε πάλι ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ἀπὸ τὸν λαμπρό της Ἥλιο».

ΑΙ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΑΙ ΚΥΡΙΑΙ
ΤΩΝ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ»

Η ΕΛΛΑΔΑ ΖΗΤΑΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ

Τὴν περασμένη Πέμπτη 29 Δεκεμβρίου, ποὺ ὡρίστηκε σὰν «Ἡμέρα Πένθους», σὲ ὅλες τὶς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδας, τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων προσευχήθηκαν γιὰ τὸν ἐπαναπατρισμὸ τῶν 28.000 μικρῶν ἀδελφῶν τους ποὺ βρίσκονται μακρυὰ ἀπ' τὴν ἀγαπημένη Πατρίδα, μακρυὰ ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας τους.
[Στὴν σελίδα 22 δημοσιεύονται ὅλες οἱ ἐκδηλώσεις ποὺ ἔγιναν ἀπ' τὸν Ἑλληνικὸ λαό].

Ἡ ἔκκληση τῆς Βασίλισσας

(Μετεδόθη ἀπὸ τὸ Ραδιόφωνο σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸ βράδυ τῆς 28-12-49)

«Ὅπως οἱ περισσότεροι ἀπὸ Σᾶς, ποὺ ζῆτε μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογενειακὴ ζωή, ἑώρτασα κι' ἐγὼ τὰ Χριστούγεννα μὲ τὰ παιδιά μου. Τὸ χαρούμενο γέλιο τους ἀντηχεῖ ἀκόμη στ' αὐτιά μου. Αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ μοῦ θερμάνῃ τὴν καρδιὰ καὶ νὰ μὲ γεμίσῃ χαρά. Ἀλλὰ σκέπτομαι τὶς ἄλλες ἐκεῖνες ἑλληνίδες μητέρες τῶν ὁποίων τὰ παιδιὰ ἅρπαξαν οἱ κομμουνιστικὲς συμμορίες καὶ τὰ τράβηξαν διὰ τῆς βίας στὶς χῶρες ποὺ βρίσκονται πίσω ἀπὸ τὸ σιδηροῦν Παραπέτασμα.

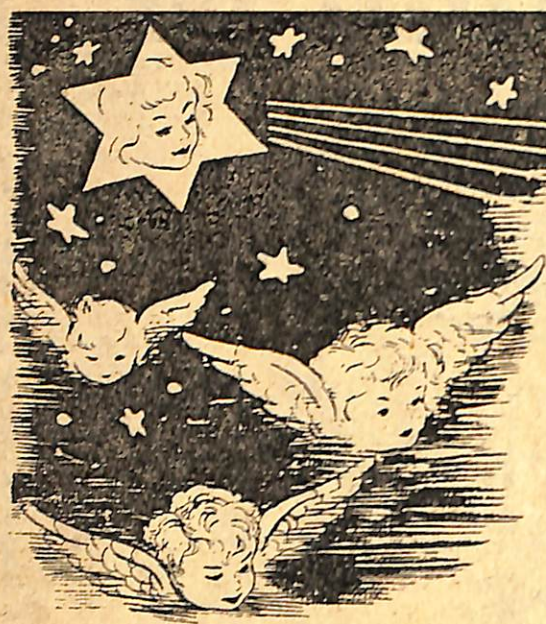
Ἐν ὀνόματι ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους καὶ εἰδικώτερα ἐν ὀνόματι τῶν οἰκογενειῶν ποὺ ἐπλήγησαν ζητῶ σήμερα ἀπὸ τὸν πολιτισμένο κόσμο: «Προσευχηθῆτε μαζί μου διὰ τὴν τύχην αὐτῶν τῶν 28.000 ἀπαχθέντων παιδιῶν». Οἱ μητέρες τους ἔρχονται σὲ μένα καὶ μοῦ ζητοῦν βοήθεια. Εἶδα τὸ ἀπελπισμένο βλέμμα τους καὶ ἄκουσα τοὺς σπαρακτικοὺς λυγμοὺς των. Μαζὶ μὲ τὶς σπαραγμένες αὐτὲς καρδιὲς καὶ τὶς ἄδειανές τους ἀγκαλιὲς στρέφομαι πρὸς ὅλους σας σήμερα καὶ σᾶς παρακαλῶ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν ὀνόματι τῶν παιδιῶν σας: «Βοηθῆστε με νὰ ξυπνήσω τὴ συνείδηση τοῦ κόσμου, προσθέσατε τὴν φωνήν σας εἰς τὴν ἰδικήν μας γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν τὰ παιδιὰ αὐτὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῶν μητέρων των». Πάρα πολὺ καιρὸ ὁ πολιτισμένος κόσμος ἔμεινε βουβός. Ἡ σιωπὴ μπροστὰ σὲ τέτοιο κτύπημα ἐνισχύει περισσότερο τὸ ἔγκλημα καὶ μᾶς μεταβάλλει ὅλους σὲ συνενόχους.

Λησμονήσατε ὅτι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀκόμη, ἡ τύχη ἑνὸς μικροῦ ἀγοριοῦ ὀνόματι Λίντμπεργκ συνεκλόνισε ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα; Εἰς τὴν Ἑλλάδα θρηνοῦμεν διὰ τὴν τύχην 28.000 μικρῶν «Λίντμπεργκ». Ἡ μοῖρα των δὲν εἶναι ὀλιγώτερο τραγική. Ὄχι μόνον σωματικῶς ἐξερριζώθησαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των καὶ ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο περιβάλλον τους, ἀλλὰ οἱ ἀθῶες μικρὲς ψυχές τους συστηματικῶς δηλητηριάζονται ἐναντίον τῶν γονέων των, τῆς χώρας των καὶ τοῦ Θεοῦ μας.

Τὰ Χριστούγεννα αὐτὰ καμμιὰ στοργικὴ μητέρα δὲν τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία τοῦ γελαστοῦ θείου Βρέφους. Κανένα μήνυμα ἀγάπης δὲν θὰ φθάσῃ σ' αὐτὰ εἰς τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως πίσω ἀπὸ τὸ Σιδηροῦν Παραπέτασμα. Αὐτὰ ὅμως περιμένουν νὰ τὰ σώσωμε ἐμεῖς ὅλοι οἱ ὁποῖοι πιστεύομε ἀκόμη καὶ ἔχομε πίστη στὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅταν ἔλεγε: «Ἄφετε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρός Με, αὐτῶν γὰρ ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν!».

Πρωτότυπο Χριστουγεννιάτικο διήγημα έμπνευσμένο άπό τή Θεία Γέννηση

Τό χαρούμενο μήνυμα

Στήν πλαγιά τοῦ λόφου μέ τίς βαλανιδιές καί τά κέδρα, ὅπου κουρνιάζουν πλῆθος ἀγριοπερίστερα, τιτιβίζοντας ἀπό κλῶνο σέ κλῶνο, ξεχωρίζουν κατηφορίζοντας λίγα κοπάδια. 'Ακουμπῶντας στά μακριά ραβδιά τους τά προσέχουν τρεῖς ἀσπρόμαλλοι βοσκοί. Καθώς προχωροῦν μ' ἀργοκίνητο βῆμα, στέκονται κάθε τόσο κι' ἀγναντεύουν τό δρόμο πού πάει κατά τή Βηθλεέμ, τή μικρή πολιτεία, πού κάποτε ἦταν ἡ «πόλις Δαβίδ».

— Κύττα κόσμος! 'Ενύχτωσε καί δέ λέει νά τελειώση, εἶπε ὁ ἕνας, ὁ 'Ιωνάθαν, πού εἶχε βάλει ἀντήλιο τό χέρι του, ἀγναντεύοντας τήν κοιλάδα.

—'Η Βηθλεέμ ἔχει ξεχειλίσει, ἀπό κόσμο, ἐπρόσθεσε ὁ Συμεών, ὁ πιό γέρος τσοπάνος.

—"Ολη μέρα αὐτό γινόταν, συμπλήρωσε κι' ὁ Λευΐ. Μυρμήκιαζε ὁ δρόμος ἀπό λογῆς ὁδοιπόρους.

Πόσοι καβαλλαρέοι, ἄλλοι σέ καμῆλες, ἄλλοι σέ γαϊδουράκια, ἄλλοι σέ ἄλογα καί μουλάρια!

—"Ηταν καί πεζοί, ξανάπε ὁ 'Ιωνάθαν, πολλοί πεζοί καί μέ μπόγους μάλιστα στή ράχη. Κι' ἀνάμεσά τους, μανάδες μέ βρέφη στήν ἀγκαλιά. Εἶναι παράξενο, ἀλήθεια, πόσες μανάδες μέ βυζανιάρικα καί μικρά παιδιά μαζεύτηκαν σήμερα στήν πόλη Δαβίδ. Τί τά θέλουν τά μωρά, τίς γριές καί τούς γέρους;

—'Ο νόμος δέν ξεχωρίζει κανένα, γέρο ἤ νέο! Πρέπει, λέει, νά γραφτοῦμε ὅλοι στά βιβλία. Νά δοῦν οἱ Ρωμαῖοι πόσους ορίζουν... 'Απογραφή γίνεται δέν ἀκοῦτε; Πρωΐ πρωΐ, πρέπει νά κατηφορίσωμε κι' ἐμεῖς γιά τήν πόλη, νά μή λείψωμε ἀπό τό μέτρημα!

Μιά φλογέρα τούς ἔκοψε τή συζήτηση. Τό γλυκό τρεμουλιαστό της τραγούδι ὑψώθηκε πάνω ἀπ' ὅλους τούς ἤχους, ἀπ' τ' ἁπαλό βέλασμα τῶν ἀρνιῶν, τό κουδούνισμα τῶν προβάτων καί τίς χαρούμενες φωνές πού ἀνέβαιναν ἀπ' τήν πεδιάδα. "Ηταν ὁ 'Ελεάζαρ, τό βοσκόπουλο, τό ἐγγονάκι τοῦ γέρο Συμεών. "Ενα παιδί μέ μάτια μεγάλα, τριανταφυλλένια μάγουλα, καί λεπτό, ὅλο ζωή, σωματάκι. Εἶχε ριγμένη στούς ὤμους του μιά προβειά καί μοσκοβολοῦσε ἀπό μύρτα κι' ἀλόη. Κρατοῦσε στό χέρι τή φλογέρα καί κάθε φορά πού ξελάκκιζε ἕνα πρόβατο, τὄφερνε πίσω μέ τόν ἦχο της.

'Η γλυκειά μελωδία τοῦ 'Ελεάζαρ γέμιζε τήν γαλήνια κοιλάδα κι' οἱ ἄνθρωποι πού, κατάκοποι ἔσκιζαν τούς δρόμους στό μισοσκόταδο, ἔνοιωθαν τή γλύκα της νά τούς ξεκουράζη.

Εἶχαν περάσει τόσοι αἰῶνες ἀπό τότε πού ἕνα ἄλλο βοσκόπουλο, ὁ Δαυΐδ, ἔπαιζε τήν ἅρπα στούς ἴδιους ἐτούτους λόφους, πρίν νά τόν χρίση ὁ Κύριος βασιλέα. Πόσες συμφορές δέν εἶχαν πέσει ἀπό τότε πάνω στόν περιούσιο λαό!

Σ' αὐτούς τούς πυκνούς ἐλαιῶνες καί στίς πλαγιές μέ τίς ἄγριες βαλανιδιές, ὅπου ὁ 'Αβραάμ, ὁ 'Ισαάκ καί ὁ 'Ιακώβ εἶχαν παλιότερα πλῆθος κοπάδια, δέ ζοῦσαν πιά, παρά λίγοι φτωχοί τσοπᾶνοι μ' ἐλάχιστα πρόβατα. Ξένος βασιλιάς ὁ 'Ηρώδης, πού οἱ Ρωμαῖοι τόν εἶχαν φέρει στό θρόνο τοῦ 'Ισραήλ, τυραννοῦσε τόν τόπο. Μά, πάντα οἱ 'Ιουδαῖοι ὀνειρευόνταν πώς θά ἔστελνε γρήγορα ὁ Θεός, ἕναν ἄρχοντα ἀπό τή φυλή τους, ἕνα Μεσσία, ἕνα Σωτῆρα, πού θά προστάτευε τό λαό Του καί θά ξανάφερνε στή γῆ τῆς 'Επαγγελίας, τίς παλιές δόξες τοῦ Δαβίδ καί τόν Σολομῶντα.

— Τί ὄμορφο σούρουπο, εἶπε ὁ 'Ελεάζαρ, σιμώνοντας τούς βοσκούς. Μέλι λές καί σταλάζει ἡ νύχτα πάνω στό χῶμα. Κι' εἶναι χειμώνας, πού σ' ἄλλους τόπους, ὅπως ἀκούω νά λένε, ἡ πλάση θάβεται κάτω ἀπ' τό χιόνι...

— Ναί, 'Ελεάζαρ, εὐλογημένη εἶναι ἡ Γῆ πού ἔδωκε στούς πατέρες μας ὁ Γιαχβέ... Ρέει μέλι καί γάλα, καλά τό εἶπες. Μά πήγαινε νά μαντρώσης τά νεογέννητα ἀρνιά κι' ἔλα νά τσιμπήσωμε, κάτω ἀπ' τή μεγάλη βαλανιδιά.

'Ο 'Ελεάζαρ ἔφυγε μέ τά ζῶα, λαλῶντας πάντα, στό μισοσκόταδο, τή φλογέρα του.

Τότε σίμωσε τούς βοσκούς ἕνας ἄνδρας μεσόκοπος πού φαινόταν πώς εἶχε πολύ ταλαιπωρηθῆ ἀπό τήν ὁδοιπορία. Κρατοῦσε ραβδί στό δεξί του χέρι καί λίγα μαλλιά πού πετοῦσαν κάτω ἀπ' τό σκοῦφο, ἔπεφταν στό συμπαθητικό λιοκαμένο του πρόσωπο.

—'Ο Θεός μαζί σας, ἀδέρφια, εἶπε στούς βοσκούς πού ἑτοίμαζαν μιά φωτιά, ἔξω ἀπ' τό μαντρί.

— Καλῶς ὥρισες πατριώτη. Κάθισε νά ξεκουραστῆς καί νά φᾶς μαζί μας.

— Δέν εἶμαι μόνος, εἶπε ὁ ξένος. 'Η συντρόφισσά μου, μέ περιμένει πιό κάτω... Χάσαμε τό δρόμο πού πάει στή Βηθλεέμ καί καθώς ἀγροικήσαμε τή φλογέρα τοῦ τσοπανόπουλου, εἶπα νἄρθω νά σᾶς ρωτήσω.

—"Αδικα θά κάνετε τόν κόπο, ἀπάντησε ὁ Συμεών. Δέ χωρεῖ ἄλλους ἡ πολιτεία... Φέρε τή συντρόφισσά σου νά μείνετε ἐδῶ, στό μαντρί. Θά τῆς δώσουμε καί γάλα ζεστό ἀπό τή ρόγα.

— Εἶναι ἀνήμπορη, περιμένει τόν πρωτογιό της, ὥρα τήν ὥρα, εἶπε ὁ πεζολάτης. Δέ μπορεῖ ν' ἀνεβῆ τόν ἀνήφορο. Μήπως ξέρετε κάπου ἐδῶ χαμηλώτερα κάποια τρύπα, νά γείρουμε νά περάσουμε τή νύχτα;

— Καλά τό μελέτησες, εἶπε ὁ

'Ιωννάθαν... Στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ, λίγο πιὸ ψηλὰ ἀπ' τὴ Βηθλεέμ, εἶναι κάποια σπηλιά. Στάσου, πατριώτη, ὁ 'Ελεάζαρ θὰ σ' ὁδηγήση.

Τὸ βοσκόπουλο ἔτρεξε στὸ κάλεσμα τοῦ τσοπάνη καὶ δέχτηκε πρόθυμα νὰ πάη μαζί μὲ τὸν ξένο νὰ τοῦ δείξη τὴ σπηλιά.

— Μπορεῖ νὰ σταλιάζουν μέσα τίποτα ζωντανά, εἶπε, κανένα γαϊδούρι, κανένα βοϊδάκι, καμμιὰ γιδούλα. Μὰ εἶναι ζεστὰ πάνω στ' ἄχερα, γιὰ νὰ κοιμηθῆτε.

* * *

Οἱ τρεῖς βοσκοί, ὕστερα ἀπ' τὸ λιτὸ δεῖπνο τους, κουκουλώθηκαν μὲ τὶς κάπες τους κι' ἔγειραν δίπλα στὴ μισόσβυστη θράκα...

'Η νύχτα ἦταν ἀστρόφεγγη, οἱ πλατειὲς σκοτεινιασμένες βοσκὲς εἴχανε σκεπαστῆ ἀπ' τὰ κοιμισμένα κοπάδια. Στὰ μικρὰ μαντριά, ποὺ σὰν καλυβοῦλες ἦταν σκορπισμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, εἶχαν τρυπώσει οἱ προβατίνες ποὺ εἶχαν γεννήσει, μὲ τὰ μικρά τους ἀρνάκια... Μιὰ ἡσυχία πρωτόφαντη, εἶχε πέσει ὁλόγυρα ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ... Λὲς κι' ἡ Φύση ἐγκυμονοῦσε τὸ θαῦμα.

— Φύλλο δὲ σειέται, εἶπε ὁ Λευΐ, παραξενεμένος. 'Αλλόκοτη νύχτα ἐτούτη, ἀπόψε, ἀδέρφια. Κοιμήθηκε μέσα στὰ δένδρα τ' ἀγέρι...

— Κι' εἶναι στὸν οὐρανὸ μιὰ πλουσαστεριὰ ἀπ' τὶς λίγες, εἶπε ὁ 'Ιωννάθαν. Οὔτε ἕνα σύννεφο δὲ σκεπάζει τῆς νύχτας τὸ πρόσωπο. Μά, νὰ τὸ ἐγγόνι σου, Συμεών... Πῶς δὲν ἀκούσαμε τὸ περπάτημά του, πῶς τὄπαθε καὶ δὲ χούγιαξε καὶ δὲ λάλησε τὴ φλογέρα;

— Τί ὄμορφη ποὺ ἦταν, παπούλη, εἶπε σὰν μέσα σ' ἔκσταση τὸ μικρὸ βοσκόπουλο. Σὰν κρῖνο τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, ὅπως λέει ὁ Σολομώντας σ' ἐκεῖνο τὸ ποίημα, ποὺ μοῦ διάβαζες χτὲς τὸ βράδυ. Μαριὰμ εἶναι τ' ὄνομά της.... Ποτέ μου δεν εἶδα πιὸ φωτεινὰ μάτια! Μοῦ χάϊδεψε τὰ μαλλιὰ κι' ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα μυρίζουν κέδρο καὶ κρῖνο...

— Ναὶ ὁ ἀγέρας πλημμύρισε μύρα, εἶπε ὁ παποῦς τοῦ μικροῦ βοσκόπουλου. 'Απ' τὰ μαλλιά σου θἆναι 'Ελεάζαρ. Τοὺς ἔστρωσες ἄχυρα νὰ πλαγιάσουν; Ἦταν στεγνά;

— Ναί, ἦταν ζεστὰ στὸ σπηλιάρι. Κι' ἔστρωσα μὲ πολλὰ-πολλὰ ἄχυρα τὸ παχνί, γιὰ νὰ κοιμηθῆ τὸ μωράκι, ἂν γεννηθῆ μέσα κεῖ. Θὰ κατεβῶ τὸ πρωΐ νὰ τὸ δῶ. Θάχη κι' ἐκεῖνο γαλάζια ματάκια, ὅπως ἡ μητέρα του. Ἂν τῆς μοιάζει θἆναι πολὺ ὄμορφο.

— Ὅλα τὰ μωρὰ εἶναι ὄμορφα, 'Ελεάζαρ, εἶπε ὁ 'Ιωννάθαν.

— Δὲν ἔχεις δίκιο, ἀδερφέ, ἀπάντησε ὁ Συμεὼν καὶ μὴ μοῦ πικραίνης τὸν 'Ελεάζαρ. Αὐτὸ τὸ μωρὸ ποὺ θὰ γεννηθῆ ἀπόψε, θἆναι πιὸ ὄμορφο ἀπὸ τ' ἄλλα. Γιατί τοῦ ἔφτιαξε τὸ παχνὶ γιὰ κρεββάτι, ὁ ἔγγονός μου.

— Θὰ πάω νὰ παίξω μαζί του, εἶπε καὶ πάλι τὸ τσοπανόπουλο. Κρῖμα ποὺ εἶναι χειμῶνας καὶ δὲν ἔχουν λουλούδια οἱ φράχτες καὶ φύλλα τὰ δέντρα, νὰ τοῦ γεμίσω τὸ κρεββατάκι του. Μά, θὰ τοῦ πλέξω μιὰ κούνια μ' ἀλιγαριὲς καὶ μὲ σκοῖνα.

Κάθησε ὕστερα σ' ἕνα βραχάκι, καὶ κάρφωσε τὰ μεγάλα του μάτια στὸν οὐρανό.

— Τί ἄλλο νὰ τοῦ πάω γιὰ δῶρο; ἐξακολούθησε. Νὰ μποροῦσα ν' ἀνέβω ἐκεῖ ψηλά, νὰ πιάσω ἕνα ἄστρο νὰ τοῦ τὸ χαρίσω! Νάπεφτε ἕνα ἐδῶ στὴ φοῦχτα μου!

Λὲς κι' οἱ οὐρανοὶ ἄκουσαν τὴν παράκληση τοῦ ἀθώου βοσκόπουλου καὶ ἕνα πελώριο ἄστρο χύθηκε τότε ἀπ' τὸν αἰθέρα καὶ πῆγε καὶ στάθηκε, σὰν Αὐγερινός, πάνω ἀπ' τὸ ταπεινὸ σπήλαιο.

Μιὰ λάμψη ὑπέργεια πλημμύρισε ἀμέσως τὴ γῆ.

— Ἕνα ἄστρο! εἶπε, σιγομιλώντας ὁ Συμεών. Ἕνα παιδὶ ζήτησε ἕνα ἄστρο, νὰ τὸ προσφέρη σ' ἕνα ἄλλο παιδί, κι' ὁ 'Ιεχωβᾶ δὲν τοῦ χάλασε τὸ χατήρι... Μὰ ἀκοῦστε... 'Η πλάση ξυπνᾶ, σὰ νὰ ἔγινε ἀπόψε κάτι ποὺ πρόσμεναν οἱ αἰῶνες.

Κι' ἀλήθεια... Μαζὶ μὲ τὴ λάμψη ἀκούστηκαν μουρμουρίσματα ρυακιῶν καὶ τὰ δέντρα μὲ τὰ γυμνά τους κλαδιὰ γέμισαν τόσο γρήγορα φύλλα, λὲς κι' ἕνα κοπάδι πράσινες πεταλοῦδες ὥρμησε πάνω στὰ κλωνιά τους. Τὰ πουλιὰ πέταξαν κελαηδώντας καὶ τὰ φτερά τους λαμποκοποῦσαν μ' ἄλικο κόκκινο καὶ γαλάζιο χρῶμα.

Ἄρχισε τότε νὰ φυσᾶ ἕνα χλιαρὸ ἀεράκι κι' οἱ σπόροι ποὺ εἶχαν ριχτῆ στὰ νιοσκαμένα χωράφια φύτρωσαν μονομιᾶς κι' ἔβγαλαν πράσινα βλασταράκια.

'Αμέσως τὰ σμύρτα κι' οἱ θάμνοι πέταξαν μπουμπούκια ποὺ ἄνοιξαν σὰν ματάκια στὸ φῶς τ' ἀστεριοῦ. Τὰ πεῦκα καὶ τὰ ἔλατα ἔγερναν φορτωμένα ἀπὸ πορτοκάλια χρυσᾶ κι' ὁλοκόκκινα μῆλα. Οἱ καρποὶ τῶν κέδρων ἄλλαζαν χρῶμα ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ κι' ἀστραποβολοῦσαν σὰν διαμαντάκια. Σκίουροι σκαρφαλῶναν στὰ ἔλατα καὶ στὰ πεῦκα, δρολάπια περνοῦσαν βιαστικὰ στὶς ὁλόδροσες λόχμες...

Θαυμάσια κρῖνα ξεπρόβαλαν ἀπ' τὸ χῶμα καὶ τριαντάφυλλα πρωτοθώρητα σκαρφάλωσαν πάνω στὰ βάτα. Τὰ λουλούδια φύτρωναν τόσο γρήγορα, τὄνα, πίσω ἀπ' τ' ἄλλο, τὄνα καλύτερα ἀπ' τ' ἄλλο, ποὺ ὁ 'Ελεάζαρ δὲν ἤξερε πιὸ νὰ διαλέξη.

Ἄξαφνα ὅλα γαλήνεψαν πάλι. 'Η εὐτυχία ποὺ κοντοζύγωνε ἦταν τόση, ποὺ ἡ καρδιὰ τῶν βοσκῶν ἤθελε κι' αὐτὴ νὰ πάψη νὰ χτυπᾶ γιὰ νὰ τὴ νοιώση. Περίμενε τὴν οὐράνια χαρά.

(Συνέχεια στὴ σελ. 23)

—Ἦταν ἄγγελοι παπούλη...

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

ΤΑ "ΧΡΕΗ„ ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγεμα τὸ χωριὸ ἦταν σὰ νὰ γιόρταζε. Οἱ ἄνδρες εἶχαν κατεβῆ ἀπ' τὰ χωράφια νωρίς, κι' εἶχαν μαζευτῆ στὴν πλατεῖα. Τὰ παιδιὰ στέκονταν στὴν ἀπάνω μεριὰ τοῦ δημόσιου δρόμου καὶ περίμεναν... Ἀκόμη κι' οἱ γυναῖκες, μὲ τὴ ρόκα στὸ χέρι ἢ μὲ τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά, βρίσκονταν στὶς ἐξώπορτες τῶν σπιτιῶν τους, μὴ τυχὸν καὶ χάσουν τίποτα ἀπ' τὸ θέαμα..

—Ἄϊντε παπούλη, κι' ἀργήσαμε, φώναξε ὁ Θάνος, ἕνα ζωηρὸ ἀγόρι ὡς δώδεκα χρονῶν. Ἐγὼ ἔβαλα τὰ παπούτσια μου! Νὰ σοῦ φέρω τὸ μπαστούνι σου;

—Ἐδῶ τὄχω τὸ μπαστούνι μου καὶ μὴ φοβᾶσαι, ἔκανε ὁ παπποῦς τοῦ Θάνου. Ἔπειτα καὶ ν' ἀργήσουμε, τὶ πειράζει; Δὲ θὰ κάνη φτερὰ τὸ ἀλέτρι...

Ὁ Θάνος κι' ὁ παπποῦς του ποὺ ἔμεναν σ' ἕνα σπιτάκι ψηλὰ στὸ βουνό, πῆραν γοργὰ τὴν κατηφόρα, ἀλλὰ καὶ πάλι, ἔφτασαν στὴν πλατεῖα ἀργοπορημένοι. Τὸ μηχανικὸ ἄροτρο ἦταν κιόλας ἐκεῖ, τὸ μηχανικὸ ἄροτρο ποὺ μὲ τόσο χαρούμενο καρδιοχτύπι τὸ περίμενε ἀπὸ μέρες τὸ χωριό, γιατὶ θ' ἀνῆκε στὸ χωριὸ ὁλόκληρο, καὶ θὰ ὄργωνε μὲ τὴ σειρὰ τὰ χωράφια ὅλων!

Τὶ ὄμορφο ποὺ ἦταν! Ἀσημένιο καὶ κόκκινο, κόκκινο κι' ἀσημένιο ἔτσι καθὼς στραφτάλιζαν στὸν ἥλιο ὅσα μετάλλινα μέρη του δὲν ἦταν βαμμένα μὲ μπογιά.

Στὸ Θάνο, φάνταζε σὰν ἕνα τεράστιο ἀγιοβασιλιάτικο παιχνίδι, ὁ παπποῦς του ὅμως, σοβαρός, καὶ λιγάκι σὰν χαμένος, γύριζε γύρω - γύρω προσπαθῶντας νὰ βρῆ στὸ μεγάλο μηχανικὸ ἀλέτρι ποὺ κινιόταν μὲ βενζίνα, σὰν αὐτοκίνητο, τὰ μέρη τὰ γνωστὰ τοῦ ζευγάλετρου ποὺ τὸ ἔσερναν τὰ βώδια: Νὰ τὰ φτερά, καὶ νὰ τὸ ὑνί... Μὰ οὔτε ζέβλες, οὔτε πιζέβλια, οὔτε τροπωτῆρες, οὔτε ἀλετροπόδα, οὔτε τίποτε! Ἄλλο πράμα!

—Εἴκοσι αὐλάκια ἀνοίγει μονομιᾶς, ἔλεγε ὁ ἕνας χωριανός.

—Καὶ τὶ αὐλάκια! Νὰ δῆς καὶ νὰ θαυμάσης!

—Ἄλλη ἡ ζεγιὰ τούτου τοῦ ἀλετριοῦ.. Αὔριο θὰ δῆτε!

Ἀφοῦ κοίταξαν καλὰ - καλὰ τὸ ἀλέτρι ὁ Θάνος κι' ὁ παπποῦς του, ἀφοῦ τὸ θαύμασαν, ἀφοῦ τὸ χόρτασαν, πῆραν καὶ πάλι τὸν ἀνήφορο γιὰ νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι.

Ὁ παπποῦς ἦταν σοβαρός. Ἀμίλητος. Κάπου κάπου μόνο ψιθύριζε ἀνάμεσα στὰ δόντια του μιὰ φράση. Ὁ Θάνος τέντωσε τ' αὐτί, καὶ τοῦ φάνηκε πὼς τὸν ἄκουσε νὰ λέη:

—Ἂς εἶναι καλά, οἱ ἄνθρωποι...

—Γιὰ ποιοὺς ἀνθρώπους, λές, παππούλη, ρώτησε ὁ Θάνος.

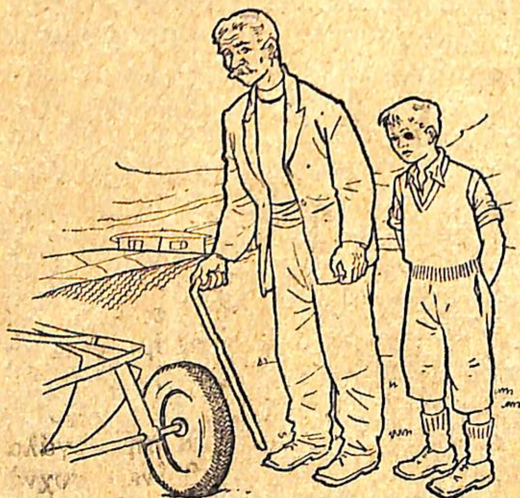
Εἶχαν φτάσει πιὰ στὸ σπίτι, κι' ὁ γέρος σταμάτησε στὴν αὐλή, ἔβγαλε τὴν ψάθα του, καὶ σκούπισε τὸ μέτωπό του.

Τὸ σούρουπο ἔπεφτε γλυκὸ καὶ γαλαζωπὸ στὸν κάμπο. Τὰ γελάδια γύριζαν ἀπὸ τὴ βοσκή, ὅλα μαζύ, ὁδηγούμενα ἀπὸ ἕνα μονάχα τσοπανόπουλο. Ὕστερα, ξέκοβε τὸ καθένα δεξιὰ κι' ἀριστερά, καὶ τραβοῦσε μονάχο γιὰ τὸ στάβλο του. Ἀπὸ τὸ κάθε σπίτι, ὑψωνόταν ἕνας λεπτὸς καπνός. Οἱ γυναῖκες εἶχαν ἀνάψει φωτιὰ στὸ παραγώνι.

—Γιὰ ποιοὺς ἀνθρώπους, ἔλεγες πρὶν παπποῦ; ρώτησε καὶ πάλι ὁ ἐγγονός.

—Μήπως τοὺς ξέρω; Γι' αὐτοὺς λέω ἔγγονα, ποὺ σοφίστηκαν τοῦτο τὸ ἀλέτρι ποὺ εἴδαμε σήμερα. Κι' ἔπειτα γιὰ τοὺς ἄλλους, ποὺ ἔχυσαν τὸ ἀτσάλι καὶ τὸ ἔφτιασαν. Καὶ γιὰ κείνους ποὺ τὸ φόρτωσαν στὸ βαπόρι κι' ἔσχισε θάλασσες ὡς νάρθη στὸν τόπο μας. Καὶ γι' αὐτοὺς ἀκόμη ποὺ φρόντισαν ν' ἀγοραστῆ καὶ νάρθη στὸ χωριό μας.

Ἡ γιαγιὰ ποὺ μαγείρευε στὴν αὐλὴ σιγομουρμουρίζοντας ἕνα τραγούδι, ἄκουσε, καὶ εἶπε κι' αὐτή:

Ὁ παπποῦς κοιτοῦσε σοβαρὸς τὸ μηχανικὸ ἄροτρο...

—Βλέπεις λέω ἄντρα, πῶς τὸν συλλογίζονται καὶ τὸν πονᾶνε τὸν δόλιο τὸ ζευγά, στὶς πολιτεῖες; Ἂς κάνουμε, εἶπαν, ἕν' ἀλέτρι ποὺ ν' ἀνοίγη αὐλάκι χωρὶς ζευγάρι, νὰ ξαποστάση κομμάτι ὁ ζευγάς, καὶ νὰ ξαποστάσουν καὶ τὰ ζωντανὰ τοῦ θεοῦ ποὺ ἔσερναν τὸ ξύλινο ἀλέτρι.

—Σωστὰ μιλᾶς Προεστή, ἔκανε ὁ παπποῦς. Μὰ κι' ὁ ζευγὰς μήπως τρώει ὅλο τὸ στάρι ποὺ θερίζει μοναχός του; Ἂν δὲν ἔστελνε στὴν πολιτεία, τὶ θὰ ἔτρωγαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ, δὲ μοῦ λές;

—Στέλνουμε καὶ μᾶς στέλνουν, εἶπε ὁ Θάνος.

—Ναί ἔγγονα, ἔκανε σοβαρὰ ὁ παπποῦς. Αὐτὸ εἶναι ποὺ εἶπες. Στέλνουμε καὶ μᾶς στέλνουν... Δίνουμε καὶ μᾶς δίνουν. Μοχθοῦμε κι' ἀποχτοῦμε... Κι' ὡστόσο κάποτε, ἀποχτοῦμε χωρὶς νὰ μοχθήσουμε...

—Τὶ θέλεις νὰ πῆς παπποῦ; ρώτησε τὸ παιδί. Δὲν καταλαβαίνω...

Ὁ παπποῦς ἔπεσε σὲ συλλογή.

—Εἶναι δύσκολο νὰ στὸ ἐξηγήσω Θάνο, εἶπε. Μ' ἄκουσες πρὶν νὰ λέω «ἂς εἶναι καλὰ οἱ ἄνθρωποι» γιατὶ συλλογιζόμουν ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους στὴν πολιτεία ποὺ δὲν τοὺς γνωρίζω, καὶ ποὺ ἔφτιασαν τ' ἀλέτρι, καὶ τὸ αὐτοκίνητο, καὶ τὸν σιδερόδρομο καὶ τ' ἀεροπλάνο... Ἐλπίζω ἔτσι νὰ λένε κι' αὐτοὶ γιὰ μᾶς κάθε φορὰ ποὺ θὰ κάθονται στὴν τάβλα νὰ φᾶνε ψωμί. Τὸ ψωμὶ ποὺ ἐμεῖς οἱ χωριάτες τοὺς δίνουμε, κοντὰ στὸ λάδι, καὶ τὴν ἐλιά, καὶ τὰ φρούτα, κι' ὅλα τὰ καλὰ τοῦ θεοῦ ποὺ φυτρώνουν στὰ χτήματά μας μὲ τὸ δικό μας τὸν ἱδρῶ... Τοὺς στέλνομε τὰ γεννήματά μας, καὶ μᾶς στέλνουν ὅτι δὲ φτιάνουμε ἐμεῖς ἐδῶ...

—Κάνουμε ἀλλαξιά! εἶπε ὁ Θάνος. Ἕνα σου γιὰ ἕνα μου!...

—Σωστά! συμφώνησε ὁ παπποῦς. Συλλογίστηκες ὅμως ποτὲ πόσα ἔχεις λάβει χωρὶς νὰ δώσης ἀκόμη τίποτα;

—Ὄχι! εἶπε ὁ Θάνος. Αὐτὸ δὲν τὄχω συλλογιστῆ.

—Λογάριασε μέσα στὸ σπίτι πρῶτα: Ποιὸς σὲ τρέφει; Ποιὸς σὲ ντύνει; ποιὸς σὲ ποδαίνει, ποιὸς σὲ στέλνει στὸ σχολειό;

—Ἡ μάνα μου κι' ὁ πατέρας μου, εἶπε ὁ Θάνος...

—Κι' ἐσὺ τὶ τοὺς δίνεις γιὰ ὅλα αὐτά;

—Ἀκόμα τίποτε! εἶπε ὁ Θάνος. Τί νὰ τοὺς δώσω ἐγώ!

—Νὰ λοιπὸν ποὺ ἐδῶ δὲ γίνεται ἀλλαξιά. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἤσουνα στὴν κούνια, ἡ οἰκογένεια σοῦ δίνει...

—Ναί, εἶπε ὁ Θάνος. Ὅπως τὰ λές, παπποῦ, ἔχω σὰ νὰ λέμε ἕνα χρέος ἀνοιχτὸ στὸ σπίτι...

—Καὶ μόνο στὸ σπίτι; Ἄκουσε νὰ δῇς: Κάποτε, ἐδῶ καὶ χρόνια, οἱ χωριανοί μας βασανίζονταν γιὰ νὰ πάρουν νερὸ ἀπὸ τὸ ρέμα. Δούλεψαν ὅλοι μαζύ, κι' ἔφτιασαν τὶς βρύσες! Τώρα ὅταν θέλει νερὸ ἡ γιαγιά σου, πετάγεσαι μὲ τὴ στάμνα, καὶ σὲ τρία λεπτὰ εἶσαι πίσω! Καὶ ξέρεις γιατὶ σὲ τρία λεπτά; Ὄχι μονάχα γιατὶ μὲ τὶς βρύσες δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ κατεβῇς ὡς τὸ ρέμα. Ἀλλὰ καὶ γιατὶ ὁ δρόμος ὡς ἐκεῖ, εἶναι καλός. Μῆνες καὶ μῆνες δούλεψαν οἱ χωριανοὶ γιὰ νὰ φτιάσουν τοὺς δρόμους τῆς κοινότητας μὲ ἐθελοντικὴ ἐργασία. Ὅμως τὸ πιὸ σπουδαῖο δὲν εἶν' αὐτό. Εἶναι ἐκείνη ἡ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, ποὺ τὴν ἔχουν δεντροφυτέψει οἱ πατεράδες μας. Κι' ἔτσι κρατιοῦνται τὰ νερὰ καὶ δὲν ξεχυλίζει κάθε χρόνο τὸ ποτάμι νὰ μᾶς πλημμυρίση τὰ χωράφια καὶ νὰ μᾶς χαλάση τὴ σοδειά. Νὰ λοιπὸν κι' ἄλλο χρέος ποὺ ἔχεις πρὸς τὸ χωριό σου αὐτὴ τὴ φορά.

—Ναὶ παππούλη. Ἔχεις δίκιο!

—Καὶ τώρα Θάνο πές μου. Ποιὸς ἔφτιασε τὸ δημόσιο δρόμο ποὺ ἑνώνει τὸ χωριό μας μὲ τὴν πολιτεία; Ποιὸς ἔχτισε τὸ σχολεῖο ὅπου μαθαίνεις γράμματα; Ποιὸς ἔστειλε στὸ χωριὸ τὸ δάσκαλο; Ποιὸς ὀργάνωσε τὴν ἀγροφυλακὴ καὶ τὴ χωροφυλακὴ κι' ἔτσι εἴμαστε ἥσυχοι τὴν νύχτα, πὼς κάποιος ἀγρυπνάει καὶ μᾶς φυλάει ἐνῶ ἐμεῖς κοιμώμαστε; Ποιὸς συντηρεῖ τὰ δικαστήρια ὅπου μπορεῖς νὰ βρῇς τὸ δίκιο σου, τὰ νοσοκομεῖα, τὶς γεωργικὲς σχολές;

—Τὸ Κράτος! εἶπε ὁ Θάνος.

—Ἂ! μπράβο! Τὸ Κράτος! Λογάριασε, λοιπόν, πόσα χρωστάς στὸ Κράτος!

—Τελείωσες παπποῦ; Ἔχω πνιγεῖ στὰ χρέη, εἶπε ὁ Θάνος γελώντας.

—Μὴ γελᾶς ἀγόρι μου, γιατὶ τώρα θὰ σοῦ μιλήσω γιὰ τὸ πιὸ δύσκολο, τὸ πιὸ ἱερὸ σου χρέος: Τὸ χρέος σου πρὸς τὸ λαὸ ποὺ ἕνα κομμάτι του εἶσαι καὶ σύ, ὅπως εἶμαι κι' ἐγώ, ὅπως εἴμαστε κι' ὅλοι μας.

Πάλι ὁ παπποῦς σταμάτησε νὰ μιλάη. Ἀπὸ μέσα, ἀκουγόταν τὸ σιγανὸ νανούρισμα τῆς γιαγιᾶς, ποὺ κοίμιζε τὸ πιὸ μικρὸ ἐγγονάκι της:

«Κοιμήσου ἀστρί, κοιμήσου αὐγή, κοιμήσου νέο φεγγάρι»...

—Ἀκοῦς; εἶπε σιγὰ ὁ παπποῦς. Ἀκοῦς αὐτὸ τὸ νανούρισμα; Φτάνει στὴ θύμησή μου ἀπὸ τὰ παλιά, παλιὰ χρόνια. Ὅταν ἤμουν κι' ἐγὼ μικρός, καὶ μᾶς κοίμιζε μ' αὐτὸ ἡ

(συνέχεια στὴ σελίδα 22)

Ἡ θρησκευτική μας στήλη

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τὸ καινούργιο περιοδικό σας καὶ ὁ καινούργιος χρόνος ἐπιβάλουν καὶ στὴν στήλη αὐτὴ ν' ἀρχίση μὲ μία εὐχὴ πρὸς τοὺς ἀναγνώστας της. Τί νὰ εὐχηθοῦμε; Δὲν εἶναι καλύτερα, ἀλήθεια, νὰ τὸ συζητήσωμε μαζί;

Ἀλλ' ἂς ἀρχίσωμε ἀπὸ κάτι ἄλλο, πρῶτα. Πέστε μου, σοβαρά, δὲν περιμένατε μὲ λαχτάρα τὶς ἡμέρες τῶν ἑορτῶν; Μάλιστα σεῖς, παιδιά, ποὺ εἶσθε στὶς Παιδοπόλεις, ποὺ ἔχετε σχεδὸν κάθε μέρα τὸ ἴδιο πρόγραμμα, δὲν ἐπιθυμούσατε πολὺ νὰ ἔλθουν αὐτὲς οἱ ἡμέρες γιὰ ν' ἀλλάξη λίγο τὸ πρόγραμμά σας;

Παρατηρῆστε ὅμως πόσο γρήγορα περνᾶνε οἱ μέρες αὐτές! Νομίζει κανεὶς πὼς χθὲς μόλις σταμάτησαν τὰ μαθήματα τῶν σχολείων! Θὰ περάσουν καὶ οἱ ὑπόλοιπες, καὶ ὕστερα θὰ ἀρχίσωμε ὅλοι τὴν τακτική μας δουλειά... Θὰ μᾶς μείνη ὅμως σ' ὁλόκληρο τὸ 1950, τίποτα ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιγνίδια ποὺ ἴσως μᾶς δώσουν καὶ ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἔχουν σπάσει; Εἶμαι βέβαιος πὼς ὅλοι σας θὰ θέλατε νὰ ἔμεναν γιὰ πάντα ἡ εὐτυχία καὶ ἡ χαρὰ τῶν ἑορτῶν. Δὲν εἶναι ἔτσι; Γιὰ νὰ κρατήση ὅμως αὐτὴ ἡ χαρὰ ὄχι μόνον στὸν καινούργιο χρόνο, ἀλλὰ καὶ σ' ὁλόκληρη τὴν ζωή μας, ὑπάρχει ἕνα μυστικό. Καὶ αὐτὸ εἶναι ὅτι ἡ ζωή μας πρέπει νὰ εἶναι πετυχημένη. Ναί! πετυχημένη.

Καὶ ἔτσι ἐρχόμαστε πάλι στὴν εὐχὴ ποὺ εἴπαμε πὼς πρέπει νὰ βροῦμε γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο.

Μὰ ἴσως θὰ σκεφθοῦν μερικοί: «Ἐδῶ ἔχουμε τὴν εὐχὴ ποὺ λέει τὶς ἡμέρες αὐτὲς ὅλος ὁ κόσμος—Χρόνια πολλὰ — ἀκοῦμε κάθε στιγμή». Πρέπει ὅμως νὰ ζήση κανεὶς χρόνια πολλὰ γιὰ νὰ κατορθώση μεγάλα πράγματα; Δὲν συμβαίνει συχνὰ πολλοὶ νὰ ζήσουν καὶ ἑκατὸ χρόνια καὶ νὰ μὴ καταφέρουν τίποτα στὴν ζωή τους; Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος πέθανε 33 χρονῶν καὶ εἶχε κιόλας κατακτήσει τὸν κόσμο ὁλόκληρο. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκήρυξε μόνον τρία χρόνια πάνω στὴν γῆ καὶ ὅμως ἄλλαξε τὴ μορφὴ τῆς Οἰκουμένης. «Μία καλοχρησιμοποιημένη ὥρα δοξασμένης ζωῆς ἀξίζει μιὰ ὁλόκληρη, ἀλλ' ἀσήμαντη ζωή» λέει κάποιος ποιητής. Χρόνια καρποφόρα θὰ ἦταν λοιπὸν ἡ εὐχὴ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ λέη ὁ ἕνας στὸν ἄλλο αὐτὲς τὶς ἡμέρες.

Ἡ πολλὴ ὅμως καρποφορία καὶ ἡ ἐντατικὴ παραγωγὴ μόνες δὲν κάνουν τὴν ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου πετυχημένη. Πρέπει νὰ αἰσθάνεται ὅτι ἐκεῖνο ποὺ ἐδημιούργησε μὲ τὴν ζωή του θ' ἀνθέξη στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου.

Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πρόβλημα. Θὰ μοῦ πῆτε,καὶ μὲ τὸ δίκηο σας, τί εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀντέχει στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου; Τί πρέπει νὰ κάνωμε γιὰ νὰ μὴν πάη χαμένο μὲ τὸν καιρό; Τὴν ἀπάντηση μᾶς τὴν δίνει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ποὺ ἦλθε ἐδῶ στὴν γῆ μας γιὰ νὰ μᾶς δείξη τὸ δρόμο τῆς πετυχημένης ζωῆς. Ἂν ἀκολουθήσωμε τὸ δρόμο Του, τότε πραγματικὰ ὅ,τι καὶ ἂν κάνωμε, ἔστω καὶ τὸ ἐλάχιστο, θὰ μείνη γιὰ πάντα.

Εἶναι παρατηρημένο καὶ στῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων τὴ ζωή, ὅτι, ὅσο πιὸ χαμηλές, ὑλικὲς εἶναι οἱ ἐπιδιώξεις τους, τόσο καὶ πιὸ λίγο ἀντέχουν στὸ διάβα τοῦ χρόνου καὶ ὅσο πιὸ ὑψηλές, πιὸ πνευματικές, τόσο καὶ μένουν πιὸ πολύ. Ὥστε ὡς βάση στὴ ζωή μας, γιὰ νὰ γίνη γόνιμη καὶ πετυχημένη, θὰ πρέπει νὰ βάλωμε ὑψηλές, πνευματικὲς ἐπιδιώξεις, μὲ ἄλλα λόγια ν' ἀκολουθοῦμε τὸ δρόμο τοῦ Χριστοῦ.

Νὰ λοιπὸν ποὺ βρήκαμε τὴν εὐχή: Ὁ χρόνος αὐτὸς καὶ ὁλόκληρη ἡ ζωή μας νὰ περάση στὸ δρόμο τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Πάτερ Ἱερώνυμος

Τὰ θαύματα τῆς λαϊκῆς χειροτεχνίας καὶ βιοτεχνίας

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ

Ὅσοι μένετε στὴν Ἀθήνα, ἐπήγατε στὴν ἔκθεση τοῦ Ζαππείου ποὺ ὀργάνωσε τὸ «Ἐθνικὸ Ἵδρυμα» ἡ σπουδαῖα αὐτὴ ὀργάνωση, ποὺ καθὼς ξέρετε βέβαια, ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν Βασιλιᾶ μας καὶ τὸ διοικητικό της συμβούλιο προεδρεύεται ἀπ' τὸν Ἴδιο;

Μερικὰ παιδιὰ πῆγαν. Ὅσα δὲν τὴν ἐπεσκέφθηκαν καὶ μποροῦν νὰ πᾶνε δὲν πρέπει νὰ χάσουν τὴν εὐκαιρία. Γιατὶ ἡ ἔκθεση «Λαϊκῆς χειροτεχνίας καὶ βιοτεχνίας» μᾶς δείχνει πῶς μὲ ὅλους τοὺς πολέμους, μὲ ὅλες τὶς κακουχίες, μ' ὅλα τὰ ξεσπιτώματα, καὶ τὶς περιπέτειες τὸ εὐλογημένο ἑλληνικὸ χέρι, δὲν ἔπαψε οὔτε στιγμὴ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ δημιουργῆ.. Καὶ τὶ νὰ πρωτοθαυμάση κανεὶς σ' αὐτὴ τὴν ἀπέραντη ἔκθεση στὶς μεγάλες αἴθουσες τοῦ Ζαππείου; Μὰ γιὰ μᾶς ἡ ἔκθεση αὐτὴ ἔχει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον. Γιατὶ τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα ἔστειλαν δικές τους ἐργασίες — δικά τους ἐργόχειρα καὶ χειροτεχνήματα.

Ἡ Ἀθήνα, ἡ Ρόδος, ἡ Μυτιλήνη, ὁ Βόλος, ἡ Λάρισα, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Λαμία, ἡ Ἤπειρος, ἡ Πάτρα, ἡ Κέρκυρα, τὸ Ἀγρίνι καὶ ἄλλες πόλεις ποὺ ἔχουν παιδοπόλεις, ἀντιπροσωπεύονται στὴν ἔκθεση. Ἡ ἐπαγγελματικὴ σχολὴ τῆς παιδοπόλεως τῆς Γλυφάδας, κατέχει μιὰ ξεχωριστὴ θέση στὸ περίπτερο τοῦ ἐράνου «Πρόνοια βορείων ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος». Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια κεντήματα καὶ χειροτεχνήματα ποὺ βλέπει ὁ ἐπισκέπτης εἶναι ἔργο τῶν 18.000 παιδιῶν τῶν 52 ἑλληνικῶν παιδοπόλεων

Μὰ κυρίως εἶναι δεῖγμα τῆς τεράστιας δουλειᾶς ποὺ συντελέσθηκε καὶ συντελεῖται μέσα στὶς παιδοπόλεις αὐτὲς ποὺ βρῆκαν θαλπωρὴ καὶ στοργικὸ καταφύγιο, πονετικοὺς καὶ πρόθυμους δασκάλους, τὰ παιδιὰ τῶν χωριῶν ποὺ ρήμαξε στὸ διάβα της ἡ καταραμένη ἀνταρσία!

Τὰ ἐκθέματα τοῦ περιπτέρου τῶν παιδοπόλεων εἶναι πολυπίκοιλα: Ταγάρια, κεντητὰ μαξηλάρια σταλμένα ἀπὸ παιδοπόλεις τῆς Θεσσαλονίκης, βρίσκονται σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ περιπτέρου καὶ πιὸ ἐκεῖ ἔργα ξυλογλυπτικῆς, μιὰ κορνίζα γιὰ φωτογραφία, ἕνας σταυρός, ἕνα ὡραῖο κουτί, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν παιδόπολη «Σωτῆρος».

Μερικὰ ξύλινα κομψοτεχνήματα ἐλαφάκια, γατοῦλες, γαϊδουράκια, πάπιες,—ἔχουν σταλῆ ἀπὸ τὴν παιδόπολη Μυτιλήνης «Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος».

Ἀπὸ τὴν παιδόπολη «Σωτῆρος», ποὺ τὰ παιδιὰ διδάχτηκαν καὶ καλαθοπλεκτική, ἐστάλησαν καλάθια καὶ ψάθινες παντόφλες ἐξαιρετικῆς τέχνης.

Στὸ κέντρον τοῦ περιπτέρου ἡ Βασίλισσα μὲ στολὴ Ἠπειρώτισσας χαμογελᾶ μέσα ἀπὸ τὸ κάδρο της στὸν ἐπισκέπτη. Ἡ μεγάλη Μάνα τῶν ξεριζωμένων παιδιῶν βρίσκεται πάντα κοντά τους, ἕτοιμη νὰ τὰ προστατεύση.

Ὡραιότατα κεντήματα σὲ ἐγχώριο ὕφασμα, μιὰ ἀφάνταστη ποικιλία χρωμάτων, μικρὰ πετσετάκια σὲ «καρὲ ντὲ τὰμπλ» κεντημένα μὲ σταυροβελονιά. εἶναι τὰ κυριότερα ἀπὸ τὰ ἐκθέματα.

Τὰ μεγαλύτερα παιδιὰ ἔμαθαν δυσκολότερες ἐργασίες, ποὺ θὰ τοὺς χρησιμεύσουν αὔριο στὴ ζωή τους.

Ἀπὸ ἕνα τσαρουχάκι ποὺ κρέμεται στὸν τοῖχο καὶ ἀπὸ μιὰ φωτογραφία ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπ' αὐτό, πληροφορεῖται ὁ ἐπισκέπτης πῶς πολλὰ μεγάλα ἀγόρια διδάχθηκαν νὰ φτιάνουν καὶ νὰ διορθώνουν παπούτσια. Ὅσο γιὰ τὰ μεγαλύτερα κορίτσια ἔμαθαν νὰ ὑφαίνουν στὸν ἀργαλειὸ ὑφάσματα ποὺ προκαλοῦν τὸν θαυμασμό.

Ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ ἡμερολόγιο ποὺ ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν παιδοπόλεων, ἀφιερώθηκε στὰ παιδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου.

Πραγματικὰ ἀντικρύζοντας κανεὶς τὰ ἐκθέματα αὐτοῦ τοῦ περιπτέρου δὲν μπορεῖ νὰ συγκρατήση τὴ συγκίνησή του.

Λ. Π.

★ Αἱ Α. Μ. οἱ Βασιλεῖς ἐξερχόμενοι τοῦ Ζαππείου τὴν ἡμέρα τῶν ἐγκαινίων τῆς Ἐκθέσεως Λαϊκῆς Χειροτεχνίας καὶ Βιοτεχνίας, ποὺ ὠργάνωσε τὸ «Ἐθνικὸν Ἵδρυμα» ★

Μιὰ ἄποψη τοῦ Περιπτέρου «Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος» ὅπου ἐκτίθενται ὡραιότατα δείγματα λαϊκῆς χειροτεχνίας, ποὺ τὰ ἔστειλαν τρόφιμοι τῶν Παιδοπόλεων.

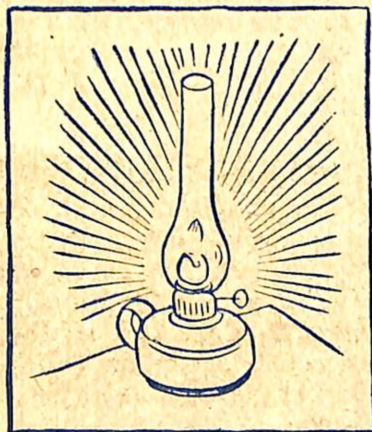
Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

Πιὸ καθαρὸ καὶ πιὸ δυνατὸ φῶς

Στὰ χωριά μας, ποὺ δὲν ὑπάρχει ἠλεκτρικὸ φῶς, χρησιμοποιοῦνται οἱ λάμπες τοῦ πετρελαίου ποὺ εἶναι τὸ καλύτερο καὶ τὸ πιὸ εὔχρηστο ἀπὸ τὰ ἁπλᾶ καὶ πρακτικὰ μέσα φωτισμοῦ. Πολλὲς φορὲς ὅμως τυχαίνει νὰ μὴ φέγγῃ καλὰ ἡ λάμπα γιὰ διαφόρους λόγους καὶ κυρίως ὅταν τὸ φυτίλι εἶναι παλιὸ ἢ ὅταν τὸ πετρέλαιο εἶναι κακῆς ποιότητας.

Ἡ θεραπεία αὐτοῦ τοῦ κακοῦ δὲν εἶναι δύσκολη καὶ μπορεῖ ὁ καθένας νὰ τὴν ἐπιχειρήσῃ. Ἡ πρώτη δουλειὰ ποὺ θὰ κάνῃ κανεὶς εἶναι νὰ βγάλῃ τὸ φυτίλι καὶ νὰ τὸ κρεμάσῃ στὸν ἥλιο ἢ στὸν ἀέρα γιὰ νὰ ἐξατμισθῇ τὸ πετρέλαιο ποὺ μ' αὐτὸ εἶναι ποτισμένο. Ὕστερα νὰ τὸ βουτήξῃ σὲ ξύδι ἐπὶ πέντε λεπτὰ νὰ τὸ ξανακρεμάσῃ καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ στεγνώσῃ καλά. Ἡ διαδικασία αὐτὴ τοῦ μουσκέματος σὲ ξύδι πρέπει νὰ γίνεται καὶ σὲ κάθε καινούργιο φυτίλι πρὶν τοποθετηθῇ στὸ μηχανισμὸ τῆς λάμπας. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ προσέξῃ κανεὶς εἶναι νὰ μὴ μείνῃ οὔτε ἴχνος ὑγρασίας στὸ φυτίλι.

Κατόπιν φροντίζομε καὶ γιὰ τὴ βελτίωση τοῦ πετρελαίου. Γι' αὐτὸ δὲν χρειάζονται πολλὲς διατυπώσεις: Ἀρκεῖ νὰ ρίξωμε μέσα στὸ

πετρέλαιο τῆς λάμπας μας ἕνα μικρὸ κομματάκι ναφθαλίνη ἢ λίγη καμφορὰ σὲ μέγεθος ἑνὸς μεγάλου ρεβυθιοῦ. Οἱ δυὸ αὐτὲς οὐσίες ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ μεγαλώνουν τὴ φωτιστικὴ δύναμη τοῦ πετρελαίου.

Μὲ τὶς ἁπλὲς αὐτὲς φροντίδες, ποὺ δὲν ἀπαιτοῦν οὔτε μεγάλο κόπο οὔτε ὑπολογίσιμη δαπάνη, θ' ἀποκτήσωμε τόσο καθαρώτερο καὶ δυνατώτερο φῶς ποὺ θὰ νομίσωμε ὅτι προέρχεται ἀπὸ μιὰ καινούργια καὶ πιὸ τέλεια λάμπα.

Τὰ φυτὰ ζοῦν καὶ χωρὶς χῶμα

Βλέποντας τὰ δέντρα ριζωμένα στὴ γῆ νομίζομε πὼς μονάχα ἐκεῖ, στὸ χῶμα, μποροῦν νὰ ζήσουν καὶ ν' ἀναπτυχθοῦν, γιατὶ ἐκεῖ βρίσκουν τὴν ἀναγκαία τροφή. Καὶ ὅμως τὰ δέντρα καθὼς καὶ ὅλα γενικὰ τὰ φυτὰ δὲν παίρνουν ἀπὸ τὸ ἔδαφος παρὰ μόνο τὸ ἕνα δέκατο τῆς τροφῆς τους. Καὶ ἡ τροφὴ αὐτὴ δὲν εἶναι χῶμα ἢ ἄλλη στερεὴ ὕλη, ἀλλὰ νερὸ στὸ ὁποῖο εἶναι διαλυμένα διάφορα ἅλατα. Τὸ οὐσιωδέστερο καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς τροφῆς τους, τὰ ἐννέα δέκατα, τὰ παίρνουν ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ τὰ φύλλα τους. Ἀπορροφοῦν δηλαδὴ τὸ ἀέριο *διοξείδιο τοῦ ἄνθρακος* (αὐτὸ ποὺ συνήθως τὸ λέμε ἀνθρακικὸ ὀξύ), κι ἀφοῦ τὸ ἀποσυνθέσουν ξεχωρίζουν καὶ παίρνουν ἀπ' αὐτὸ τὸν ἄνθρακα ποὺ εἶναι ἡ κύρια, ἡ βασικὴ τροφή τους. Μὲ τὸν ἄνθρακα (κάρβουνο) καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς παρασκευάζουν τὶς ὀργανικὲς οὐσίες τῶν κυττάρων τους, δηλ. τὸ ξύλο, τὴ φλούδα τὰ φύλλα κ.λ.π.

Τὰ φυτὰ λοιπὸν βασίζουν τὴν ὕπαρξή τους κυρίως στὸν ἀέρα καὶ στὸ φῶς. Καὶ μποροῦν μιὰ χαρὰ ν' ἀναπτυχθοῦν καὶ χωρὶς χῶμα, ἀρκεῖ νὰ χορηγοῦμε στὶς ρίζες τους τὸ ἀπαραίτητο νερὸ στὸ ὁποῖο νὰ διαλύωμε λίγο λίπασμα. Πρέπει φυσικὰ νὰ φροντίζωμε καὶ γιὰ τὴ στήριξή τους μὲ κάποιον ἄλλο τρόπο, ἀφοῦ οἱ ρίζες ποὺ παίζουν καὶ τὸ ρόλο τῆς στηρίξεως δὲ θὰ εἶναι χωμένες στὴ γῆ.

Σήμερα σὲ διάφορες χῶρες καὶ ἰδίως στὴν Ἀμερικὴ γίνεται σὲ μεγάλη κλίμακα καλλιέργεια λαχανικῶν χωρὶς χῶμα. Τὰ προϊόντα ποὺ παράγονται μ' αὐτὴ τὴ νέα μέθοδο εἶναι τόσο θρεπτικὰ καὶ τόσο νόστιμα ὅσο κι ἐκεῖνα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τοὺς λαχανόκηπους.

Μιὰ δοκιμὴ σχετικὴ μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῶν φυτῶν χωρὶς χῶμα μπορεῖ νὰ τὴν κάνῃ ὁ καθένας πολὺ εὔκολα. Δὲ χρειάζεται παρὰ ἕνα σφουγγάρι καὶ μερικὰ σπειριὰ σιταριοῦ. Χώσετε τὰ σιταρόσπειρα στὶς τρυπίτσες τοῦ σφουγγαριοῦ, στὸ κεντρικό του μέρος, καὶ ποτίστε το καλὰ μὲ νερὸ τῆς βρύσης. Τὸ πότισμα νὰ γίνεται ταχτικὰ κάθε μέρα. Δὲ θὰ περάσουν πολλὲς μέρες καὶ θὰ δῆτε τὸ σιτάρι νὰ φυτρώνῃ καὶ λίγο λίγο νὰ μεγαλώνῃ ὅπως κι' ἐκεῖνο ποὺ εἶναι σπαρμένο στὴ γῆ. Ἀπὸ τὸ σφουγγάρι δὲν παίρνει φυσικὰ τροφή, ἀλλὰ μόνο τὸ νερὸ ποὺ σεῖς ρίχνετε. Ἁπλῶς τὸ χρησιμοποιεῖ σὰν στήριγμα.

Ἕνας ἀνεκτίμητος φίλος

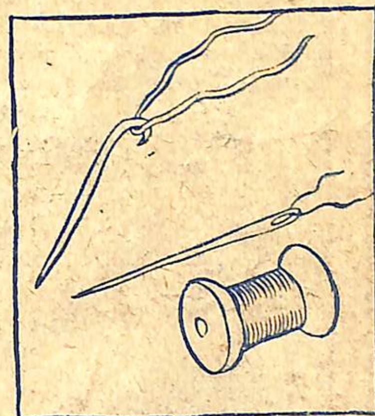
Πολλὰ πράγματα μπορεῖ νὰ λείπουν ἀπὸ ἕνα νοικοκυριὸ μὰ τὸ βελόνι δὲ λείπει ποτέ. Ἄπειρες φορὲς τὴν ἡμέρα θὰ τὸ χρειαστοῦμε γιὰ νὰ ράψωμε κάτι, νὰ στερεώσωμε ἕνα κουμπί, νὰ βάλωμε ἕνα μπάλωμα. Εἶναι, παρὰ τὴ μικρότητά του, ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ πολύτιμα ἐργαλεῖα ποὺ διαθέτει ὁ ἄνθρωπος στὴν καθημερινή του ζωή.

Πότε ὅμως νὰ πρωτοχρησιμοποιήθηκε βελόνι; Ἀκριβεῖς πληροφορίες δὲν ἔχομε γιὰ τὸν ἐφευρέτη του. Ἐκεῖνο ποὺ ξέρομε εἶναι πὼς τὸ βελόνι δὲν εἶναι ἐπινόημα τῶν νεωτέρων χρόνων. Σὲ σπήλαια τῆς Γαλλίας καὶ ἀλλοῦ βρέθηκαν ἐργαλεῖα παρόμοια μὲ τὰ σύγχρονα βελόνια, ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτερα. Τὰ προϊστορικὰ ἐκεῖνα βελόνια ἦταν φτιασμένα ἀπὸ κόκκαλο κι' ἂν σκεφτοῦμε πὼς ἐκεῖνοι ποὺ τὰ ἔφτιαχναν δὲν εἶχαν στὴ διάθεσή τους κανένα ἐργαλεῖο, πρέπει νὰ τὰ θεωρήσωμε σὰν ἀξιοθαύμαστα κατορθώματα τῶν μακρυνῶν μας προγόνων. Καὶ εἶναι καὶ τεκμήρια ἑνὸς μεγάλου ἅλματος ποὺ ἔγινε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὸ δρόμο τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητας. Ὁ ἄνθρωπος δὲ χρησιμοποιοῦσε πιὰ ἀνεπεξέργαστα τὰ δέρματα τῶν ζώων, μὰ τὰ συνέρραβε, τὰ ἔκανε πραγματικὰ ἐνδύματα.

Τὰ πρῶτα κοκκάλινα βελόνια εἶχαν τὸ σχῆμα ἀγκίστρου, ποὺ στὴν καμπυλότητά του ἔμπαινε ἢ δενόταν τὸ νῆμα ποὺ ἦταν νεῦρο ζώου.

Ἀργότερα, ὅταν ἀνακαλύφτηκαν τὰ μέταλλα καὶ ἔγινε σχετικὴ πρόοδος στὸν τομέα τῆς κατεργασίας τους, κατασκευάστηκαν καὶ μετάλλινα βελόνια ποὺ ἂν καὶ ἦταν πιὸ στερεὰ καὶ πιὸ εὔχρηστα δὲν ἐκτόπισαν ἀμέσως τὰ κοκκάλινα. Τὰ πιὸ παλιὰ γνωστὰ μετάλλινα βελόνια εἶναι ἐκεῖνα ποὺ βρέθηκαν μέσα στοὺς τάφους τῶν Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου κι' ἔχουν ἡλικία τεσσάρων χιλιάδων περίπου χρόνων. Χρησιμοποιήθηκαν δηλαδὴ κατὰ τὸ 2000 π. Χ.

Ὀρειχάλκινα βελόνια βρέθηκαν στὶς ἀνασκαφὲς ποὺ ἔγιναν στὸ Ἡράκλειο τῆς Ἰταλίας, στὴν ἀρχαιότατη αὐτὴ Ἑλληνικὴ ἀποικία ποὺ καταστράφηκε ἀπὸ ἔκρηξη τοῦ ἡφαιστείου Βεζούβιος στὰ 79 π. Χ. Τὰ πρῶτα βελόνια ποὺ

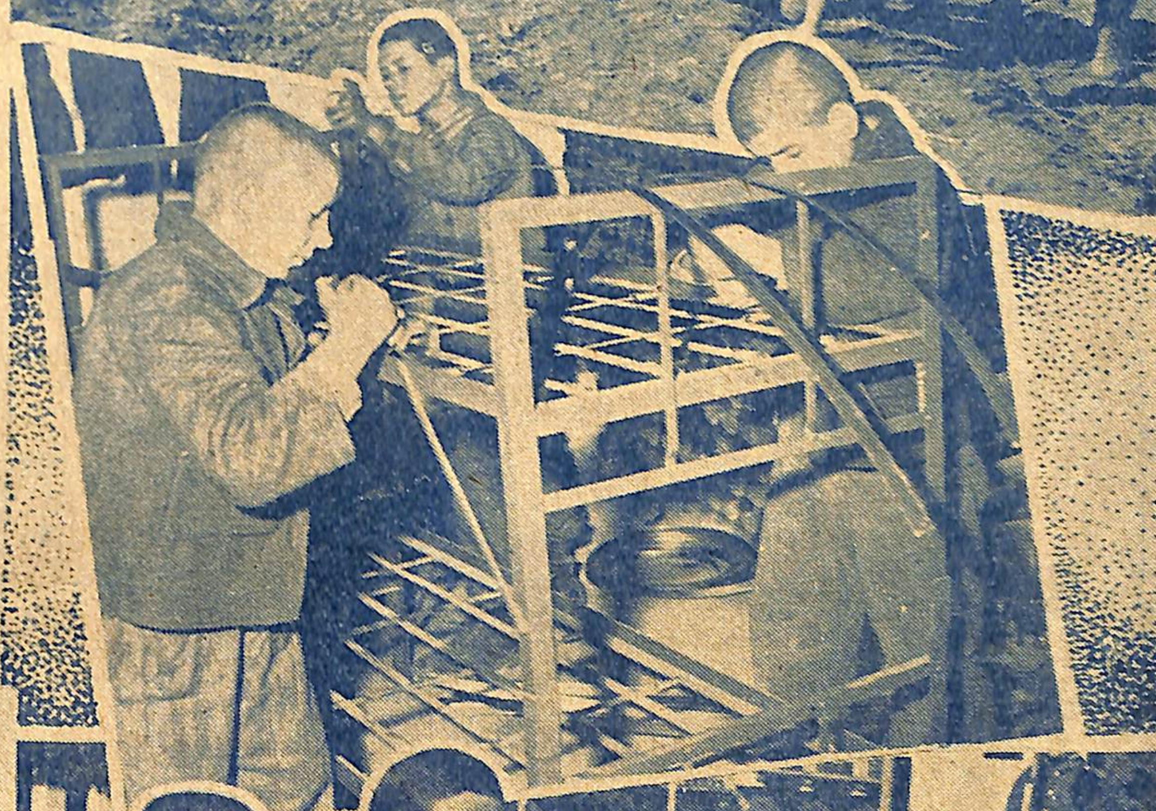
ἀναφέρει ἡ ἱστορία τῶν μεταγενεστέρων χρόνων, κατασκευάστηκαν στὴ Νυρεμβέργη τῆς Γερμανίας τὸ ἔτος 1370. Τὰ βελόνια αὐτὰ ἦταν πιὸ τεχνικὰ φτιασμένα καὶ πιὸ μικρὰ ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα, ἀλλὰ πάντοτε ἦταν μεγάλα σὲ σύγκριση μὲ τὰ σύγχρονα.

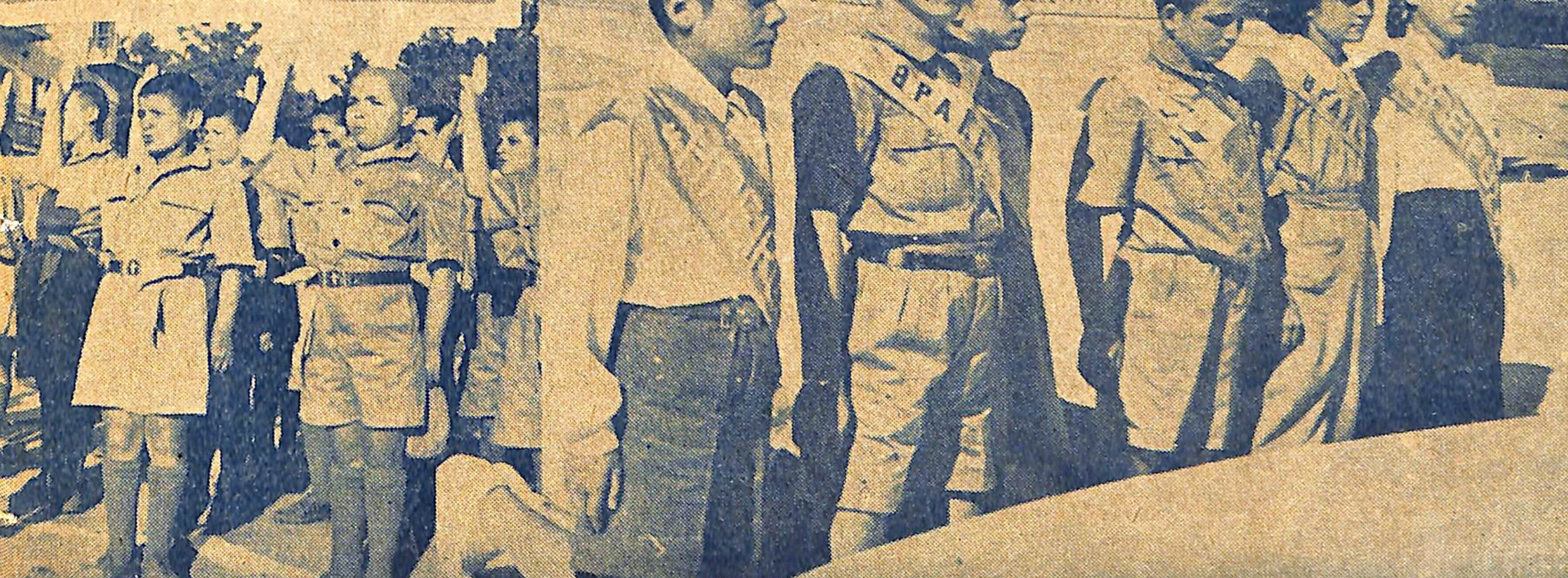

ΣΚΗΝ
ΣΤΙΣ

Σ, ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ
ΑΙΔΟΠΟΛΕΙΣ

Τὰ παιδιὰ γράφουν

Ἡρωϊκὰ Ἑλληνόπουλα

Ἦταν ἕνα ὄμορφο ἀνοιξιάτικο βραδυνό. Ὁ ὁλοστρόγγυλος δίσκος τοῦ φεγγαριοῦ ἔλαμπε πάνω στὸν ξάστερο οὐρανό. Μέσα σ' ἕνα κτίριο, στὸ κτίριο ποὺ εἶχαν κλεισμένα τὰ ἀθῶα ἑλληνόπουλα οἱ κακοὶ καὶ ἄπονοι συμμορίτες, σὲ κάποιο μακρυνὸ μέρος, μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, μακρυὰ ἀπὸ τὴ στοργικὴ ἀγκαλιὰ τῆς μανούλας, ἐπικρατεῖ ἡσυχία. Ἦταν ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου. Τὰ ὠχρὰ προσωπάκια τῶν παιδιῶν εἶχαν μιὰ ἔκφραση φόβου καὶ πόνου. Ἄξαφνα ἕνα σιγανὸ μουρμούρισμα τάραξε τὴν ἐπιβλητικὴ ἡσυχία. Ὁ Γιάννης, τὸ μεγαλείτερο ἀγόρι, μιλοῦσε στὸν πλαϊνό του.

—Πρέπει νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. Κοντεύουν νὰ μᾶς κάνουν νὰ πιστέψουμε ὅτι δὲν εἴμαστε ἑλληνόπουλα. Κοντεύουν νὰ μᾶς κάνουν κουκουέδες, ἔλεγε ὁ ἕνας.

— Καὶ μόνο γι' αὐτό; εἶπε ὁ ἄλλος. Πρέπει νὰ φύγουμε καὶ γιὰ ἄλλους ἀκόμη λόγους. Ἀφήνω ποὺ κοντεύουμε νὰ πεθάνουμε τῆς πείνας. Μὰ τὸ χειρότερο εἶναι πὼς οἱ καρδιὲς τῶν παιδιῶν ἄρχισαν νὰ γίνονται σκληρές.

— Ἀλήθεια!

— Ζώντας μὲ τὴ σκληρότητα ποὺ μᾶς φέρονται αὐτοί, γίνονται κι' αὐτοὶ κακοὶ καὶ στὴν καρδιά τους φωλιάζει τὸ μῖσος· εἶδες τὸ πρόσωπο τοῦ Νίκου τί χαρὰ παίρνει ὅταν βλέπει ν' ἀφήνουν νηστικὸ ἕνα παιδὶ γιὰ τιμωρία; Θὰ μᾶς χαλάσουν τὸν χαρακτῆρα. Ἄχ, πρέπει νὰ σώσουμε αὐτὰ τὰ παιδιά, ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε πιὸ μεγάλοι. Νὰ στὸ πῶ ὀρθὰ-κοφτά: πρέπει νὰ φύγουμε.

Αὐτὸ τὸ «πρέπει νὰ φύγουμε» τὸ τόνισε πολὺ ὁ Παναγῆς—ἔτσι τὸ ἔλεγαν τὸ δεύτερο ἀγόρι.

Κι' ἀλήθεια. Ὅλοι ἤθελαν νὰ φύγουν. Νὰ ζήσουν ἐλεύθερα σὰν τὸ πουλάκι ποὺ πετᾶ ἀμέριμνα ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδὶ γιὰ νὰ τραγουδήσῃ. Μὰ καὶ ποιὸς δὲν θέλει νὰ εἶναι ἐλεύθερος. Μπορεῖ νὰ ζήσῃ κανεὶς χωρὶς λεφτεριά;

Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ ξημερώνῃ. Καὶ μὲ τὸ ξημέρωμα ὅλα τὰ παιδιὰ σηκώθηκαν. Ντύθηκαν. Φάγανε τὸ «πρωϊνό» τους. Κι' ἂν ἔλλειπε δὲν θἄχαν καὶ πολὺ νὰ ζημιωθοῦν. Πῶς θὰ ἤθελαν νὰ παίξουν καὶ νὰ εὐχαριστηθοῦν τὴν πρωϊνὴ δροσοῦλα! Ἀλλὰ δὲν εἶχαν τέτοιο δικαίωμα. Ἔπρεπε νὰ δουλέψουν. Καὶ γιὰ ποιούς; Γιὰ τοὺς ἐχθρούς τους.

Μὰ τὸ πρωῒ ἐκεῖνο δὲν εἶχαν ὄρεξη γιὰ δουλειά. Κάτι τοὺς ἀπασχολοῦσε.

Ὅλα ἦταν ἀνήσυχα. Καὶ δὲ μποροῦσαν καὶ πολὺ νὰ τὸ κρύψουν. Τὄχαν πάρει πιὰ ἀπόφαση. Εἶχαν ἕτοιμα τὰ σχέδια. Κάθε παιδὶ εἶχε κρατήσει καὶ κάτι ἀπὸ τὸ συσσίτιο δύο-τριῶν ἡμερῶν. Ἄλλος λίγο ψωμί, ἄλλος λίγες ἐληὲς καὶ καθένας τέλος πάντων ὅτι μποροῦσε. Τὴν ἄλλη νύχτα θὰ ἔφευγαν. Ἡ λαχτάρα τους νὰ δοῦν τ' ἀγαπημένα ἀκρογιάλια τῆς Πατρίδας, νὰ δοῦν τὴν καλὴ μητέρα τους, τὸ φτωχικὸ τους χωριό, τοὺς ἔδινε διπλῆ δύναμη. Ὁ Γιάννης κι' ὁ Παναγῆς τὰ δυὸ γενναῖα ἀγόρια θὰ εἶχαν τὴν ἀρχηγία. Καὶ πραγματικά. Τὴν ἄλλη νύχτα ἔφυγαν. Μὰ δὲν εἶχαν ξεχάσει, προτοῦ φύγουν νὰ παρακαλέσουν τὸν καλό μας Θεὸ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Κι' ὁ καλὸς Θεὸς ἔβαλε τὸ χέρι του. Τοὺς προστάτεψε στὴ φυγή τους. Καὶ μὲ τὶς καρδιὲς γεμάτες πίστη στὸ Θεὸ ξεκίνησαν ἄφοβα σὰν ἑλληνόπουλα.

ΝΙΚΗ ΜΕΤΑΞΑ

(Μαθήτρια «Μαρασλείου» Δ' Τάξη)

Ἡ Ἑλλάδα δὲν πεθαίνει

Ξανακούω καθημερινῶς τοὺς ἡρωϊσμοὺς τῶν παιδιῶν μας καὶ μέσα στὸ μυαλό μου σὰν κινηματογραφικὴ ταινία ξαναζωντανεύουν οἱ παλαιοὶ ἥρωες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας. Ὁ Λεωνίδας στὶς Θερμοπύλες, ὁ Διάκος, ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Παπαφλέσας καὶ τόσες ἄλλες τιμημένες χιλιάδες ἡρώων. Καὶ ποιὰ πατρίδα ἔχουν; Τὴν Ἑλλάδα. Πῶς λοιπὸν μιὰ πατρίδα ποὺ ἔχει τέτοια παιδιὰ νὰ δεχτῇ ἐπάνω της τὸν βάρβαρο ἐχθρὸ νὰ τὴν μαστιγώνῃ καὶ νὰ τὴν ποτίζῃ ὥρα τὴν ὥρα τὸ θανατηφόρο δηλητήριο τοῦ θανάτου; Καὶ βέβαια «ὄχι». Γι' αὐτὸ τὴν ἀντικρύζομε ἀπὸ κάθε αἱματωβαμένο της ἀγῶνα νὰ βγαίνῃ νικήτρια.

Μέσα ἀπὸ τοὺς καπνούς, τοὺς κρότους καὶ τὰ βόλια, νὰ βγαίνῃ αἱματωμένη, καὶ ξεσχισμένη ἀλλὰ νικήτρια. Τὰ παιδιὰ ποὺ γέννησε εἶναι ἄξια νὰ τρέξουν νὰ ριχτοῦν στὴ φωτιὰ ἀρκεῖ νὰ τὴν βγάλουν ἀπὸ τὸ καζάνι τῆς Κολάσεως. Καὶ πρῶτος καὶ καλύτερος ὁ Λεωνίδας στὶς Θερμοπύλες ποὺ διαλάλησε τὸ «Μωλὼν λαβὲ» δηλαδὴ «ἔλα νὰ τὰ πάρῃς».

Ὁ Διάκος στὴν Ἀλαμάνα ἐνῶ ψηνόταν ζωντανὸς στὴ σούβλα δὲν ἔχυσε ἕνα δάκρυ λύπης παρὰ τραγουδοῦσε «τὸ γιὰ δὲς καιρό...»! Καὶ ἔτσι τὸ αἱματωβαμένο χῶμα σκέπασε τὰ μαχόμενα παιδιά της. Καὶ νὰ ἡ Ἑλλὰς προβαίνει καταλυπημένη μὲ λίγα ἄνθη στὴν αἱματωβαμένη ποδιά της, καὶ μὲ βουρκωμένα μάτια γονατίζει ἐμπρὸς στὰ μνήματα καὶ σκορπᾶ λίγα ἄνθη. Ἔτσι ἡ Ἑλλάδα μέσα ἀπὸ αἰῶνες ποὺ εἶναι ὑποδουλωμένη ἀνανεώνεται καὶ πάλι καὶ πάντοτε θὰ εἶναι ἀθάνατη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(Μαθητὴς τῆς Στ' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Παιδόπολη «Ἅγιος Ἀλέξανδρος»)

Ἐλευθερῶστε τ' ἀδέρφια μας

Εἶμαι κι' ἐγὼ ἕνα παιδὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἔφυγαν τρομαγμένα ἀπ' τὰ χωριά τους, ἀφοῦ πρῶτα τὰ εἶδαν νὰ καταστρέφωνται καὶ νὰ ἐρημώνωνται.

Φύγαμε ἀπὸ τὴ φωλιά μας ὅπως τὰ κυνηγημένα πουλιά. Ἀφήσαμε τὸ σπιτάκι μας, τὰ καλά μας, τὴν ἡσυχία τοῦ ὄμορφου χωριοῦ μας, τ' ἀμπέλι μας, τὸ χωράφι μας καὶ μὲ τὸ δάκρυ στὰ μάτια πήραμε τὸ δρόμο τῆς προσφυγιᾶς. Πολλὰ παιδιὰ εἶδαν τοὺς δικούς τους νὰ σφάζωνται. Ἄκουσαν τὸ στεναγμὸ καὶ τὸ θρῆνο. Εἶδαν τὸ αἷμα νὰ κυλᾶ.

Ἂν μέναμε ἐκεῖ θὰ μᾶς ἅρπαζαν μέσα ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας μας καὶ θὰ μᾶς ἔστελναν σ' ἄλλες χῶρες, ὅπως τὸ ἔκαναν σὲ πολλὰ χωριὰ τῆς πατρίδας μας. Θὰ μᾶς ἔκαναν νὰ μισήσωμε τὴν Ἑλλάδα. Θὰ μᾶς ἔδιναν ὅπλο καὶ μαχαῖρι γιὰ νὰ τὴν χτυπήσωμε. Μὰ ἐμεῖς ἀγαποῦμε τὴν Πατρίδα μας. Καὶ γι' αὐτὸ φύγαμε. Καὶ ἡ Μεγάλη μας αὐτὴ Μάνα, μᾶς πῆρε στὴν ἀγκαλιά της. Ἔφτιαξε γιὰ μᾶς τὶς Παιδοπόλεις. Μᾶς τὰ δίνει ἐκεῖ ὅλα. Ψωμί, φαγητό, ροῦχα, κρεββάτι, σχολεῖο, συμβουλές, ἀγάπη.

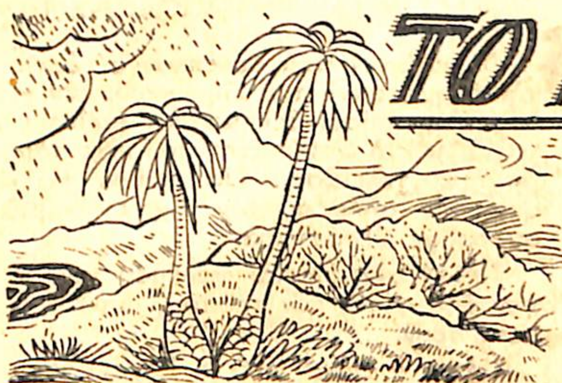
Μὰ αὐτή μας τὴ χαρὰ τὴ θολώνει ἡ σκέψη ὅτι, ἄλλα μας ἀδερφάκια, ὀρφανά, μακρυὰ ἀπ' τὰ σπίτια τους καὶ τὴν Ἑλλάδα μας, περνοῦν μαῦρες μέρες σὲ ξένες χῶρες. Πονοῦμε μαζύ τους. Γι' αὐτὸ κοντὰ σὲ σᾶς τοὺς μεγάλους φωνάζουμε κι' ἐμεῖς:

«Δώσετε πίσω τ' ἀδέρφια μας». Παρακαλοῦμε τὸ Θεό, τὸ Μεγάλο Πατέρα, νὰ ἀκούσῃ τὴν προσευχή μας καὶ νὰ ξαναφέρῃ τὰ ἀδέρφια μας πίσω στὴν πονεμένη μας Πατρίδα. Ἂν εἶναι τώρα πικραμένη καὶ ρημαγμένη, ἐμεῖς θὰ τὴν ξανακάνωμε δυνατὴ καὶ μεγάλη.

ΚΩΝ. ΧΡΥΣΙΚΟΣ

(Τρόφιμος Παιδοπόλεως «Ἅγιος Νικόλαος» Λαμία)

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟ

—Ἀνεβαίνουμε;

—Ὄχι. Τὸ ἀντίθετο. Κατεβαίνουμε!

—Κάτι χειρότερο μάλιστα. Πέφτομε!

—Πέφτομε; Πετάξτε κι' ἄλλη σαβούρα στὴ θάλασσα!

—Ἀδειάσαμε καὶ τὸν τελευταῖο σάκκο. Τί ἄλλο νὰ πετάξωμε κύριε Σμίθ;

—Σὰν νὰ μοῦ φαίνεται πὼς τὸ ἀερόστατο ἀνεβαίνει κάπως!

—Ὄχι! Κάνεις λάθος. Δὲν ἀνεβαίνει πιά.

—Ἀκοῦστε! Τί νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ βουὴ κάτω ἀπὸ τὸ καλάθι;

—Εἶναι ὁ ὠκεανός.. Τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ..

Οἱ ἐπιβάτες τοῦ ἀεροστάτου ἄθελά τους ἐρίγησαν. Ἡ θέση τους ἦταν ἀπελπιστική. Ὁ ἀνεμοστρόβιλος ἔκανε τὸ ἀεροσκάφος νὰ στριφογυρίζη σὰν ξερόφυλλο ποὺ τὸ συνεπαίρνει ὁ ἄνεμος. Καὶ ἀπὸ κάτω, ἁπλωνόταν ἡ φοβερὴ ἔκταση τοῦ μανιασμένου Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. Νὰ ἦταν τουλάχιστον σίγουροι πὼς θὰ μποροῦσαν νὰ σταθοῦν στὸν ἀέρα; Δυστυχῶς! Ἀπὸ κάποια σχισμὴ ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὴν ἀνακαλύψουν καὶ νὰ τὴν διορθώσουν, τὸ πολύτιμο ἀέριο μὲ τὸ ὁποῖο ἦταν γεμάτο τὸ μπαλόνι τοῦ ἀεροστάτου, ξέφευγε ὁλοένα. Καὶ θὰ ἔφτανε μιὰ στιγμὴ ποὺ θὰ ἔπεφτε μὲ τοὺς ἐπιβάτες του στὴ θάλασσα...

Ὁ πρωτοφανὴς τυφῶν ποὺ ἀνατάραζε τὸν ὠκεανὸ ἐπὶ ἔξη μέρες, ἀπὸ τὶς 18 ὥς τὶς 26 Μαρτίου, εἶχε προκαλέσει στὶς ἀκτὲς τῆς Ἀμερικῆς πρὸς τὸν Εἰρηνικό, φοβερὲς καταστροφές. Δάση ὁλόκληρα εἶχαν ξεριζωθῆ, χωριὰ γκρεμίστηκαν σὰν ἀπὸ σεισμό, οἱ ἄγκυρες τῶν πλοίων κόβονταν καὶ ἡ μανιασμένη θάλασσα ἔρριχνε τὰ σκάφη στοὺς βράχους ὅπου γίνονταν κομμάτια... Σὲ μερικὰ παραλιακὰ μέρη πάλι, συνέβαινε κάτι τὸ τρομερό. Ἀπὸ τὸν ὠκεανὸ εἶχε ἔρθει ἕνα κῦμα ψηλὸ σὰν καμπαναριό, καὶ σκέπασε τὰ πάντα: Σπίτια κι' ἀνθρώπους. Οἱ ἐλάχιστοι κάτοικοι ποὺ εἶχαν γλυτώσει, ἔλεγαν πὼς δὲν ὑπῆρχε θέαμα πιὸ τρομακτικὸ ἀπὸ τὸ θεώρατο κῦμα ποὺ πλησίαζε στὴν ἀκτή.

Καὶ μέσα σ' ὅλο αὐτὸ τὸ κακό, τὸ μικρὸ ἀερόστατο, συνέχιζε τὴν πορεία του ἐπάνω ἀπὸ τὸν Εἰρηνικό, μὲ τοὺς πέντε του ἐπιβάτες. Ἢ μᾶλλον μὲ τοὺς ἔξη, γιατὶ στὸ ἀερόστατο βρισκόταν κι' ἕνας σκύλος.

Ὁ ἀνεμοστρόβιλος τὸ εἶχε ἁρπάξει καὶ τὸ πήγαινε στριφογυρίζοντάς το, μὲ μιὰ ταχύτητα 170 χιλιομέτρων τὴν ὥρα. Οἱ ἐπιβάτες γερὰ κρατημένοι ἀπὸ τὰ σκοινιά, δὲ μποροῦσαν νὰ δοῦν τίποτα. Πυκνὴ καταχνιὰ τοὺς ἔκρυβε τὰ πάντα. Ζοῦσαν μέσα σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο τῶν στοιχείων χωρὶς νὰ ξέρουν οὔτε ποῦ βρίσκονται οὔτε ποῦ πᾶνε.

Θὰ πρέπει νὰ ἔρχονταν ἀπὸ πολὺ μακριά, ἀφοῦ ἡ ἡμέρα ποὺ ἀναγκάστηκαν νὰ ρίξουν ὅλη τὴ σαβούρα τους στὴ θάλασσα ἦταν ἡ 25 Μαρτίου καὶ ὁ τυφὼν εἶχε ἀρχίσει στὶς 18..

Θὰ πρέπει νὰ εἶχαν μείνει στὸ ἀερόστατο περισσότερο ἀπὸ πέντε μέρες..

Τὸ περίεργο εἶναι, πὼς ὅσο βρίσκονταν πολὺ ψηλά, δὲν ὑπόφεραν πολὺ ἀπὸ τὴ θύελλα. Τοὺς εἶχε πάρει καὶ τοὺς ἐστροβίλιζε χωρὶς νὰ τοὺς τραντάζη. Καὶ μέσα στὴν καταχνιὰ δὲν ἔβλεπαν τίποτα καὶ δὲν ἄκουγαν τίποτα..

Μόνο ὅταν ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν ἄκουσαν νὰ λυσσομανάη κάτω ἀπ' τὸ καλάθι ὁ ὠκεανὸς καὶ κατάλαβαν τὸν φοβερὸ κίνδυνο ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε.

Θὰ πρέπει νὰ ἦταν τρελλοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι —τέσσερις ἄνδρες κι' ἕνα παιδὶ— γιὰ νὰ τολμήσουν νὰ ξεκινήσουν μὲ τέτοια κακοκαιρία. Γιατὶ τὰ προμηνύματα τοῦ τυφῶνα εἶχαν ἀρχίσει πολλὲς μέρες πρίν. Ἐκτὸς ἂν κάποιος πολὺ σοβαρὸς λόγος τοὺς εἶχε ἀναγκάσει νὰ φύγουν, ἀδιαφορώντας γιὰ τὸν καιρό..

Βρῆκαν μεγάλες πεταλίδες ποὺ τὶς ξεκόλησαν ἀπ' τὰ βράχια...

Ὅπως κι' ἂν εἶναι, ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ καιρὸς ἦταν καλύτερος. Φυσοῦσε βέβαια ἀκόμη κι' ἡ καταχνιὰ δὲν εἶχε διαλυθῆ, ἀλλὰ ἦταν φανερὸ πὼς ἡ θύελλα εἶχε πιὰ κοπάσει. Ἂν δὲν εἶχαν τὴν κακοτυχία νὰ σκιστῆ τὸ μπαλόνι τοῦ ἀεροστάτου, θὰ μποροῦσαν νὰ ἐλπίζουν πὼς θάφταναν κάποτε στὴ στεριά.. Ὅπως ἦταν ὅμως τὰ πράγματα, μόνο ἕνα θαῦμα θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς σώση. Τὸ μπαλόνι τοῦ ἀεροστάτου ποὺ ἄδειαζε, δὲν εἶχε πιὰ σφαιρικὸ σχῆμα. Ἄρχισε νὰ μοιάζη μὲ ἀχλάδι.

Καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα προσπαθοῦσαν νὰ διακρίνουν μέσα στὸν ἀπέραντο ὠκεανὸ τὴν κορυφὴ ἑνὸς βουνοῦ, τὸ κατάρτι ἑνὸς πλοίου! Ὅσο διαλυόταν ἡ καταχνιά, δὲν ἔβλεπαν παρὰ τὸν οὐρανὸ νὰ ἀκουμπᾶ στὴν θάλασσα, σ' ὅλη τὴ γραμμὴ τοῦ ὁρίζοντα.

Ἦταν χαμένοι!

—Πετάξτε τὰ πάντα στὴ θάλασσα! Μὴν κρατήσετε ἐπάνω σας οὔτε τὰ πιὸ ἀναγκαῖα. Κι' ὁ Θεὸς βοηθός!

Αὐτὴ τὴ διαταγὴ ἔδωσε μὲ σταθερὴ φωνή, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες ποὺ φαινόταν πὼς ἦταν ὁ ἀρχηγός. Καὶ οἱ ἄλλοι ὑπάκουσαν χωρὶς νὰ συζητήσουν.

Ὅπλα, πολεμοφόδια, τρόφιμα, ὅλα ἔπεσαν στὴ θάλασσα.

Τὸ ἀερόστατο ὑψώθηκε λίγο. Ἡ ὥρα ἦταν μία μετὰ τὸ μεσημέρι.

Ὁ ἀέρας ποὺ φυσοῦσε δυνατά, ὅλο ἔσπρωχνε τὸ ἀεροσκάφος μὲ μεγάλη ταχύτητα πρὸς τὰ δυτικά, κι' αὐτὸ ἐμπόδιζε κάπως τὸ πέσιμό του.

Κατὰ τὶς τρεῖς ὅμως, εἶχαν πέσει τόσο, ποὺ πετοῦσαν σχεδὸν ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα ποὺ οἱ κορυφές τους τοὺς ἔβρεχαν.

—Δὲν ἔχουμε πιὰ τίποτα νὰ πετάξωμε κύριε Σμίθ! εἶπε κάποιος.

—Πῶς! Τὰ χρήματα! Δέκα χιλιάδες χρυσὰ φράγκα.

Ὅταν πέταξαν τοὺς σάκκους μὲ τὰ χρήματα στὴ θάλασσα, τὸ ἀερόστατο ὑψώθηκε λίγο.

—Καὶ τώρα, θὰ πετάξωμε τὸ καλάθι, εἶπε ἐκεῖνος ποὺ τὸν ἔλεγαν Σμίθ. Δὲ μᾶς χρειάζεται πιά.

—Λαμπρὴ ἰδέα!

—Θὰ πιαστοῦμε ἀπὸ τὰ σκοινιά!

—Τὸ σκυλὶ θὰ τὸ στερεώσωμε στὸ φιλέ.

Χωρὶς δεύτερη συζήτηση τὸ βαρὺ καλάθι λύθηκε κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα.

Εἶναι γνωστὸ πόσο εὐαίσθητη ἰσορροπία ἔχουν τ' ἀερόστατα. Κι' ἀπὸ τὸ πιὸ μικρὸ βάρος νὰ ἐλαφρωθοῦν, παίρνουν φόρα πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἔτσι, ἀφοῦ πέταξαν τὸ καλάθι, ἔμειναν στὰ ὕψη κάπου δυὸ ὧρες..

Ὅπως ὅμως ἦταν φυσικό, ἄρχισαν νὰ ξαναπέφτουν.

—Τώρα δὲ μένει παρὰ νὰ πέσωμε κι' ἐμεῖς, εἶπε κάποιος.

—Κάναμε ὅτι ἦταν δυνατόν, ἐπρόσθεσε ὁ κ. Σμίθ.

Ἂς γίνη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ!

Ξαφνικὰ τὸ σκυλὶ ποὺ ἦταν μπλεγμένο στὸ φιλὲ κοντὰ στὸν ἀφέντη του, ἄρχισε νὰ γαυγίζη.

—Ὁ Τὸπ κάτι θὰ εἶδε εἶπε κάποιος.

Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, ἕνας ἄλλος φώναξε.

—Στεριά! Στεριά!

Ὅλοι πιάστηκαν γερὰ ἀπὸ τὰ σκοινιά, καὶ προσπάθησαν νὰ διακρίνουν ἐκεῖ ποὺ τοὺς ἔδειχνε ὁ συνταξιδιώτης τους, τὴν ἀχνὴ γραμμούλα ποὺ μόλις μαύριζε στὸν ὁρίζοντα, καὶ ποὺ συμβόλιζε γι' αὐτοὺς τὴ σωτηρία..

—Ἂν τὸ ἀερόστατο δὲν πέση στὸ μεταξύ, κι' ἂν ὁ ἄνεμος ἐξακολουθῆ νὰ μᾶς σπρώχνη μὲ τὴν ἴδια δύναμη, θὰ εἴμαστε ἐκεῖ σὲ καμμιὰν ὥρα.

Μιὰ ὥρα! Θὰ μποροῦσε τὸ ἀερόστατο νὰ κρατηθῆ στὸν ἀέρα μιὰ ὥρα ἀκόμη;

Ἦταν ζήτημα!.

Τώρα ποὺ ἡ γῆ ἦταν κοντά, τώρα ποὺ ὑπῆρχε ἔστω καὶ μιὰ μικρὴ ἐλπίδα νὰ σωθοῦν, ἡ ἀγωνία τους ἦταν μεγαλύτερη.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ εἶχαν νομίσει πὼς ἦταν χαμένοι, καὶ τὸ εἶχαν πάρει ἀπόφαση. Μάλιστα, ὁ καθένας τους μυστικά, ἔκανε κι' ὅλας τὴν προσευχή του.. Τώρα ὅμως ἔβρισκαν πὼς ἦταν πολὺ σκληρὸ νὰ πνιγοῦν λίγα μέτρα πιὸ πέρα ἀπὸ τὴ στεριά.. Ὅλων τὰ βλέμματα καρφώθηκαν στὸ ξεφούσκωτο μπαλόνι τοῦ ἀεροστάτου ποὺ ἦταν ἐλεεινὰ ζαρωμένο. Ἂν μποροῦσαν νὰ τὸ φουσκώσουν μὲ τὴν πνοή τους, πόσο ἀλήθεια θὰ φυσοῦσαν!

Ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἄρχισαν νὰ ξεχωρίζουν καθαρὰ βουνὰ καὶ βράχους. Ἦταν ὅμως φανερὸ πὼς τὸ ἀερόστατο δὲν ἄντεχε πιά. Τὰ κύματα ἄρχισαν κιόλας νὰ τοὺς βρέχουν..

Ξαφνικά, μιὰ πλευρὰ τοῦ μπαλονιοῦ βούλιαξε, κι' ἔκανε βαθούλωμα — ὅπως ἕνα τόπι ποὺ ἔχει τρύπα— καὶ ὁ ἀέρας φυσώντας στὸ βαθούλωμα, ἔκανε τὸ ἀερόστατο νὰ προχωρῆ σὰν βάρκα.

Δὲν ἦταν ἀπίθανο νάφταναν ἔτσι στὴν στεριά!

Ἦταν κιόλας ἀρκετὰ κοντά, ὅταν ἕνα μανιασμένο κῦμα χτύπησε μὲ λύσσα τὸ ἀερόστατο, ποὺ τινάχτηκε καὶ ὑψώθηκε ἀπότομα σὰν νὰ εἶχε ἐλαφρωθῆ ἀπὸ τὸ βάρος του. Ἡ ἴδια κραυγὴ ἀγωνίας βγῆκε ἀπὸ τὰ στήθη ὅλων! Ὅμως τὸ ἀερόστατο, στροβιλίζοντας πέταξε γιὰ λίγο παράλληλα πρὸς τὴν ἀκτὴ ποὺ τώρα ἦταν λίγα μέτρα πιὸ πέρα, κι' ἔπειτα μὲ μερικὰ ἀπότομα τινάγματα, πῆγε κι' ἔπεσε στὴν ἄμμο..

Οἱ ἐπιβάτες βοήθησαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον νὰ ξεμπλέξουν ἀπὸ τὰ σκοινιά. Τὸ ἀερόστατο, ἐλεύθερο πιὰ κύλησε λίγο πιὸ πέρα, κι' ἔπειτα, καθὼς τὸ πῆρε ὁ ἄνεμος, στριφογύρισε λίγο σὰν πουλὶ πληγωμένο στὰ φτερούγια, κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα ὅπου τὸ σκέπασαν τὰ κύματα..

— Στεριά !... στεριά !.,.

Στεριά! Ἡ πολυπόθητη στεριά! Μὲ πόση χαρὰ θὰ πατοῦσαν τὴν ἄμμο τῆς ἀκρογιαλιᾶς οἱ πολύπαθοι ταξιδιῶτες ἄν...

Γιατὶ ἦταν κι' ἕνα «ἄν» ποὺ τοὺς γέμιζε ἀγωνία.

Ὅταν ξεκίνησαν, ἦταν μέσα στὸ ἀερόστατο πέντε ἄνθρωποι κι' ἕνας σκύλος.

Στὴν ἀκρογιαλιὰ ὅμως οἱ ναυαγοὶ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἦταν μόνον τέσσερις..

Τὸν πέμπτο τὸν εἶχε πάρει τὸ κῦμα, μαζὶ μὲ τὸ σκύλο.

Δὲν ἦταν ὅμως ἄνθρωποι ποὺ χάνουν εὔκολα τὸ θάρρος τους. Αὐτὸ τὸ εἶχαν δείξει, καὶ μὲ τὸ παραπάνω!

—Θὰ τὸν βροῦμε! Θὰ τὸν σώσουμε! Ἴσως ν' ἀγωνίζεται νὰ φτάση στὴν ἀκτὴ κολυμπώντας, εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς τέσσερις.

Ἦταν σὰν νάλεγε αὐτὸ ποὺ εἶχαν στὸ μυαλό τους ὅλοι!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΜΙΑ ΤΟΛΜΗΡΗ ΑΠΟΔΡΑΣΗ

Οἱ ναυαγοὶ ποὺ βρέθηκαν σ' ἐκείνη τὴν ἔρημη ἀκτὴ τοῦ Εἰρηνικοῦ, δὲν εἶχαν ἐπιχειρήσει θεληματικὰ ἐκεῖνο τὸ ταξίδι μὲ τὸ ἀερόστατο ποὺ εἶχε τόσο ἄσχημα τελειώσει. Νὰ ποῦμε μάλιστα τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶχαν καμμιὰ σχέση μὲ ἀερόστατα.

Ἦταν αἰχμάλωτοι πολέμου ποὺ εἶχαν βρῆ αὐτὸν τὸν τρόπο γιὰ νὰ δραπετεύσουν.

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ Βορειοαμερικανοὶ ἔκαναν πόλεμο μὲ τοὺς Νοτιοαμερικανούς, γιατὶ οἱ πρῶτοι ἤθελαν νὰ ἐπιτύχουν τὴν κατάργηση τῆς δουλείας. Ἐκεῖνα τὰ χρόνια, (1861) οἱ δυστυχισμένοι μαῦροι ποὺ εἰδικὰ πλοῖα τοὺς ἔφερναν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους τὴν Ἀφρικὴ γιὰ νὰ δουλέψουν στὶς φυτεῖες τῶν Ἀμερικανῶν, δὲν ἦταν ἐλεύθεροι. Ἦταν δοῦλοι. Τοὺς ἀγόραζαν καὶ τοὺς πουλοῦσαν στὸ παζάρι, ὅπως ἀγοράζονται καὶ πουλιόνται σήμερα τὰ ζῶα, κι' ὁ ἀφέντης τους χωρὶς νὰ δώση λογαριασμὸ σὲ κανέναν, εἶχε δικαίωμα νὰ τοὺς κάνη ὅτι θέλη! Οἱ Βόρειοι Ἀμερικανοί, λοιπόν, πρότειναν νὰ καταργηθῆ ἡ δουλεία, οἱ Νότιοι ἀρνήθηκαν νὰ τὸ δεχτοῦν, κι' αὐτὸ ἔδωσε ἀφορμὴ σ' ἕναν πόλεμο ποὺ κράτησε περισσότερο ἀπὸ τέσσερα χρόνια (1861—1865). Στὸ τέλος ὅμως νίκησαν οἱ Βόρειοι, κι' ἔτσι τὸ δίκαιο θριάμβεψε ὅπως πάντα. Στὴν Ἀμερικὴ ἀπὸ τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐλεύθεροι, εἴτε λευκοὶ εἶναι, εἴτε μαῦροι.

Ὁ Κύρος Σμὶθ ἦταν Βορειοαμερικανός, καὶ πολεμοῦσε μὲ τὴν παράταξη ποὺ ἤθελε τὴν κατάργηση τῆς δουλείας. Ἦταν μηχανικός, ἕνας ἐπιστήμονας ἀπὸ τοὺς σπάνιους, ἕνας ἀληθινὸς σοφός. Σ' αὐτὸν ἡ κυβέρνηση εἶχε ἀναθέσει τὴν διεύθυνση τῶν σιδηροδρόμων ποὺ εἶχαν τόση στρατηγικὴ σημασία σ' ἐκεῖνον τὸν πόλεμο. Ἦταν ἕνας γνήσιος τύπος Βορειοαμερικανοῦ, ἀδύνατος, ψηλός, γεροδεμένος, μὲ ὡραία, κανονικὰ χαρακτηριστικά. Ἦταν ἕνας μηχανικὸς ποὺ ἤξερε νὰ ἐργαστῆ καὶ σὰν ἁπλὸς ἐργάτης. Καὶ σ' αὐτὸ θύμιζε κάποιους στρατηγοὺς ποὺ μ' ὅλη τους τὴ δόξα, μένουν ἁπλοὶ σὰν φαντάροι. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ συνεδίαζε τὸ πρακτικὸ πνεῦμα μὲ τὴ σκέψη, καὶ ἤξερε νὰ τὰ βγάλη πέρα καὶ στὴν πιὸ δύσκολη περίσταση. Ἡ ἐξυπνάδα, ἡ θέληση κι' ἡ ἱκανότητα ἦταν τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ κ. Σμίθ, ποὺ εἶχε γιὰ σύνθημα στὴ ζωή του αὐτὲς τὶς φράσεις: «Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ ἐλπίζω γιὰ νὰ ἐπιχειρήσω κάτι, οὔτε νὰ ἐπιτύχω γιὰ νὰ συνεχίσω μ' ἐπιμονὴ αὐτὸ ποὺ ἀποφάσισα νὰ κάνω».

Ὁ Κύρος Σμίθ, δὲν ἦταν μονάχα σπουδαῖος μηχανικός, μὰ καὶ γενναῖ-

ος πολεμιστής. Είχε λάβει μέρος στὶς σπουδαιότερες μάχες ποὺ εἶχε δώσει ὁ στρατηγὸς Γκράντ, ὁ θρυλικὸς στρατηγὸς τῶν Βορείων. Ἑκατὸ φορὲς κινδύνεψε νὰ σκοτωθῆ, ἢ νὰ πιαστῆ αἰχμάλωτος. Ἀλλὰ ἡ τύχη βοηθάει τοὺς τολμηροὺς καὶ τοὺς γενναίους, γι' αὐτὸ καὶ κατώρθωνε νὰ σώζεται κάθε φορά. Ὡστόσο, τὶς μέρες ποὺ ὁ στρατηγὸς Γκράντ πολιορκοῦσε τὴν πόλη Ρίτσμοντ ποὺ ἦταν στὰ χέρια τῶν Νοτίων, ὁ Κύρος Σμὶθ πληγώθηκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀψιμαχίες ποὺ γίνονταν ἀδιάκοπα στὰ προάστεια τῆς πόλης, καὶ πιάστηκε αἰχμάλωτος.

Τὴν ἴδια μέρα ἔπεφτε στὰ χέρια τῶν Νοτίων κι' ἕνας ἄλλος σπουδαῖος Βόρειος: ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης» ποὺ ἦταν ἡ πιὸ σημαντικὴ ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς.

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ἦταν ἕνας δημοσιογράφος μὲ μεγάλη ἀξία, ποὺ ἔμοιαζε πολὺ στὸν χαρακτήρα μὲ τὸν διάσημο Ἄγγλο δημοσιογράφο Στάνλεϋ, ποὺ πῆγε ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα του στὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς γιὰ ν' ἀνακαλύψη τὸν ἐξερευνητὴ Λίβινγκστον ποὺ εἶχε ἐξαφανιστῆ.

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ μὲ τὶς ἀνταποκρίσεις του, ἔδειχνε ἐμπράκτως τί σπουδαῖες ὑπηρεσίες μπορεῖ νὰ προσφέρη ἡ δημοσιογραφία, ὅταν ὁ δημοσιογράφος εἶναι τίμιος, ἱκανός, ἀκούραστος κι' ἀτρόμητος. Εἶχε γυρίσει ὅλο τὸν κόσμο. Εἶχε δῆ τὰ πάντα. Τίποτα δὲν τὸν φόβιζε. Κι' ὅπως ἦταν πολεμικὸς ἀνταποκριτής, πέρασε ὅλο τὸν πόλεμο στὴν πρώτη γραμμή, κρατώντας τὸ περίστροφο μὲ τὸ ἕνα χέρι, καὶ τὸ σημειωματάριο τοῦ δημοσιογράφου μὲ τ' ἄλλο.. Ὅταν χρειαζόταν, ἤξερε νὰ πιάση τὸ τουφέκι καὶ νὰ πολεμήση. Καὶ τὴν ἄλλη στιγμή, ἐνῶ οἱ σφαῖρες σφύριζαν γύρω του, αὐτὸς καθισμένος ἐπάνω σ' ἕνα κανόνι, κρατοῦσε σημειώσεις γιὰ τὴ μάχη, ἢ ἔκανε σκίτσα, γιὰ νὰ τὰ στείλη στὴν ἐφημερίδα του.

Ἦταν ἕνας ἄνδρας ψηλός, ἀθλητικός, μὲ ξανθὲς φαβορίτες καὶ γεροὺς ὤμους. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ἡλιοκαμένο, τὸ βλέμμα του ζωηρὸ —βλέμμα δημοσιογράφου. Ἤξερε νὰ βλέπη μέσα σὲ δυὸ δευτερόλεπτα ὅτι οἱ ἄλλοι θὰ χρειάζονταν ἴσως ὧρες γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν.

Λίγο πρὶν τὸν αἰχμαλωτίσουν, ὄρθιος μέσα στὶς σφαῖρες καὶ τὰ βλήματα, σημείωνε στὸ σημειωματάριό του τὶς ἐντυπώσεις του. Οἱ τελευταῖες λέξεις ποὺ πρόφτασε νὰ γράψη, ἦταν... «... αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἕνας Νότιος μὲ σημαδεύει μὲ τὸ τουφέκι του καί...»

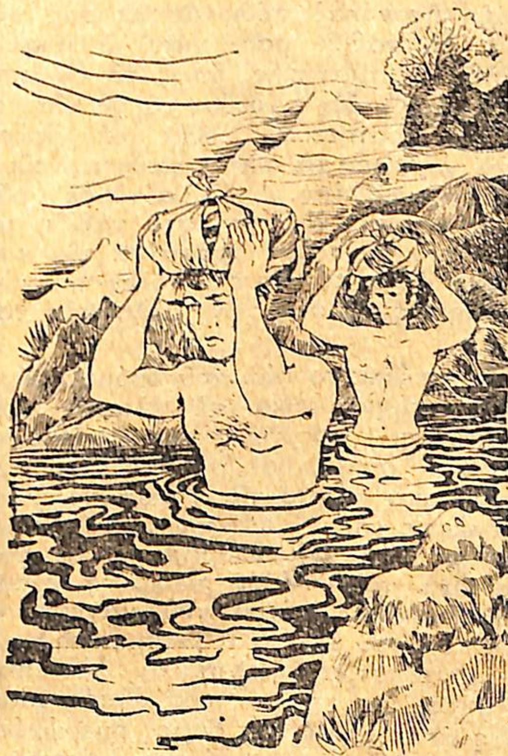
Καὶ πυροβόλησε, μὰ δὲν πέτυχε τὸν Σπίλετ!

Τὸ ὅπλο του εἶχε πάθει ἀφλογιστία. Δὲν εἴπαμε πὼς ἡ τύχη βοηθάει τοὺς γενναίους; Ἔτσι ὁ Σπίλετ σώθηκε βέβαια, ἀλλὰ πιάστηκε αἰχμάλωτος.

Ὁ Κύρος Σμὶθ κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ποὺ δὲν γνωρίζονταν, ἦταν ἐνθουσιασμένοι ποὺ γνώρισαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Στὸ Ρίτσμοντ ὅπου τοὺς μετέφεραν, εἶχαν ἀρκετὲς ἐλευθερίες. Ἡ πόλη φυλαγόταν καλά, καὶ δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ δραπετεύσουν. Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ἡ πληγὴ τοῦ Κύρου Σμὶθ ἐπουλώθηκε κι' οἱ δυὸ ἄνδρες περνοῦσαν τὶς μέρες τους γυρίζοντας στὴν πόλη καὶ συζητώντας γιὰ τὰ κοινά τους ἰδανικά...

Σὲ λίγο ἦρθε νὰ συναντήση τὸν Κύρο Σμὶθ, κι' ἕνας... ἐθελοντὴς αἰχμάλωτος. Αὐτὸς ἦταν ὁ Νέγρος ὑπηρέτης του, ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ποὺ

Οἱ δυὸ ἄνδρες προχωροῦσαν περπατώντας στὸ νερό ...

τὸν φώναζαν γιὰ συντομία Νάβ. Ἦταν κάποτε δοῦλος τοῦ Σμὶθ, ἀλλὰ ὁ μηχανικὸς σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχές του, τοῦ εἶχε δώσει τὴν ἐλευθερία του. Ὁ Νάβ ὅμως, τοῦ ἦταν πολὺ ἀφοσιωμένος καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἀποχωριστῆ τὸν κύριο του. Τὸν ἀκολουθοῦσε παντοῦ σὰν σκιά, καὶ θὰ ἦταν ἕτοιμος καὶ στὴ φωτιὰ νὰ πέση γιὰ τὸ χατῆρι του. Ἦταν ἕνας νέος ὡς τριάντα χρόνων με σγουρὰ μαλλιὰ καὶ μαῦρο σὰν τὸν ἔβενο δέρμα. Ἦταν ἔξυπνος, ρωμαλέος, καλόκαρδος, πάντα μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, πάντα ἕτοιμος νὰ σκοτωθῆ γιὰ νὰ ἐξυπηρετήση τὸν ἀγαπημένο του κύριο. Ὅταν ὁ κ. Σμὶθ πιάστηκε αἰχμάλωτος, ὁ Νάβ κατώρθωσε μὲ μύριες πανουργίες νὰ μπῆ στὴν πόλη καὶ νὰ τὸν συναντήση. Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγραφῆ ἡ χαρὰ τοῦ κ. Σμὶθ ὅταν εἶδε τὸν πιστό του ὑπηρέτη καὶ τοῦ Νάβ ποὺ ξαναβρῆκε τὸν κύριό του.

Ὡστόσο ἡ πολιορκία τοῦ Ρίτσμοντ συνεχιζόταν ἀπὸ τὸ στρατὸ τοῦ Γκράντ, κι' ἡ πόλη δὲν ἔπεφτε.

Ὁ Σμὶθ κι' ὁ Σπίλετ βιάζονταν νὰ ἐλευθερωθοῦν, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα στὸ πλευρὸ τοῦ στρατηγοῦ Γκράντ. Ὡστόσο κοντὰ σ' αὐτούς, κι' οἱ Νότιοι ποὺ ἦταν κλεισμένοι στὴν πολιορκημένη πόλη, εἶχαν χάσει κάθε ἐπαφὴ μὲ τὸ δικό τους στρατηγό, τὸν Λῆ. Δὲν ἦταν τρόπος νὰ ἐπικοινωνήσουν μαζί του καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσουν πὼς χρειάζονταν τὸ γρηγορώτερο βοήθεια γιὰ νὰ κρατηθῆ τὸ Ρίτσμοντ.. Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ φανατικοὺς Νότιους, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἰωάθαν Φόρστερ εἶχε μιὰ ἔμπνευση: Γιατὶ νὰ μὴ φύγη μὲ ἀερόστατο, καὶ πετώντας ἐπάνω ἀπὸ τὶς γραμμὲς τοῦ Γκράντ, νὰ πάη νὰ συναντήση τὸ στρατηγὸ Λῆ καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήση τὴν κατάσταση;

Ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ διεύθυνε τὴν ἄμυνα τοῦ Ρίτσμοντ, τὸ δέχτηκε εὐχαρίστως. Εἶχαν ἄλλωστε στὴν πόλη ἕνα ἀερόστατο. Φούσκωσαν τὸ μπαλόνι του μὲ ἀέριο, καὶ φόρτωσαν τὸ καλάθι μὲ ὅπλα, πυρομαχικὰ καὶ τρόφιμα. Μαζὶ μὲ τὸν Φόρστερ, θὰ ἔφευγαν κι' ἄλλοι πέντε στρατιῶτες.

Τὸ ἀερόστατο ἦταν νὰ φύγη στὶς 18 Μαρτίου. Ἀκριβῶς ὅμως ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἄρχισε ὁ φοβερὸς τυφὼν ποὺ εἴπαμε, κι' ἡ ἀναχώρηση ἀναβλήθηκε.

Τὸ ἀερόστατο δεμένο μὲ χοντρὰ καλώδια, περίμενε ἕτοιμο στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλης νὰ βελτιωθῆ ὁ καιρός. Ὁ καιρὸς ὅμως δὲν καλυτέρευε..

Τώρα, στὸ Ρίτσμοντ, ἦταν κι' ἕνας ἄλλος Βορειοαμερικανός, ἕνας ναυτικὸς ὡς τριανταπέντε χρονῶν, ποὺ τὸν ἔλεγαν Πένκροφ, ἕνα παλληκάρι ποὺ εἶχε ταξιδέψη σ' ὅλες τὶς θάλασσες τοῦ κόσμου. Τὰ γαλανά του μάτια ποὺ πάντα ἦταν γελαστά, καθρέφτιζαν τὸν τίμιο χαρακτήρα του καὶ τὴν παιδιάστικη ψυχή του. Εἶχε ἔρθει στὸ Ρίτσμοντ γιὰ δουλειές, μὲ τὸν ὀρφανὸ γιὸ τοῦ καπετάνιου του, ποὺ σὰν ἔχασε τὸν πατέρα του ὁ Πένκροφ τὸν εἶχε πάρει κοντά του, καὶ τὸν ἀγαποῦσε περισσότερο κι' ἀπὸ παιδί του. Τὸ ἀγόρι τὸ ἔλεγαν Ἔρμπερτ Μπράουν, καὶ ἦταν κάπου δεκαπέντε χρονῶν.

Ὅταν, λοιπόν, ἔφτασε ἡ 19 καὶ ἡ 20 τοῦ μηνὸς κι' ὁ καιρὸς δὲν βελτιωνόταν, ὁ Πένκροφ ἀποφάσισε νὰ πλησιάση τὸν Κύρο Σμὶθ, ποὺ ἦταν γνωστὸς σ' ὅλους τοὺς Βορειοαμερικανούς, καὶ νὰ τοῦ μιλήση...

—Κύριε Σμὶθ, τοῦ εἶπε, τ' ὄνομά μου εἶναι Πένκροφ κι' εἶμαι Βόρειος. Εἶχα ἔρθει στὸ Ρίτσμοντ γιὰ δουλειὲς κι' ὁ πόλεμος μ' ἔχει ἀποκλείσει μαζὶ μ' ἕνα παιδὶ ποὺ ἔχω μαζί μου. Ἔχω βαρεθῆ ὅμως νὰ κάθομαι μὲ σταυρωμένα χέρια ἐνῶ οἱ δικοί μας πολεμοῦν.

(ἀκολουθεῖ)

Γιά νά γνωρίσωμε Τήν ΕΛΛΑΔΑ

Ταξίδι στή Σπάρτη

'Ο Φάνης ὁ ἀνηψιός μου, εἶναι ἕνα 'Ελληνόπουλο τῆς 'Αμερικῆς, ποὺ ἔρχεται πρώτη φορὰ στὴν πατρίδα του. Γιὰ τὰ δεκατέσσερα χρόνια του, ξέρει τόσα πολλά, ποὺ ξαφνιάζεσαι κάθε ποὺ θ' ἀνοίξη τὸ στόμα του. Κι' ὅμως τὰ μεγάλα του μαῦρα μάτια διψοῦν γιὰ γνώση. 'Αστράφτουν καθὼς σὲ κοιτάζουν, λὲς καὶ ζητοῦν ὅλη τὴν ὥρα νὰ τοὺς μάθης κάτι καινούργιο. Κι' ἂν ἀρχίση τὶς ἐρωτήσεις, πρέπει νὰ ξέρης πάρα πολλὰ γιὰ νὰ μὴ τὰ βρῆς σκοῦρα μαζί του... Εἶναι τόσο περίεργος, τόσο ἀχόρταγος γιὰ τὴ μάθηση ὁ μικρὸς αὐτὸς Φάνης! Τρελλαίνεται νὰ μαθαίνη. Μά, σὰν παιδὶ ποὺ εἶναι, τρελλαίνεται καὶ νὰ δείχνη αὐτὰ ποὺ ἔμαθε.

Γι' αὐτὸ ὅταν ἀρχίσης κι' ἐσὺ νὰ τὸν ρωτᾶς, μὲ τὴ σειρά σου, γιὰ ὅ,τι διδάχτηκε στὸ σχολειό, τὸ ροδοκόκκινο πρόσωπό του λαμποκοπᾶ ἀπὸ εὐχαρίστηση. Ξέρει πὼς δὲ θὰ μείνη μὲ κλειστὸ τὸ στόμα... 'Ενθουσιασμένη ἀπὸ τὴν πολυμάθεια καὶ τὴν ἐξυπνάδα του περνῶ ὧρες μαζί του κουβεντιάζοντας καὶ δέχομαι μὲ χαρὰ τὴν παράκλησή του νὰ τὸν πάω παντοῦ, νὰ γνωρίση τὴν 'Ελλάδα ποὺ ἔμαθε ν' ἀγαπᾶ ἀπὸ τότε ποὺ ἔνοιωσε τὴ ζωή.

—Λοιπὸν Φάνη θὰ πᾶμε τὴν Κυριακὴ στὴν 'Ακρόπολη;

—"Οχι, θεία μου.

—Γιατί, Φάνη; ρωτῶ ξαφνιασμένη.

—Γιατὶ ἔχω κάνει ἕνα παράξενο τάμα. "Αν μοῦ ὑποσχεθῆς πὼς δὲ θὰ γελάσης μαζί μου, θὰ σοῦ τὸ πῶ.

—Λέγε, Φάνη, καὶ μὴ φοβᾶσαι...

—Θέλω τὸ πρῶτο ταξίδι μου,—τὸ πρῶτο προσκύνημά μου θὰ πρέπει νὰ πῶ καλύτερα,—νὰ γίνη στὸν τόπο ὅπου ὁ πατέρας μου εἶδε τὸ φῶς καὶ ποὺ εἶναι κι' ἡ δική μου ἰδιαίτερη πατρίδα. Θέλω ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς 'Ελλάδας νὰ γνωρίσω πρῶτα τὴ Σπάρτη.

Δὲ μπόρεσα νὰ μὴ χαμογελάσω στὸ παιδιάτικο, αὐτὸ τάμα... 'Ο Φάνης ἀπὸ παιδί, θἄκουγε τὸν πατέρα του νὰ μιλῆ γιὰ τὸν τόπο του. Καὶ μὲ τὶ περηφάνεια ποὺ θὰ μιλοῦσε! Δὲν εἶναι μικρὸ νἆναι κανεὶς Σπαρτιάτης!

—Νὰ ποὺ χαμογελᾶς θείτσα!

—'Απὸ συγκίνηση, Φάνη. Κι' ἐγὼ Σπαρτιάτισσα εἶμαι, μὴ τὸ ξεχνᾶς.

—Λοιπὸν πότε φεύγουμε;

—Αὔριο κιόλας.

"Ολη τὴ νύχτα τὸν ἄκουγα νὰ στριφογυρίζη στὸ κρεββάτι του. 'Απ' τὴ χαρά του δὲν εἶχε ὕπνο... Πρὶν χαράξη ἦταν στὸ πόδι. Δὲ θὰ σᾶς πῶ γιὰ τὸ ταξίδι μας, γιατὶ ὁ μικρὸς αὐτὸς πεισματάρης, ὅπως τὸ δήλωσε στὴν ἀρχή, δὲν ἐννοοῦσε νὰ δῆ τίποτα ἄλλο προτήτερα... «Θὰ τὰ δοῦμε στὸ γυρισμὸ τὰ τοπία ποὺ περνοῦμε τώρα» μοῦ εἶπε... Γι' αὐτὸ δὲ μοὔκανε καμμιὰ ἐρώτηση στὸ ταξίδι, μ' ὅλο ποὺ ρουφοῦσε ἀχόρταγα τὸν καθάριο ἀέρα κι' ἔπινε μ' ὅλες του τὶς αἰσθήσεις τὸ φῶς τῶν 'Ελληνικῶν τοπίων.

Τ' ἀτέλειωτο φίδι τοῦ δρόμου σύρθηκε παιχνιδιάρικα σὲ πλαγιὲς καὶ κάμπους, γκρεμνοὺς καὶ βουνοκορφὲς καὶ σταμάτησε σ' ἕνα λόφο ἀντίκρυ στὸ κάμπο τῆς Λακωνίας. Κατεβήκαμε ἀπ' τ' αὐτοκίνητο καὶ σταθήκαμε λίγο νὰ θαυμάσωμε τὸ πανόραμά του. Λίγες πεδιάδες ἔχουν τὴν ποικιλία αὐτοῦ τοῦ μαγευτικοῦ κάμπου ποὺ ἔχει στὴ μέση μέση του, διαμαντόπετρα τὴ Σπάρτη. Δὲν εἶναι κάμπος, μὰ περισσότερο δάσος μπορεῖς νὰ πῆς. Μὰ ἕνα δάσος ἡμερωμένο ὅλο περβόλια καὶ φράχτες ἀνθοπλεγμένους, ρυάκια κελαριστὰ καὶ μποστάνια...

Τὶ ποικιλία στὸ πράσινο: Ζωηρὸ στὶς πορτοκαλιὲς — ἕνας πράσινος οὐρανός, στολισμένος μὲ ἄστρα χρυσᾶ, τοὺς καρπούς τους—σκοῦρο καὶ μουντὸ στὰ κυπαρίσσια, ἀέρινο σὰν καπνισμένο στὶς ἐλιές, ἀσημόλαμπο στὶς λεῦκες.

—Τὶ γελαστὰ ποὖναι ὅλα, εἶπε ὁ Φάνης. 'Εκείνη ἡ ἀσημένια κορδέλλα ἀνάμεσα στὰ περβόλια, στὶς λεῦκες καὶ στὰ καλάμια, ἀριστερὰ ἀπ' τὴν πόλη, τὶ εἶναι; Μὴν εἶναι ὁ Εὐρώτας;

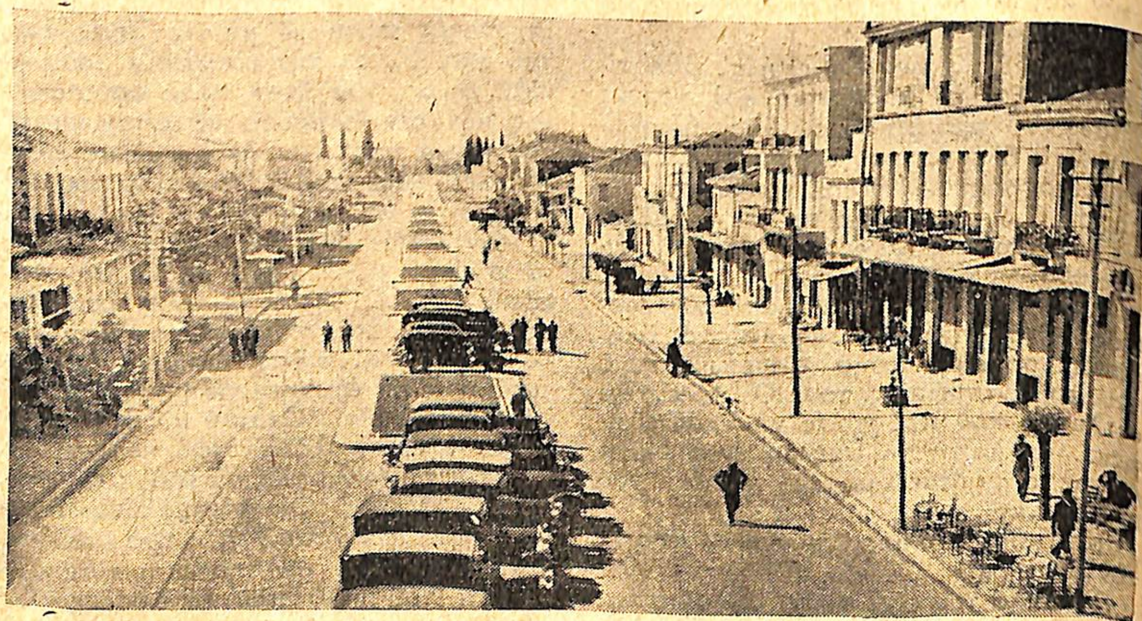
—Ναί, ὁ Εὐρώτας ποὺ ὁ λαός μας τὸν λέει πατέρα τῆς Σπάρτης. Κι' ἀλήθεια στὰ δροσερὰ του νερά, στὰ ρυάκια του καὶ τὰ ποταμάκια ποὺ τρέχουν ἀπ' ὅλη τὴ Λακωνία γιὰ νὰ πλατύνουν τὴν κοίτη του, χρεωστᾶ ὅλος ὁ Νομὸς τὴ μεγάλη του βλάστηση, τὴ δροσιά του, τὴν ὀμορφιά του.

—'Ο Εὐρώτας! 'Η Σπάρτη! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Φάνης μὲ τόση συγκίνηση ποὺ ἂν τὸν κοιτοῦσα στὰ μάτια εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ τὰ ἔβλεπα δακρυσμένα.

Μὰ ἤθελα νὰ τοῦ δώσω τὴν ἐντύπωση τῆς μοναξιᾶς, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη ὅταν ζῆ κανεὶς τέτοιες στιγμές.

—Ναί ὁ Εὐρώτας! Θὰ πᾶμε αὔριο νὰ τὸν δοῦμε ἀπὸ κοντά, ν' ἀκούσωμε τὰ νερά του νὰ διηγοῦνται παλιὲς ἱστορίες... Φαντάζομαι θὰ τὴν ξέρης καλὰ τὴν παλιὰ σπαρτιάτικη ζωή, Φάνη.

—Καὶ βέβαια τὰ μαθαίνουμε στὸ σχολεῖο. Κι' ἐμεῖς τὰ 'Ελληνόπουλα εἴμαστε πολὺ περήφανα ὅταν οἱ ξένοι καθηγητές μας μιλοῦν γιὰ τὶς δόξες τῆς 'Αρχαίας 'Ελλάδας. Στὰ νερὰ τοῦ Εὐρώτα λούζονταν οἱ νέοι τῆς Σπάρτης χειμῶνα καὶ καλοκαῖρι, χωρὶς νὰ νιάζονται γιὰ τὸ κρῦο. Στὶς ὄχθες του γυμνάζονταν, κορί-

'Η λεωφόρος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου ποὺ ὁδηγεῖ ἀπ' τὴ Σπάρτη στὸ Γύθειο.

τσια κι' ἀγόρια, ντυμένοι μὲ τὸν ἴδιο κοντὸ χιτῶνα τὸ μόνο τους φόρεμα σ' ὅλες τὶς ἐποχές. Κάτω ἀπὸ τὶς ροδοδάφνες του ἔτρωγαν τὸ «μέλανα ζωμὸ» τους καὶ τὰ καλάμια του εἶχαν στρωσίδι τους. Δίπλα στὸ ἀθάνατο αὐτὸ ποτάμι ἑτοιμαζόταν ἡ χρυσὴ νεολαία γιὰ τὰ μεγάλα πεπρωμένα τῆς Σπάρτης!

—Μπράβο, Φάνη, βλέπω πὼς διδάσκουν ὡραῖα τὴν ἱστορία μας στὴν Ἀμερική.

—Ναί, δὲ λέω, ἀπάντησε ὁ Φάνης, μὰ ἐγὼ εἶχα κι' ἕνα ἰδιαίτερο δάσκαλο, τὸν πατέρα. Ἐκεῖνος μὲ τὴ λαχτάρα ποὺ εἶχε μοῦ τὰ ἔλεγε τόσο ὡραῖα τόσο ζωντανὰ ποὺ θαρρεῖς κι' εἶχε ζήσει κι' ἐκεῖνος αὐτὸ τὸν παλιὸ καιρό, ποὺ κανόνιζαν τὴ ζωὴ τῆς Σπάρτης οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου.

—Πρὶν κατηφορίσουμε, ἀγόρι μου, κοίταξε ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸ τοπίο... Δὲς τὸ μισοστέφανο τῶν βουνῶν γύρω: Τὸν Ταΰγετο νοτιοδυτικά, ἀνατολικὰ τὰ Μενελάϊα καὶ πιὸ πέρα τὸν Πάρνωνα. Αὐτὰ εἶναι τὸ πλαίσιο τῆς κοιλάδας τοῦ Εὐρώτα. Ὑπέροχο πλαίσιο, σὲ ὑπέροχη εἰκόνα.

—Ναὶ ὁ Ταΰγετος εἶναι πολὺ ἐπιβλητικὸς θεία, μὲ τὶς πολλές του κορφές, ἄλλες χιονισμένες, ἄλλες κατάφυτες ἀπὸ ἔλατα, μὲ τὶς σκοτεινές του χαράδρες καὶ τὶς ἀπότομες πλαγιές του... Ἴδιος Πανάρχαιος γίγαντας ποὺ φυλάγει θαρρεῖς τὸ παλιὸ μεγαλεῖο τοῦ τόπου.

—Ἡ συγκίνηση σ' ἔκανε καὶ ποιητή, Φάνη. Μὰ εἶναι ὥρα νὰ κατεβαίνουμε. Πρέπει νάμαστε μέσα στὴν πόλη, πρὶν νυχτώσῃ. Νὰ προφτάσωμε νὰ τὴ δοῦμε περνῶντας. Ὁ θεῖος σου ὁ Βρασίδας καὶ τὰ ξαδέρφια σου θὰ μᾶς περιμένουν στὴν εἴσοδο.

Ὁ ἥλιος ἔγερνε πίσω ἀπ' τὸν πολύκορφο Ταΰγετο, λούζοντας μὲ ρόδα τὸν κάμπο καὶ μενεξέδες τὰ διπλανὰ κορφοβούνια... Μόνο ὁ Ταΰγετος ἔμενε μουντός, δωρικός, μεγαλόπρεπος, λὲς ἀλήθεια καὶ κρατοῦσε στὰ σπλάχνα του φυλαχτὸ τὸ πανάρχαιο πνεῦμα τῆς Σπάρτης... Κοιτάζοντας τὴ χαρούμενη καὶ γλυκειὰ πεδιάδα, θυμόσουν περισσότερο τὴν προδωρικὴ Λακωνία, κι' οἱ ροδοδάφνες τοῦ Εὐρώτα ἔφερναν στὸ νοῦ σου τὴν ὡραία Ἑλένη καὶ τὸν Ὑάκινθο, τὸ ξανθὸ σγουρόμαλλο βασιλόπουλο ποὺ ἀφοῦ τὸ σκότωσε ὁ Ἀπόλλωνας μὲ τὸ δίσκο, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, τὸ μεταμόρφωσε σὲ ζουμπούλι... γιαυτὸ ὁ κάμπος αὐτὸς μὲ τὴ δροσερὴ πρασινάδα, εἶναι γεμάτος ἀρώματα καὶ τὸ σούρουπο κάνει τὸν Εὐρώτα ἕνα χαρούμενο εἰδυλλιακὸ ποτάμι.

Ὅταν σηκώσῃς ὅμως ψηλὰ τὰ μάτια σου καὶ δῇς τὸν Ταΰγετο, καταλαβαίνεις γιατὶ αὐτοὶ ποὺ κατοίκη-

(συνέχεια στὴ σελίδα 23)

Ἡ κληματαριὰ

Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, εἴμαστε ἕνας λαὸς ναυτικὸς καὶ γεωργικός. Πολλὲς φορὲς καὶ τὰ δυὸ μαζί: Γιατὶ στὰ μύρια παραθαλάσσια χωριά μας, οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι δουλεύουν στὰ χωράφια καὶ βγαίνουν ὕστερα στὴ θάλασσα μὲ τὸ παραγάδι, τὸν πεζόβολο ἢ τὸ καμάκι.

Τὰ ἔχουν κανονίσει ἔτσι, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ κάνουν καὶ τὰ δυό. Καὶ μόνο στὰ πιὸ μεγάλα λιμάνια συναντᾶς γνήσιους θαλασσόλυκους.

Ἂν ρωτήσῃς ἕναν ὁποιονδήποτε κάτοικο τῆς πόλης:

— Τί δουλειὰ ἔκανε ὁ πατέρας σου;

Θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἑπτὰ φορὲς στὶς δέκα:

—Ἦταν γεωργός!

Ἔτσι λοιπόν, ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια ὥς σήμερα, οἱ Ἕλληνες εἶναι προπάντων γεωργοί: Ἄνθρωποι ποὺ ζοῦν καλλιεργῶντας τὴ γῆ.

Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι παράξενο πὼς ἔχουν ἀποκτήσει τέτοια τεράστια πεῖρα γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς γῆς...

Τὸ νὰ θελήσῃ, λοιπόν, κανεὶς νὰ μάθῃ στοὺς ἀγρότες τὴ δουλειά τους—εἴτε σ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους εἴτε στὰ παιδιά τους —τοὺς ἀγαπημένους ἀναγνῶστες τῆς «Παιδόπολης» —θὰ ἦταν κάτι ἀνάλογο μὲ τὴ φράση τοῦ ἐγγονοῦ στὸν παπποῦ του ποὺ ἔγινε στὸ τέλος παροιμία: «Ἔλα παπποῦ μου νὰ σοῦ μάθω τ' ἀμπελοχώραφά σου». Φράση ποὺ σήμερα τὴ λέμε γιὰ ὅποιον θέλει νὰ μᾶς διδάξῃ πράγματα ποὺ τὰ ξέρομε πολὺ καλύτερα ἀπ' αὐτόν. Γι' αὐτὸ ἡ στήλη αὐτή, δὲ φιλοδοξεῖ νὰ μάθῃ στὸν ἀγρότη τὴ δουλειά του. Θέλει μονάχα νὰ μάθῃ στὸ φίλο μας, τὸ χωριατόπουλο, μερικὰ πράγματα ποὺ πρέπει νὰ τὰ ξέρῃ ἂν θέλῃ νὰ καλλιεργήσῃ ὅτι δήποτε χρησιμοποιώντας τὰ ἁπλά, τὰ φτηνὰ καὶ τὰ εὔκολα μέσα ποὺ διαθέτει σήμερα ἡ γεωπονικὴ ἐπιστήμη. Μὰ καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχουν τὴν τύχη νὰ ἔχῃ τὸ σπίτι τους κῆπο —ἔστω καὶ μικρὸ— θὰ βροῦν ἐδῶ μερικὲς χρήσιμες συμβουλές. Κι' ὄχι μόνο γιὰ τὸν κῆπο τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ κοτέτσι τους, τὸ κουνελοτροφεῖο τους, τὸ μελίσσι τους.

Σὲ πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, τὶς κότες, τὰ κουνέλια, τὸ μελίσσι, τὰ φροντίζουν καὶ τὰ προσέχουν τὰ παιδιά. Κι' ἔτσι ἔχουν τὴν εὐτυχία νὰ δίνουν κι' αὐτὰ λίγα χρήματα στὸ σπίτι—ἐκτὸς ἀπὸ τ' αὐγά, τὰ κοτόπουλα, τὸ κρέας τῶν κουνελιῶν καὶ τὸ ὡραῖο ξανθὸ μέλι, ποὺ θὰ νοστιμίσουν τὸ καθημερινὸ φαγητὸ τῆς οἰκογένειας. Γιὰ ν' ἀρχίσωμε λοιπόν, ἂς ποῦμε πρῶτα-πρῶτα πὼς ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς, ὅπως καὶ ἡ κτηνοτροφία, ἀκολουθεῖ τὸν Καζαμία, καὶ φυσικά... τὸν καιρό.

Κάθε μήνας, ἔχει τὶς δικές του δουλειές, τὶς δικές του φροντίδες, καὶ τοὺς δικούς του κινδύνους. Ἡ πλούσια λαϊκὴ πεῖρα, ἔκλεισε τὶς παρατηρήσεις της σὲ δίστιχα ποὺ μεταβιβάζονται ἀπὸ πατέρα σὲ γιό.

Νὰ π.χ. μερικὰ γιὰ τὸ Γενάρη:

«Χιόνι πέφτει τὸ Γενάρη
θάν' χαρὲς τὸν Ἀλωνάρη»

«Γενάρη μῆνα κλάδευε
φεγγάρι μὴν ξετάζεις»

«Τοῦ Γενάρη τὸ ζευγάρι
«διάβολος θὲ νάν τὸ πάρῃ».

Τὰ δίστιχα αὐτὰ θέλουν νὰ ποῦν πὼς ὁ Γενάρης δὲν εἶναι κατάλληλος γιὰ ὄργωμα...

Ὁ Γενάρης ὅμως εἶναι κατάλληλος γιὰ πολλὲς ἄλλες γεωργικὲς δουλειές. Πρῶτα - πρῶτα εἶναι ὁ μήνας ποὺ φυτεύονται οἱ κληματαριές.

Ὅποιος ἔχει ἔστω κι' ἕνα τόσο δὰ περιβολάκι καὶ δὲ φυτεύει κληματαριά, κάνει μεγάλη ἀνοησία. Καὶ τί δὲ μᾶς δίνει ἡ κληματαριά: Τὸν ἴσκιο της, τὴν ὀμορφιά της, τὰ τραγανὰ σταφύλια της! Καὶ νὰ πῇς πὼς θέλει περιποίηση; Ὅταν πιάσει καὶ θεριέψει, οὔτε πότισμα δὲ θέλει! Ἀλλὰ νά, μὲ τὸ νὰ λέω τὶς χάρες της, ξέχασα νὰ σᾶς πῶ τὸ σπουδαιότερο: Πῶς φυτεύεται...

Πρῶτα - πρῶτα, πρέπει νὰ προμηθευθῆτε μιὰ καλή, ψημμένη βέργα ἀπὸ κληματαριὰ ποὺ νὰ εἶναι ἀπὸ ράτσα ἐκλεκτή. Θὰ τὴ ζητήσετε ἀπὸ κανένα γείτονα ποὺ ἔχει καλὴ κληματαριά, ἢ θὰ τὴν ἀγοράσετε ἀπὸ τὰ καταστήματα ποὺ πουλᾶνε σπόρους, φυντάνια καὶ λιπάσματα. Νὰ προσέξετε νὰ μὴν εἶναι πολὺ ψιλὴ ἡ βέργα. Πρέπει νὰ εἶναι χοντρὴ σὰν τὸ χοντρὸ δάχτυλο, καὶ μακριὰ ὡς ἕνα μέτρο. Καὶ νὰ ἔχῃ πολλὰ «μάτια».

Ὕστερα στὸ μέρος ποὺ θέλετε νὰ φυτέψετε τὴν κληματαριά, σκάβετε ἕνα λάκκο μακρὺ ὡς ἑβδομήντα πόντους καὶ βαθὺ ὡς τριανταπέντε. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ λάκκο βάζετε τὴ βέργα πλαγιαστή, ἔτσι ποὺ τὸ ἕνα τρίτο της νὰ βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ λάκκο, καὶ παραχώνετε κατόπιν τὸ λάκκο μ' αὐτὸ τὸ μῖγμα: Ἕνα μέρος χῶμα καθαρὸ —ἂν εἶναι καστανόχωμα καλύτερα— ἕνα μέρος χωνεμένη κοπριά, κι' ἕνα μέρος ἄμμο τοῦ ποταμοῦ. Ἂν δὲν ἔχετε ἄμμο, χῶμα καὶ κοπριὰ σὲ ἴσα μέρη.

Ὅπως κι' ἂν εἶναι θὰ τ' ἀνακατέψετε καλὰ πρὶν παραχώσετε τὸ λάκκο.

Ἔτσι ἀπὸ τὴ γῆ θὰ βγαίνῃ ἕνα μέρος τῆς πλαγιαστῆς βέργας ὡς τριάντα πόντους. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὴν ποτίσετε ἀμέσως, καὶ νὰ φτιάσετε γύρω-γύρω ἕνα μικρὸ φράχτη ἀπὸ ξύλα, ἢ ἀγκάθια γιὰ νὰ τὴν προστατέψετε. Θὰ τὴν ποτίζετε ταχτικά, δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα, ὄχι παραπάνω.

Ἡ κληματαριά, θὰ ριζώσῃ μέσα στὸ χῶμα, καὶ τὸ μέρος ποὺ ἔχει μείνει ἀπέξω θ' ἀρχίσῃ νὰ μεγαλώνῃ. Ἀπὸ τὰ μάτια, θὰ βγοῦν φυλλαράκια. Καιρὸς νὰ τὴν ποτίζετε τέσσερις φορὲς τὴν ἑβδομάδα, ἐκτὸς ἂν ἔβρεξε.

Ὅταν μεγαλώσῃ λίγο, τῆς βάζετε ἕνα στήριγμα γιὰ νὰ μὴ σέρνεται κάτω, κι' ὕστερα τὴ στεριώνετε στὸν τοῖχο.

Ὅταν θὰ κάνῃ τὰ πρῶτα σταφύλια, νὰ μοῦ γράψετε γιὰ νὰ σᾶς συγχαρῶ.

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

Κουβεντοῦλες μὲ τὴ γιαγιά.

Ὁ φοβιτσιάρης.

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἔχω ἕνα ἐγγονάκι καὶ θἄθελα νὰ γίνετε φίλοι. Μά, ὅπως ξέρετε, στὴ φιλία χρειάζεται νὰ γνωρίζεται κανεὶς πρῶτα καλὰ μὲ τὸν ἄλλο. Ἐλᾶτε λοιπὸν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ Θαλῆ μου.

Μὰ νὰ πάλι τὰ ἴδια. Κρύβεται πίσω ἀπ' τὴ φοῦστα μου, λὲς καὶ πρόκειται νὰ τὸν ... φᾶτε!

Αὐτό, λοιπόν, εἶναι τὸ ἐλάττωμά του. Εἶναι φοβιτσιάρης. Θὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὸν διορθώσωμε;

Εἶναι ἕνα καλὸ ἑλληνόπουλο, ὅπως ὅλα σας κι' ὀνειρεύεται νὰ δοξάση κι' αὐτὸ μιὰ μέρα, σὰν μεγαλώση, τὴ γλυκειά μας πατρίδα, νὰ πολεμήση σὰν ἥρωας, καὶ νὰ συντρίψη αὐτοὺς ποὺ θὰ βάλουν στὸ νοῦ τους νὰ τὴ σκλαβώσουν.

Πῶς θὰ γίνη λοιπὸν καλὸς καὶ γενναῖος στρατιώτης ὅταν φοβᾶται τώρα νὰ πηδήση ἕνα χαντάκι, νὰ δρασκελίση ἕνα γεφύρι;

Μὰ ἂς εἶναι, αὐτὸ τὸ κατάφερε χτὲς νὰ τὸ δρασκελίση. Ἡ ἀγάπη νίκησε τὸ φόβο.

Ἀκοῦστε τί ἔγινε:

Στὸ περβόλι μας τρέχει ἕνα αὐλάκι ἀρκετὰ βαθουλό, κι' ἔχουμε βάλει γιὰ πρόχειρο γεφύρι ἕνα σανίδι πλατύ. Ὅλα τὰ παιδιὰ τὸ περνοῦν γελῶντας· ὁ Θαλῆς ὥς χτὲς οὔτε σίμωνε κοντά του!

Μὰ χτὲς ποὺ ἦταν μόνος μὲ τὴν Ἐρσούλα τὴν ἀδερφή του, ἕνα κοριτσάκι τριῶν χρονῶν, ἡ μικρὴ τοῦ ξέφυγε κι' ὅταν σήκωσε τὰ μάτια του τὴν εἶδε νὰ προχωρῆ μ' ἀνοιχτὰ τὰ μικρὰ ποδαράκια της πάνω στὸ σανίδι.

—Ἔρση, Ἔρση, φώναξε καὶ χωρὶς νὰ σκεφτῆ πιὰ τὸ φόβο του πέρασε μὲ δυὸ δρασκελιὲς τὸ γεφύρι πῆρε τὸ κοριτσάκι στὴν ἀγκαλιά του καὶ γύρισε πίσω.

Αὐτός, λοιπόν, ὁ φόβος νικήθηκε, μὰ μένουν ἀκόμη ἄλλοι πολὺ πιὸ ἀνόητοι.

Ὁ Θαλῆς φοβᾶται τὴ νύχτα νὰ βγῆ στὴν αὐλή. Φοβᾶται κι' αὐτὰ ποὺ φαντάζεται. Καὶ τ' ἄψυχα καὶ τὰ ζωντανὰ καὶ τοὺς ἴσκιους. Τὰ δέντρα τοῦ φαίνονται τρομερὰ θεριά, τὸ περιβόλι μας γίνεται στὰ μάτια του...ζούγκλα!

Προχτὲς εἶδε, λέει, ἀπ' τὸ παράθυρο ἕνα γίγαντα στὸ περβόλι τοῦ κὺρ Θανάση ποὺ τὸν φοβέριζε μὲ τὸ σπαθί του. Τὸν πῆρα ἀπὸ τὸ χέρι, κι' ἂς ἔτρεμε, καὶ πήγαμε νὰ γνωρίση τὸν γίγαντα.

Ἔ, λοιπὸν δὲν ἦταν παρὰ ἕνα σκιάχτρο ποὺ εἶχε βάλει ὁ παρμπα Θανάσης στὸ περβόλι του γιὰ νὰ διώχνη τὰ πουλιά!..

Γελᾶτε, καλά μου παιδιά; Ἔ!, καὶ βέβαια, ἔχετε δίκιο.

Αὐτό, λοιπόν, εἶναι τὸ... παλληκάρι τῆς φακῆς μας. Τὸ θέλετε στὴν παρέα σας; Κατὰ τ' ἄλλα εἶναι θαυμάσιος, πρόθυμος, εὐγενικός. Ἂν τὰ καταφέρετε νὰ τὸν κάνετε νὰ πάψη νὰ εἶναι φοβιτσιάρης πολὺ θὰ σᾶς ἀγαπῶ.

Ἡ γιαγιὰ Καντιανὴ

Τὸ μεγαλύτερο ΚΑΛΟ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας γέρω-βασιλιᾶς ἔνοιωσε πὼς ἔφθασε πιὰ στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του καὶ σκέφτηκε πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ φροντίση γιὰ τὸ διάδοχό του. Κάλεσε λοιπὸν τοὺς τρεῖς γιούς του καὶ τοὺς εἶπε:

«Ἀγαπημένα μου παιδιά, τὸ βασίλειό μου φτάνει ὥς ἐκεῖ ποὺ τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου δὲν φτάνει. Ἐγὼ ὅπου καὶ νἆναι θὰ πεθάνω. Ἕνας ἀπὸ σᾶς πρέπει νὰ κυβερνήση αὐτὴ τὴ χώρα. Σᾶς ξέρω καὶ τοὺς τρεῖς γιὰ καλοὺς κι' ἄξιους μὰ πρέπει νὰ δῶ ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ ἄξιος ἀπ' ὅλους σας γιὰ νὰ πάρη τὸ θρόνο μου. Φύγετε λοιπὸν τώρα, ταξιδέψτε σὲ χῶρες καὶ χωριὰ καὶ ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο γυρίστε νὰ μοῦ πῆτε ποιὸ πρᾶγμα νομίζει ὁ καθένας σας πὼς εἶναι τὸ μεγαλύτερο καλὸ στὴ ζωή. Ὅποιος μοῦ δώση τὴν πιὸ σωστὴ ἀπάντηση θὰ γίνη βασιλιᾶς.

Τὰ τρία παλληκάρια, ἔσκυψαν, φίλησαν τὸ χέρι τοῦ πατέρα τους, τὸν ἀποχαιρέτησαν καὶ ξεκίνησαν.

Πῆραν τρεῖς διαφορετικοὺς δρόμους.

Ὁ μεγαλύτερος ἀδερφὸς ποὺ ἀγαποῦσε τὰ κοσμήματα καὶ τὰ ἀκριβὰ πράγματα πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴν Ἀνατολή.

Ἐκεῖ βρῆκε χρυσάφι καὶ πολύτιμες πέτρες κι' ἐπίστεψε πὼς τὸ πιὸ πολύτιμο πρᾶγμα στὴ ζωὴ εἶναι ὁ πλοῦτος.

Ὁ δεύτερος, τράβηξε κατὰ τὴ Δύση. Εἶχε ἀκούσει πὼς ἐκεῖ ζοῦσε ἕνας σοφὸς γέρος ποὺ γνώριζε νὰ γιατρεύη ὅλες τὶς ἀρρώστειες. Κι' ἦταν σίγουρος πὼς τίποτα πιὸ καλὸ ἀπ' τὴν ὑγεία δὲν ὑπῆρχε στὴ ζωή.

Ὁ τρίτος γιὸς ποὺ ἦταν μικρὸς καὶ ἄβουλος κάθισε σ' ἕνα σταυροδρόμι κι' ἄρχισε νὰ κλαίη γιατὶ δὲν ἤξερε τί δρόμο νὰ πάρη. Μὰ ξάφνου, μιὰ πανέμορφη νεράϊδα πρόβαλε μπροστά του.

—Μὴ κλαῖς, τοὖπε μὲ γλυκὸ χαμόγελο, ἐγὼ εἶμαι ἡ μοῖρα σου καὶ θὰ σὲ κάνω βασιλιᾶ. Καλὰ εἶναι τὰ πλούτη καὶ ἡ ὑγεία, μὰ σὰν τὸ πνεῦμα, σὰν τὸ μυαλό, κανένα δὲν εἶναι καλύτερο στὴ ζωή. Χωρὶς μυαλὸ δὲν θὰ ὑπάρχη στὸν κόσμο τίποτα· οὔτε ὑγεία, οὔτε πλοῦτος, οὔτε δικαιοσύνη...

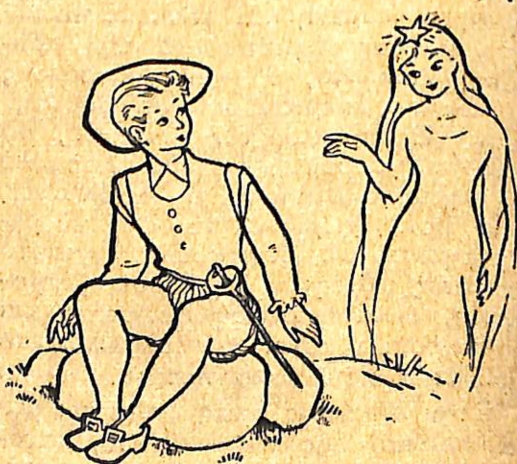
Πέρασε ἕνας χρόνος καὶ τὰ τρία παιδιὰ ξαναγύρισαν στὸ παλάτι.

Τὸ μεγαλύτερο βασιλόπουλο ἔφερε μαζί του ἕνα μεγάλο κομμάτι χρυσάφι, ὁ δεύτερος ἕνα βοτάνι, ποὺ γιάτρευε ὅλες τὶς ἀρρώστειες, μὰ ὁ τρίτος ἦρθε μὲ ἄδειανὰ τὰ χέρια.

—Ἐγὼ πατέρα, εἶπε, δὲ σοὖφερα τίποτα, ἕνα λόγο μόνο θέλω νὰ σοῦ πῶ: Τὸ μεγαλύτερο ἀγαθὸ στὴ ζωὴ εἶναι τὸ πνεῦμα, ἡ σοφία.

— Νὰ ζήσης παιδί μου, ἀποκρίθηκε ὁ βασιλιᾶς, δίκιο ἔχεις. Ὁ θρόνος εἶναι δικός σου

Ἡ Ἀνέμη

—Ἐγὼ θὰ σὲ κάνω βασιλιᾶ...

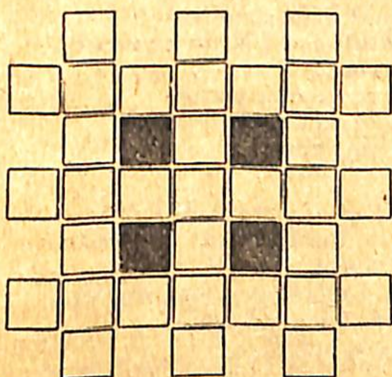
Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) Δικτυωτό

Στὰ κενὰ τετραγωνάκια νὰ τοποθετηθοῦν τὰ παρακάτω γράμματα, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ὁριζόντια καὶ κάθετα ὅμοιες λέξεις καὶ νὰ σημαίνουν:

1) Νησὶ τῆς Μεσογείου.
2) Μᾶς κάνει νὰ γελοῦμε.
3) Καταλαβαίνω ὀχυρὲς θέσεις.

Τὰ γράμματα ποὺ πρέπει νὰ συναρμολογηθοῦν εἶναι: Α—Α—Ε—Ε—Ε—Η—Η—Θ—Ι—Ι—Ι—Ι—Κ—Κ—Κ—Κ—Ν Ν—Ο Ο—Ο—Π—Π—Ρ—Ρ Ρ—Ρ—Σ—Σ—Τ—Τ—Ω—Ω—.

2) Φτερωτὲς συλλαβὲς

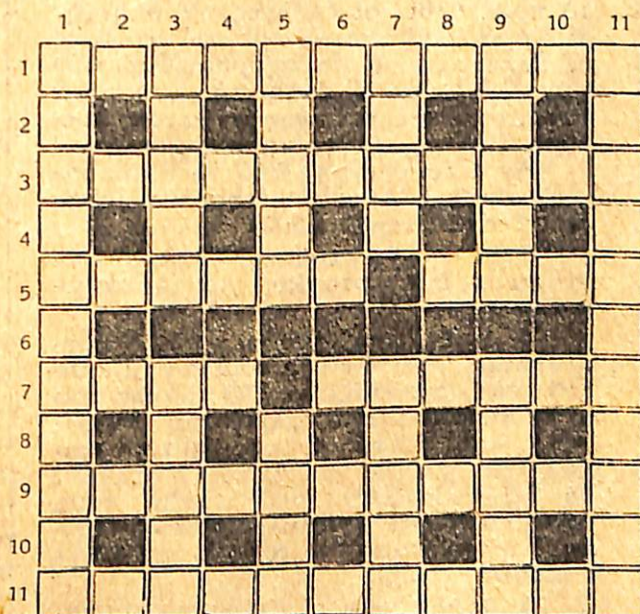
Ἀπὸ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς λέξεις: ΕΜΒΡΟΝΤΗΤΟΣ—ΑΓΧΟΝΗ—ΑΠΝΕΥΣΤΙ—ΘΥΜΟΣ—ΑΝΙΑΡΟΣ νὰ πάρετε τρία συνεχόμενα γράμματα, ποὺ ἂν διαβαστοῦν μὲ τὴ σειρὰ νὰ δίνουν μιὰ γνωστὴ ἀρρώστεια.

3) Ἡ διαθήκη

Ἕνας πλούσιος ποὺ ἦταν βαρειὰ ἄρρωστος καὶ κινδύνευε νὰ πεθάνη ἔκανε τὴ διαθήκη του χωρὶς νὰ γνωρίζη ποιοὶ θὰ εἶναι οἱ κληρονόμοι του, γιατὶ ἡ γυναῖκα του ἦταν ἑτοιμόγεννη καὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ξέρη ἂν θὰ ἀποκτοῦσε ἀγόρι ἢ κορίτσι. Στὴν διαθήκη του ὥρισε τὰ ἑξῆς: «Ἂν ἀποκτήσω γιό, αὐτὸς θὰ πάρη τὰ δυὸ τρίτα τῆς περιουσίας μου καὶ ἡ γυναῖκα μου τὸ ἕνα τρίτο. Ἂν ἀποκτήσω κορίτσι ἡ γυναῖκα μου θὰ πάρη τὰ δυὸ τρίτα τῆς περιουσίας μου καὶ ἡ κόρη μου τὸ ἕνα τρίτο».

Ἡ γυναῖκα του γέννησε δίδυμα, ἕνα ἀγόρι καὶ ἕνα κορίτσι. Πῶς θὰ μοιραστῆ ἡ περιουσία ὥστε νὰ τηρηθοῦν οἱ ὅροι τῆς διαθήκης;

Σταυρόλεξο ἀριθμός 1.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἵδρυσε πολλὲς τέτοιες ἡ Βασίλισσά μας. 3) Ἕνα προϊστορικὸ θηρίο. 5) Πρέπει νὰ γίνῃ κανεὶς ἄνδρας γιὰ νὰ τὸν ἀποκτήσῃ.— Μυρίζουν. 7) Στεφανώνει πάντα τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα.—Ἀπαραίτητη γιὰ τοὺς μαθητὲς ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς κυρίες. 9) Πελώριο θηλαστικὸ τῆς Ἀφρικῆς (πληθ.). 11) Καράβι τοῦ Πολεμικοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πόλη τῆς Ἰταλίας. 3) Ὅμοιος.— Σὲ κάποιο μέρος. 5) Τὸ ἔχομε ὅλοι.— Γυμνάζουν τὸ σῶμα. 7) Τὴν ἀποτελοῦν πολλοὶ μαζί.— Χαϊδευτικὸ ὄνομα γιὰ μικροὺς (ἀνάποδα). 9) Αὐτὸς κοροϊδεύει τὰ πάντα.— Τὸν σέβονται οἱ καλοὶ πολῖτες (γενική). 11) Μεθοδικά.

4) Αἰνίγματα

Μονὸ ἀνθίζω
μοσχομυρίζω
διπλὸ ἀφρίζω
καὶ κυματίζω.

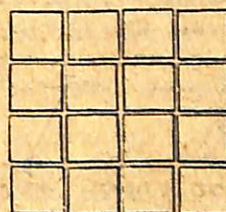
★

Σὲ παλάτι κόκκινο
κόκκινη βασίλισσα
μ' ἄσπρες σκλάβες γύρω της.
Ἡ βασίλισσα μιλᾶ
κι' εἶν' οἱ σκλάβες της βουβές.

5) Μαγικὸ τετράγωνο

Στὸ παρακάτω τετράγωνο νὰ τοποθετηθοῦν τὰ γράμματα: Α—Α—Α—Α—Α—Α—Ι—Ι—Κ Κ—Μ—Μ—Μ—Ν—Ν—Ρ, μὲ τρόπο ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ὁριζόντια καὶ κάθετα ὅμοιες λέξεις ποὺ νὰ σημαίνουν:

1) Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς πάντα...
2) Εἶδος φαγητοῦ μὲ μελιτζάνες.
3) Κεφαλὴ ἁγίου.
4) Δὲν λείπει ἀπὸ τὰ τούρκικα τραγούδια.

6) Πρόβλημα

Τοποθετῆστε τοὺς πιὸ κάτω ἀριθμοὺς μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὸ ἄθροισμά τους ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ εἶναι 260.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,
17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24,
25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32,
33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48,
49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56,
57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 64.

Γενικοὶ ὅροι συνεργασίας γιὰ τὴ σελίδα «Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας».

Στὴ σελίδα αὐτὴ ἔχουν δικαίωμα νὰ συνεργάζωνται ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τῆς «Παιδοπόλεως», στέλνοντας σταυρόλεξα, γρίφους, καὶ ὅλων τῶν εἰδῶν σπαζοκεφαλιές. Πρέπει, ὅμως νὰ τηροῦν ὁπωσδήποτε τὶς παρακάτω ὁδηγίες:

1) Οἱ συνεργασίες πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπες, καὶ ὄχι ἀντιγραμμένες ἀπὸ ἄλλα περιοδικά.

2) Νὰ εἶναι γραμμένες μὲ μελάνη καὶ καθαρὰ σὲ μιὰ κόλλα χαρτὶ ποὺ θὰ τὴν ἔχουν τσακίσει στὰ δυό. Στὴν ἀριστερὴ μεριὰ θὰ γράφουν τὴ σπαζοκεφαλιὰ καὶ στὴ δεξιὰ τὴ λύση.

3) Ὅποιος στείλει συνεργασία θὰ περιμένη νὰ τὴν δῆ δημοσιευμένη ἢ νὰ πάρη ἀπάντηση ἀπὸ τὴ στήλη «ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ» καὶ ἔτσι θὰ στείλη καινούργια.

4) Οἱ σπαζοκεφαλιὲς θὰ δημοσιεύωνται στὸ ἕνα τεῦχος καὶ οἱ λύσεις τους στὸ ἑπόμενο.

Ἡ «Παιδόπολις» θὰ προκηρύσση καὶ διαγωνισμούς, στοὺς ὁποίους θὰ παίρνουν μέρος ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες της θέλουν.

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ "ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ„

Τὴν περασμένη Πέμπτη, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς σ' ὅλη τὴ χώρα πένθησε γιὰ τὶς 28 χιλιάδες παιδιὰ ποὺ ἁρπάχτηκαν ἀπὸ τὴ θερμὴ ἀγκαλιὰ τῆς μάνας τους καὶ κρατοῦνται ἀκόμη μακρυὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ μέρα διαλέχτηκε ἐπίτηδες ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ ποὺ ὀργάνωσε τὴν «Ἡμέρα τοῦ Πένθους». Καὶ τοῦτο γιατὶ στὶς 29 τοῦ Δεκέμβρη ἡ ἐκκλησία μας τιμάει τὴ μνήμη τῶν 14.000 νηπίων, ποὺ ἔσφαξαν οἱ ὁπλοφόροι τοῦ Ἡρώδη, μὲ τὴν ἐλπίδα, πὼς ἀνάμεσα σ' αὐτὰ θὰ ἦταν καὶ τὸ θεῖο βρέφος, ὁ Ἰησοῦς.

Τὸ πανελλήνιο πένθος ἄρχισε μὲ ἔκκληση τῆς Βασίλισσάς μας ποὺ ἐκφωνήθηκε ἀπὸ τό Ραδιοφωνικό μας σταθμὸ καὶ μεταδόθηκε ἀπὸ ξένους σταθμοὺς σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Πρὶν μεταδοθῆ ἡ ἔκκληση τῆς Βασίλισσας γίνηκε στ' Ἀνάκτορα μιὰ μεγάλη συγκέντρωση ξένων καὶ δικῶν μας δημοσιογράφων. Στὴ συγκέντρωση αὐτὴ παραβρέθηκαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων, ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Τύπου κ. Αἰλιανός, καὶ μανάδες παιδιῶν ποὺ ἁρπάχτηκαν ἀπὸ τοὺς συμμορίτες καὶ βρίσκονται ἀκόμη σὲ ξένες χῶρες.

Ἡ Βασίλισσα μίλησε στοὺς ξένους δημοσιογράφους πολὺ συγκινημένη.

«Σὰν Βασίλισσα, τοὺς εἶπε, δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς πῶ, ἀλλὰ σὰν μητέρα σᾶς ζητῶ καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ βοηθήσετε καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους σεῖς, γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ εἶναι στὴν ξένη δουλεία...»

Ἔπειτα ἀπὸ τὴ Βασίλισσα μίλησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στοὺς ξένους δημοσιογράφους. Καὶ τέλος οἱ μητέρες τῶν ἀπαχθέντων, ἡ κάθε μιὰ μὲ τὸν τρόπο της, ἐξέφρασε τὸ μητρικὸ της σπαραγμὸ γιὰ τὸ τρομερὸ κι' ἀπαίσιο παιδομάζωμα.

Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων ἔκανε ἔκκληση στοὺς ἀρχηγοὺς τῶν 59 Κρατῶν ποὺ εἶνε μέλη τοῦ ΟΗΕ ζητῶντας τὴν ἐπέμβασή τους γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν 28.000 παιδιῶν.

Τὴν ἄλλη μέρα στὴν Ἀθήνα, στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριὰ τῆς χώρας οἱ καμπάνες ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν χτυποῦσαν πένθιμα. Καὶ ἀπὸ τὶς 9—9.30 τὸ πρωῒ ὅλοι οἱ ἕλληνες, σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα κλείστηκαν στὰ σπίτια τους κι' ἔκλεισαν τὰ παραθυρόφυλλα τῶν σπιτιῶν τους. Σ' αὐτὴ τὴ μισὴ ὥρα κανένας δὲν ἐκυκλοφόρησε στοὺς δρόμους. Πόλεις καὶ χωριὰ νεκρώθηκαν.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπὸ τὸ Ραδιοφωνικὸ σταθμὸ Ἀθηνῶν μίλησαν οἱ μητέρες ἀπαχθέντων παιδιῶν.

Ὅλες οἱ ὀργανώσεις ἔβγαλαν ψηφίσματα διαμαρτυρίας γιὰ τὸ παιδομάζωμα.

Τὸ βράδυ ἀπὸ Ραδιόφωνο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων μίλησε γιὰ τὸ παιδομάζωμα. Ὁ λόγος του ἦταν γεμάτος ἀπὸ παλμὸ καὶ συγκίνηση καὶ ἐξέφρασε τὴν πίστη του πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ ζητεῖ ἡ Ἑλλάς, θὰ ξαναγυρίσουν στὰ σπίτια τους τονίζοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀναλαβαίνει τὴν ἡγεσία τοῦ ἀγῶνα, γιὰ τὴν ἀπόδοσή τους.

Τὸ βράδυ ὅλοι οἱ Κινηματογράφοι, τὰ θέατρα καὶ τὰ κέντρα διασκεδάσεως ἔμειναν κλειστά.

Χωρὶς φιλί...

Χωρὶς φιλὶ Πρωτοχρονιὰ
Μὲς στὸ βορηᾶ· μὲς στὸ χιονιὰ
Σὲ ξένη χώρα...
Ἄγρια σᾶς δέρνει παγωνιὰ
χωρὶς μιὰ φλόγα στὴ γωνιὰ
μέσα στὴ μπόρα.

Πρωτοχρονιὰ χωρὶς φιλί...
Ξεριζωμένα ἀπ' τὴ φυλὴ
στῆς γῆς τὴν ἄκρη...
Χιλιάδες μάνες μιὰ φωνὴ
π' ὅλο θρηνεῖ... ὅλο θρηνεῖ...
Χαμένο δάκρυ...

Χωρὶς φιλὶ χωρὶς στοργὴ
Ἀπὸ μιὰ μαύρη προσταγὴ
ἀποδιωγμένοι...
Δύστυχα κι' ἄμοιρα παιδιά.
Μὰ ποιὰ μαρμάρινη καρδιὰ
βουβὴ ἀπομένει ;

Χωρὶς φιλὶ Πρωτοχρονιὰ
Μὲς στὸ Βορηᾶ μὲς στὸ χιονιά
ξεριζωμένοι...
Νἄχετε τάχα στὴ ματιὰ
κάποιας ἐλπίδας τὴ φωτιὰ
νὰ σᾶς θερμαίνη ;

Ξενητεμένα σὰν πουλιὰ
ποὺ τἄχει ἁρπάξει ἀπ' τὴ φωλιὰ
τὸ κρύο ἀγέρι...
Τώρα οἱ καρδιές μας λαχταροῦν...
Τὸ καλοκαῖρι καρτεροῦν
ποὺ θὰ σᾶς φέρη...

Γ. Μαρμαρίδης

(μαθητὴς 10ου Γυμνασίου Ἀθηνῶν)

Ἐσὺ καὶ οἱ ἄλλοι

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 9)

συχωρεμένη ἡ μάνα μου. Εἶναι ἕνα νανούρισμα παλιό, ἑλληνικό, ποὺ ὁ ἦχος του καὶ τὰ λόγια του βρέθηκαν στὸ σπίτι μας, στὰ χείλη τῆς μάνας μου, ἔτσι, σὰν κληρονομιά. Ἀπὸ τὸν πατέρα μου κληρονόμησα τοῦτο τὸ σπιτάκι, καὶ τὸ ἀμπέλι μας, καὶ τὸ μικρὸ λιοστάσι, ποὺ σὰν κλείσω τὰ μάτια, θὲ νὰ γενῆ δικό σας. Αὐτά, τὰ, βλέπει κανείς. Τὰ πιάνει. Μὰ δὲν εἶναι ἡ μόνη κληρονομιά μας Θάνο. Ἀπὸ τοὺς πιὸ παλιοὺς προγόνους μας, ἐκείνους ποὺ δὲν τοὺς γνωρίσαμε, ἔχουμε κληρονομήσει πράγματα ποὺ εἶναι πιὸ πολύτιμα ἀπὸ τὸ σπιτάκι καὶ τὰ χτήματα. Αὐτὴν τὴν κληρονομιά, οἱ πατεράδες μας δὲ μᾶς τὴν ἔδωσαν στὸ χέρι. Τὴν ἔχουν ἀποθέσει μυστικὰ μέσα στὴν καρδιά μας, κι' εἶναι ἴδια γιὰ ὅλους μας, ὅλους ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες. Εἶναι πρῶτα - πρῶτα ἡ πίστη ἡ χριστιανικὴ ἡ φλόγα τῆς ὀρθοδοξίας, ποὺ ἔκαιγε σὰν καντηλάκι ἀναμμένο μπρὸς στὸ εἰκόνισμα, ὅλα τὰ χρόνια τῆς πιὸ πικρῆς σκλαβιᾶς, κι' ἔδινε ἐλπίδα, κι' ἔδινε θάρρος, ὅπως μᾶς δίνει καὶ σήμερα, θάρρος κι' ἐλπίδα Θάνο... Εἶναι ἡ γλῶσσα ποὺ μιλᾶμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τρεῖς χιλιάδες χρόνια τώρα, καὶ ποὺ κάποτε τὰ Ἑλληνόπουλα μάθαιναν κρυφὰ νὰ τὴ γράφουν, νύχτα, στὸ κρυφὸ σκολειό.

—«Φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου νὰ περπατῶ» ψιθύρισε ὁ Θάνος.

—Κι' εἶναι ἀκόμη ἡ ἀγάπη γιὰ τοῦτον τὸν εὐλογημένο, τὸν τιμημένο τόπο, ποὺ τόσο ἀγωνιστήκαμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες νὰ τὸν κρατήσουμε ἐλεύθερο, γιὰ νᾶσαι σήμερα ἐλεύθερος καὶ σύ!

—Ἀλήθεια ! εἶπε ὁ Θάνος. Οἱ Μαραθωνομάχοι ... Κι' ἔπειτα ὁ Βουλγαροκτόνος... οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ 21... Καὶ τώρα ὁ στρατός...

—Καὶ τώρα, εἶπε σιγὰ ὁ παπποῦς, ποὺ λογαριάσαμε ὅλα ὅσα ἔχεις πάρει ἀπὸ τὸ Κράτος, ἀπὸ τὴν κοινότητα, ἀπὸ τὴν οἰκογένειά σου, ἀλλ' ἀκόμη κι' ἀπὸ τοὺς πιὸ μακρυνοὺς σου προγόνους, τώρα ποὺ ζυγίσαμε ὅλο σου τὸ χρέος, τὶ θὰ κάνης Θάνο γιὰ νὰ τὸ ξεπληρώσῃς;

Τὸ ἀγόρι κοίταξε τὸν παπποῦ του στενοχωρημένο.

—Δὲν ξέρω παπποῦ..., εἶπε. Νοιώθω ὅμως πὼς κάποιος τρόπος θὰ ὑπάρχη γιὰ νὰ φανῶ κι' ἐγὼ ἄξιος.

—Πρέπει νὰ καταλάβης πρῶτα - πρῶτα εἶπε ὁ παπποῦς πὼς εἶσαι καὶ σὺ ὁ μικρὸς χαλκὰς μιᾶς μακριᾶς ἀλυσσίδας. Αὐτὴ ἡ ἀλυσσίδα λέγεται κοινότητα, καὶ κράτος, καὶ φυλή. Ἂν ἐσὺ σπάσης, ἂν δὲν εἶσαι ἀρκετὰ στέρεος ἐσύ, ὅλη ἡ ἀλυσσίδα θὰ κοπῆ...

—Μάθε με τὶ πρέπει νὰ κάνω, εἶπε ὁ Θάνος.

—Πρέπει νὰ μάθης ἀπὸ τώρα νὰ γίνης ἕνας τέλειος μικρὸς πολίτης, εἶπε ὁ παπποῦς.

—Τὶ παναπῆ αὐτὸ παπποῦ;

—Τώρα εἶν' ἀργά, ἔκανε ὁ παπποῦς. Αὔριο ὅμως θὰ σοῦ ἐξηγήσω Θάνο πὼς ἀκόμη κι' ὁ πιὸ μικρὸς κι' ὁ πιὸ ἀσήμαντος, μπορεῖ νὰ ξεπληρώση ὅλα ὅσα ἔχει δεχτῆ καὶ δέχεται ἂν καταφέρη νὰ γίνη αὐτὸ ποὺ εἴπαμε: ἕνας καλὸς πολίτης...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Τὸ χαρούμενο ξύπνημα

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 7)

Καὶ νά, ἕνα θεῖο τραγούδι ποὺ ὅμοιο δὲν εἶχε ἀκούσει ἀνθρώπινο αὐτί, ἄρχισε νὰ φτάνη ἀπόμακρο κι' ὁλοένα δυνάμωνε... Ἕνας ὕμνος οὐράνιος ἀνακατεμένος μὲ φτερουγίσματα ἀγγέλων, θριαμβικὸ ἐγερτήριο χύθηκε στὴν πλάση.

Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ
καὶ ἐπὶ Γῆς Εἰρήνη
ἐν Ἀνθρώποις Εὐδοκία...

Κι' εὐθὺς τὸ μήνυμα ἔγινε πιὸ καθαρὸ κι' οἱ ἄγγελοι ἔδωκαν τὴν εἴδηση:

Χριστὸς Γεννᾶται,
Δοξάσατε, Χριστὸς
ἐπὶ γῆς, Ὑψώθητε !

Οἱ βοσκοὶ ἄκουγαν ἀπολιθωμένοι, μὲ τὰ κεφάλια σκυμμένα. Μόνο ὁ Ἐλεάζαρ κοίταζε κατάματα τοὺς ἀγγέλους καὶ χαμογελοῦσε.

— Τί ἦταν αὐτό; ἔκανε τέλος ὁ Συμεών. Ἦταν φλογέρα; Ἦταν πουλιά, ἦταν ἄγγελοι;

—Ἦταν ἄγγελοι παπούλη, τὸν ἔκοψε ὁ Ἐλεάζαρ. Τοὺς εἶδα! Εἶδα τὰ φτερά τους π' ἀχτιδοβολοῦσαν σὰν ἥλιος!

Ὁ Συμεὼν τότε σηκώθηκε ὀλόρθος κι' ἀκουμπώντας τὸ ροζιασμένο του χέρι στὸ μακρύ του ραβδί, εἶπε σὰν παλιὸς Πατριάρχης

—Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου Δέσποτα...Ἀπόψε γεννήθηκε«Ἄρχων ἐκ φυλῆς Ἰούδα» στὸ λαὸ τοῦ Ἰσραήλ.

— Ναὶ ὁ Μεσσίας πάτησε αὐτὴ τὴ νύχτα στὴ γῆ, εἶπε κι' ὁ Λευΐ.

— Θὰ γεννήθηκε τὸ μωράκι στὴ σπηλιά, εἶπε χαρούμενο τὸ βοσκόπουλο. Πᾶμε νὰ τὸ δοῦμε, παπούλη. Θὰ τοῦ κρατῶ δῶρο τ' ἀρνάκι τὸ σγουρομάλλικο, τὸ χιονάτο, ποὺ γέννησε χτὲς τὸ βράδυ ἡ προβατούλα μου. Πάω νὰ τὸ φέρω.

— Ναί, πᾶμε, ἀδέρφια, νὰ προσκυνήσωμε τὸ Μεγάλο Λυτρωτή. ποὺ μᾶς ἔστειλε τὸ χαρούμενο μήνυμά του. Καὶ γιὰ νάμαστε ἄξιοι νὰ φιλήσωμε τὰ πόδια του ἂς γίνουμε ἀπόψε κι' ἐμεῖς παιδιὰ σὰν τὸν Ἐλεάζαρ.

Μὲ τὸ πρόσωπο μεταρσιωμένο κάτω ἀπ' τὴ λάμψη τοῦ πελώριου ἄστρου, κίνησαν οἱ τσοπάνοι καὶ τὸ βοσκόπουλο...

Μὰ πρὶν ἀπ' αὐτούς, εἶχε ξεκινήσει χωρὶς ὁδηγό, μιὰ σειρὰ ταπεινοὶ προσκυνητές, τ' ἄσπρο τους κοπάδι...

ΕΙΡΗΝΗ ΦΩΤΕΙΝΟΥ

Ο ΑΗΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

(Πρόλογος)

Σεπτέμβριος τοῦ 1906

Ἡ Μακεδονία σπαράζει κάτω ἀπ' τὰ νύχια διπλῆς τυραννίας. Τουρκοκρατημένη κι' ἀνήμπορη νὰ σηκώση κεφάλι, βλέπει τὰ παιδιά της νὰ σφάζωνται ἀπ' τὸν ἄλλο, τὸν χειρότερο ἐχθρό της, τὸ Βούλγαρο. Οἱ κομιτατζῆδες – ἄτακτα φανατικὰ στίφη Βουλγάρων – ἔχουν φωλιάσει στὴ λίμνη τῶν Γιαννιτσῶν, «τὸ Βάλτο» κι' ἀπὸ ἐκεῖ ἐρημώνουν καὶ τρομοκρατοῦν τὸν τόπο. Πολιτικὴ προμελετημένη: Νὰ ἐξοντώσουν τὸ ἑλληνικὸ στοιχεῖο γιὰ νὰ μποροῦν νὰ λένε ὕστερα πὼς ἡ Μακεδονία εἶναι δική τους.

Πολλοὶ Ἕλληνες στρατιωτικοὶ γίνονται τότε ὁπλαρχηγοί, μὲ τὸν ἱερὸ σκοπὸ νὰ χτυποῦν καὶ νὰ ἐξουδετερώνουν τὰ σατανικὰ σχέδια τῶν κομιτατζήδων. Ἔτσι φουντώνει ὁ Μακεδονικὸς Ἀγώνας, μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ συγκινητικὲς ἐποποιΐες τῆς μαρτυρικῆς μας πατρίδας.

Ἂς παρακολουθήσωμε μιὰ περίοδο του ἀπ' τὶς πιὸ ἡρωϊκές, τὸ 1906—1908, ὅταν κυριαρχοῦν στὸν ἀγῶνα οἱ μεγάλες μορφὲς τοῦ Παύλου Μελᾶ καὶ τοῦ Τέλου Ἀγαπηνοῦ, τοῦ γνωστοῦ μὲ τὸ θρυλικὸ πιὰ ψευδώνυμό του Καπετὰν-Ἄγρας.

Διαβάστε τὴν 1η συνέχεια στὴν τελευταία σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου.

Ταξίδι στὴ Σπάρτη

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 19)

σαν σ' ἐτοῦτο τὸν κάμπο, ἔβαλαν πάνω ἀπ' ὅλα τὰ ἰδανικά, τὸν ἡρωϊσμό, τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀνόθευτη ἀρετή. Δὲν παραξενεύεσαι πιὰ γιὰ τὴν ἱερή, γιὰ τὴ θεία «τρέλλα» ποὺ ἔσπρωχνε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο λαὸ νὰ πεθαίνη τὸ ἴδιο πρόθυμα ὅπως ἄλλοι λαοί, ζοῦνε καὶ γλεντοῦνε. Μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν πέση τὸ γόητρο τῆς Σπάρτης, γιὰ νὰ μείνη πάντα στὸ βάθρο της ἡ Πατρίδα ἡ Πολιτεία ποὺ καθένας θαρρεῖ καὶ τὴν κρατοῦσε ὁλόκληρη στοὺς δικούς του ὤμους Γιατὶ ἔτσι τὸ ἐνοιωθαν οἱ Σπαρτιᾶτες: πὼς ἂν ἕνας τους μόνο ντροπιαζόταν, θὰ ντροπιαζόταν ἀκέρεα ἡ Σπάρτη.

Τὰ λέγαμε αὐτὰ μὲ τὸ Φάνη κι' ὅλο καὶ φούντωνε ἡ περηφάνεια μας, ὅταν ὁ μικρὸς ἀνηψιός μου μὲ ρώτησε κατὰ ποῦ ἔπεφτε ὁ Καιάδας. Τοῦ ἔδειξα τὴν πλαγιὰ ὅπου φαίνεται ἀκόμη καὶ σήμερα τὸ στόμιο μιᾶς βαθειᾶς κοιλότητας.

—Εἴχανε ὅμως καὶ κάτι σκληρότητες οἱ πρόγονοί μας ποὺ δὲ μποροῦμε νὰ τοὺς παινέσουμε, θεία. Ἀκοὺς ἐκεῖ νὰ ρίχνουν τ' ἀνάπηρα παιδιὰ στὸν Καιάδα, οἱ ἔφοροι τῆς Ἀρχαίας Σπάρτης!

—Αὐτὸ εἶναι μᾶλλον, θρύλος, καλέ μου Φάνη. Καὶ θέλει νὰ δείξη πὼς κάθε παιδὶ ποὺ γεννιόταν, ἀνῆκε στὴν πόλη, καὶ μόνο ἂν ἦταν ἄξιο νὰ τὴν προασπίση καὶ νὰ πολεμήση γι' αὐτήν, ἄξιζε νὰ ζήση. Ἀλλοιῶς δὲ λογαριαζόταν ... Μπορεῖ νὰ εἶναι σήμερα ἀκατανόητες καὶ νὰ φαίνονται σκληρὲς μερικὲς παλιὲς συνήθειες. Μὰ ἂν τὶς τοποθετήσεις στὸν καιρό τους, στὶς ἀνάγκες καὶ στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς, ὅλα ἐξηγοῦνται...

Φωνὲς χαρούμενες ἔκλεισαν τὴ συζήτησή μας... Ἦταν ὁ θεῖος καὶ τὰ ξαδέρφια... Ὁ Φάνης πήγαινε ἀπὸ τὴ μιὰ ἀγκαλιὰ στὴν ἄλλη.

—Καλῶς ὡρίσατε, καλῶς ὥρισες στὴν πατρίδα τοῦ πατέρα σου, Φάνη, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας.

—Στὴν πατρίδα μου, διώρθωσε ἔντονα ὁ μικρὸς κι' ὁ θεῖος τὸν φίλησε ἄλλη μιὰ φορὰ γι' αὐτὴ του τὴ φράση.

Μπήκαμε στὴ Σπάρτη μὲ τοὺς συμμετρικοὺς καὶ μεγάλους δρόμους, τὰ ἀρχοντικὰ ἁπλᾶ σπίτια καὶ τὶς αὐλὲς μὲ τὰ κάθε λογῆς μυριστικά.

—Θὰ προφτάσουμε νὰ τὴν δοῦμε ἀπόψε νὰ κάνουμε ἕναν περίπατο; ρώτησε ὁ μικρός.

—Ἔχει σουρουπώσει, πιά. Καλλύτερα νὰ ξεκουρασθῆτε, ἀπάντησε ὁ Λεωνίδας ὁ ξάδελφός του. Αὔριο θὰ σὲ σιργιανίσωμε παντοῦ, Φάνη.

—Θὰ πᾶμε στ' ἀρχαῖα, στὸ ναὸ τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς. Θέλω νὰ δῶ τὴν Ἀρχαία Σπάρτη.

—Παντοῦ θὰ πᾶμε εἶπε κι' ἡ Μυρτὼ ἡ μεγάλη κόρη τοῦ θείου Βρασίδα... Στὸ Μυστρᾶ, στὸ Παρόρι, στὸ Γύθειο, στὴ Μάνη, στὴ Μονεμβασιά... Θὰ σοῦ δείξωμε ὅλη τὴ Λακωνία.

—Κι' ὅλη τὴν Πελοπόννησο, πρόσθεσα ἐγώ... Τὸ τάμα σου, μιὰ φορά, τὸ ξεπλήρωσες, Φάνη.

Ἡ μέρα ἔκλεισε μ' ἕνα πλούσιο δεῖπνο ποὺ τὸ τιμήσαμε μ' ὅλη μας τὴν ὄρεξη.

Ὕστερα ἡ Μυρτούλα μᾶς ἔστρωσε ὑφαντὰ καλολευκασμένα σεντόνια ἀπὸ τὴν προῖκα της κι' ἀφοῦ κουβεντιάσαμε λίγο ἀκόμη, πήγαμε στὰ κρεββάτια μας νὰ ξεκουραστοῦμε γιὰ νὰ ξυπνήσουμε φρέσκοι φρέσκοι νὰ δοῦμε τὴ Σπάρτη καὶ τὰ ὡραῖα προάστειά της.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ὁ Ἀητός τοῦ ΒΑΛΤΟΥ

(Διάβασε τὸν πρόλογο στὴ σελίδα 23).

1) Ἡ πλάβα γλυστρᾶ ἀπαλὰ κι' ἀθόρυβα στὰ νερὰ τῆς λίμνης, ἀνοίγοντας δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τὰ πυκνὰ καλάμια.

Μέσα στοὺς τόσους ἤχους ποὺ ἀναταράζουν τὴν ὥρα αὐτὴ τοῦ γλυκοχαράματος τὸ βαλτότοπο τῶν Γιαννιτσῶν, ὁ θόρυβος τοῦ κουπιοῦ τῆς ὀλόϊσιας καὶ στενῆς αὐτῆς βάρκας, χάνεται ὁλότελα.

Ἕνας νέος δεκάξη χρονῶν, μὲ στολὴ βουλγάρικη, σκύβει σχεδὸν ξαπλωμένος, ἐπάνω στὴν πλάβα καὶ ψάχνει ἀνάμεσα ἀπ' τὴν πυκνὴ βλάστηση.

2) — Τίς εἶ;

Ἡ ἀντρίκεια δυνατὴ φωνὴ ἀντιλάλησε σὰ βροντή. λὲς καὶ ζητοῦσε νὰ ξεσηκώσῃ τὴ λίμνη.

Ὁ πλαβαδόρος μὲ τὴ βουλγάρικη στολή. γύρισε τότε κι' εἶδε κάποια καλύβα ἀγωνιστῆ καὶ στὸν ἐξώστη της ἕνα φρουρό.

Μιὰ ἀγορίστικη τρομαγμένη φωνὴ παρακάλεσε τότε Βουλγάρικα:

— Μὴν μοῦ ρίξῃς. νὰ χαρῇς κὺρ στρατιώτη...

3) — Μιχάλη, ἔλα νὰ δέσῃς αὐτὸ τὸ σπιοῦνο, φώναξε ὁ φρουρὸς ἀπ' τὴν καλύβα.

Ὁ Μιχάλης ἕνα ψηλὸ παλληκάρι βγῆκε μὲ τὸ ὅπλο του.

— Ἕνας Βούλγαρος στὶς Κάτω Καλύβες! εἶπε ξαφνιασμένος.

Μὰ τότε ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ γελαστὴ ἀπ' τὴν πλάβα:

— Τὰ ράσα δὲν κάνουν τὸν παπᾶ, πατριῶτες!

— Πὲς τὸ σύνθημα. εἶπε ὁ Μιχάλης.

— Ποῦ νὰ τὸ ξέρω; Δὲν εἶμαι πολεμιστής!

4) Ἀπ' τὶς φωνὲς καὶ τὸ σάλαγο ἡ καλύβα ἀναστατώθηκε..

— Τί εἶναι; ρωτοῦσαν οἱ ἄνδρες ποὺ πετάχτηκαν ἀγουροξυπνημένοι. Καὶ βλέποντας τὸν αἰχμάλωτο, τὸ ἔρριχναν στ' ἀστεῖο.

Ὁ Καπετάνιος βγῆκε γαλήνιος, γελαστὸς καὶ συγκρατημένος... Φοροῦσε κοντοβράκι καὶ μπότες καὶ πάνω ἀπὸ τ' ἀμπέχωνό του ἦταν ζωσμένος φυσίγγια.

— Μ' εὐγένεια παλληκάρια, εἶπε. Δὲν ξέρετε ἂν ἔχετε μπροστά σας ἐχθρὸ ἢ φίλο.

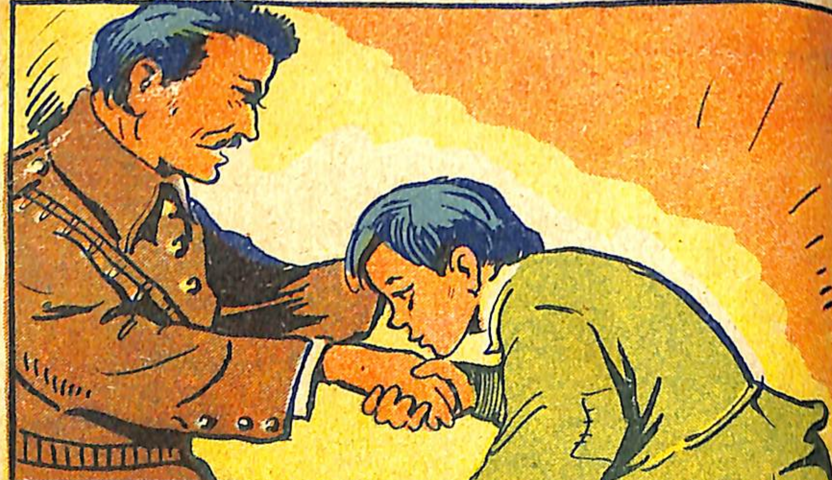

5) — Ἀφῆστε με μόνο μέσα στὴν καλύβα μαζί του, συνέχισε κι' ἑτοιμασθῆτε... Μπορεῖ νἄχουμε δρόμο σήμερα.

— Δόξα νἄχῃ ὁ Θεὸς π' ἀνακάλυψα τὴν καλύβα σου, Καπετὰν Ἄγρα, εἶπε ὁ μικρός. Τὄχαμε ἀκούσει πὼς μπῆκες στὴν λίμνη μὰ κανένας δὲ μαρτυροῦσε τὴ φωλιά σου.

Ἔβγαλε μετὰ ἕνα χρυσὸ σταυρουδάκι, ἀπὸ τὴν τσέπη του, τὸ φίλησε καὶ τὸ ἅπλωσε στὸν Ἄγρα. Ἐκεῖνος τὸν κύτταξε:

— Λέγε. τί θέλει τὸ Κέντρο ἀπὸ μένα; ρώτησε.

6) — Μὲ στέλνει ἡ δασκάλα ἀπ' τὸ Ζερβοχώρι νὰ σοῦ πῶ πὼς ὁ Γιωβάν, ὁ δικός μας, ποὺ ξεσήκωσε τὸ χωριὸ καὶ δυνάμωσε τὶς ψυχὲς μὲ τὸ κήρυγμά του, θὰ φύγῃ αὔριο πρὶν γλυκοχαράξη, μὲ τὴ φαμίλια του.., Μπορεῖ νὰ μαθεύτηκε τὸ πρᾶμα καὶ νὰ τοῦ στήσουν καρτέρι στὸ δρόμο οἱ Βούλγαροι ..

— Καταλαβαίνω, ἀπάντησε ὁ Ἄγρας. Ἡ κ. Γαλάτεια θέλει νὰ στήσω καρτέρι στὸ καρτέρι... Πάει καλά. Πῶς σὲ λένε;

— Βασίλη, εἶπε ὁ νέος. Μ' ἀφήνεις νὰ σοῦ φιλήσω τὸ χέρι;